

Josip Pečarić
NEVENKA NEKIĆ O JEAN-MICHELU NICOLIERU

**NEVENKA NEKIĆ I
JEAN-MICHEL
NICOLIER**

**IZABRAO:
JOSIP PEČARIĆ**

ZAGREB, 2025.

© Josip Pečarić, Bijeli put, 2025.

KAZALO

UVOD	9
POTRESNE RIJEČI POZNATOG SVEĆENIKA: 'ZAŠTO SI ČEKAO, JEAN-MICHEL?	17'
SJEĆANJE NA JEAN-MICHELA: ČOVJEK KOJI JE BRANIO HRVATSKU 'U DOBRU I ZLU'	21
34 GODINE TIŠINE	27
PJESMA O JEAN-MICHELU NICOLIERU	32
PISMO JEAN-MICHELA MAJCI	34
DVA SIJEĆANJA NEVENKE NEKIĆ NA JEANA- MICHELA NICOLIERA	36
SJEĆANJE NA MLADIĆA JEANA-MICHELA NICOLIERA	36
SJEĆANJE NA HRVATSKOGA JUNAKA JEAN-MICHELA NICOLIERA	45
NA DJELU JE KULTUROCID	54
VELIKI RAZGOVOR S NEVENKOM NEKIĆ: NA DJELU JE KULTUROCID	54
NEVENKA NEKIĆ O GENERALU SLOBODANU PRALJKU	83
NEVENKA NEKIĆ, NAVUCITE ZASTOR!	83
ĐURO VIDMAROVIĆ: BREVIJAR PATNJI VUKOVARSKIH HRVATA	90
BREVIJAR PATNJI VUKOVARSKIH HRVATA (1/2)	90
BREVIJAR PATNJI VUKOVARTSKIH HRVATA (2/2)	101
JOŠ NEKI TEKSTOVI S MOG FACEBOOKA ...	113

MIKI BRATANIC, DRAGI JEAN MICHEL NICOLIER, DRAGI HOSOVCI I SVI NAŠI BRANITELJI KOJI STE POGINULI ILI UBIJEN	113
HRVATSKA ĆE BITI SLOBODNA TEK KADA SE DO KRAJA RAZOBLIĆE TRI VELIKE LAŽI	115
VLATKA VUKELIĆ, MALA SAM ČAST UPOZNATI MAJKU JEAN-MICHELA NICOLIERA	119
ROMAN I FILM	121
FOTO PRIČA O HRVATSKOM DOMOLJUBU JEANU MICHELU NICOLIERU, MUČKI LIKVIDIRANOM NA OVČARI, ZASLUŽUJE DA ODE U SVIJET	121
‘JEAN ILI MIRIS SMRTI’ – PRIČA O FRANCUZU KOJI JE PAO ZA DOMOVINU	126
PREDSTAVLJANJE KNJIGE NEVENKE NEKIĆ "JEAN ILI MIRIS SMRTI"	128
ROMAN "JEAN ILI MIRIS SMRTI" PREDSTAVLJEN U ZAGREBU	129
PREDSTAVLJEN ROMAN "JEAN ILI MIRIS SMRTI" NEVENKE NEKIĆ	130
PREDSTAVLJEN ROMAN O FRANCUSKOM DRAGOVOLJCU UBIJENOM NA OVČARI	132
“JEAN ILI MIRIS SMRTI”	134
U ZAGREBU JE PREDSTAVLJEN ROMAN NEVENKE NEKIĆ "JEAN ILI MIRIS SMRTI", O JEAN-MICHELU NICOLIERU, MLADIĆU IZ FRANCUSKE, BRANITELJU UBIJENOM NA OVČARI.	136
PREDVEČERNJI SPOMEN NA ŽRTVU VUKOVARA 1991., 16. 11. 2012.	138
PREDSTAVLJANJE KNJIGE: JEAN ILI MIRIS SMRTI?	142
KROZ ROMAN PREDSTAVLJENA JOŠ JEDNA TRAGIČNA VUKOVARSKA PRIČA	144
SJEĆANJE NA JEAN-MICHELA NICOLIERA	146
POČELO SNIMANJE DOKUMENTARCA O VUKOVARSKOM JUNAKU NICOLIERU	153
(VIDEO) PREMIJERA FILMA O TRAGIČNOJ SMRT FRANCUSKOG DRAGOVOLJCA JEAN-MICHEL NICOLIERA NAKON PADA VUKOVARA	156

MAJKA JEAN-MICHELA: REKLA SAM MU DA NE	
IDE, ALI SLIJEDIO JE SVOJE IDEALE	158
POTRESAN, INTIMAN I DIRLJIV – SVE JE BIO	
DOBAR SAN	160
FILMSKO KNJIŽEVNA VEČER	163
POČAST HEROJU: NAPISANA JE KNJIGA, SNIMA	
SE FILM, PO NJEMU NAZVAN MOST	165
POGLEDAJTE TRAILER FILMA O JEAN-MICHEL	
NICOLIERU, DRAGOVOLJCU DOMOVINSKOG	
RATA	168
ZLOČINI BEZ KAZNE UBOJICI JEAN-MICHELA	
NICOLIERA NI HRVATI NI FRANCUZI NE MOGU	
NIŠTA	170
FILM O FRANCUSKOM HEROJU KRENUO U KINA	
DILJEM HRVATSKE! EVO RASPOREDA... ..	173
OSIJEK: U NADBISKUPSKOM VIKARIJATU	
PRIKAZAN FILM 'SVE JE BIO DOBAR SAN'	175
DOGODILO SE NA DANAŠNJI DAN	179
JEAN MICHEL NICOLIER - HRVATSKI MUČENIK -	
VUKOVARSKI BRANITELJ - DRAGOVOLJAC	
HOS-A	182
INTERPRETACIJA I METODIČKI PRISTUP ROMANU	
<i>JEAN ILI MIRIS SMRTI</i> NEVENKE NEKIĆ	187
MIRIS SMRTI NIJE UVIJEK MIRIS PROLAZNOSTI,	
NEGO I VJEČNOSTI	189
JEAN-MICHEL NICOLIER – KAO FRANCUZ ON SE	
RODI, KAO HRVAT ŽIVOT DADE!	193
OVO JE ČOVJEK KOJI JE JOŠ 2011. POLICIJI OTKRIO	
DA JE JEAN-MICHELA UBIO NOTORNI ŠTUKA	196
SVE JE BIO DOBAR SAN	200
PRONAĐENI POSMRTNI OSTACI	
VUKOVARSKOG HEROJA	204
NESLUŽBENO PRONAĐENI POSMRTNI OSTACI	
VUKOVARSKOG HEROJA JEAN-MICHELA	
NICOLIERA	204
PRONAĐENI POSMRTNI OSTACI VUKOVARSKOG	
BRANITELJA JEAN-MICHELA NICOLIERA:	

“TIJELO JE BILO ZAKOPANO STO METARA OD HANGARA”	208
USPOMENE POKOJNOG VUKOVARSKOG BRANITELJA IVANKOVIĆA NA JEAN-MICHELA NICOLIERA	211
MAJKA UBIJENOG VUKOVARSKOG HEROJA: ' MOJ SIN JE UVIJEK GOVORIO DA SU HRVATI DOBRI LJUDI. I BIO JE U PRAVU'	215
VIDEO UBIJENI FRANCUSKI HEROJ NA PITANJE O VUKOVARU TRI JE PUTA PONOVILO SAMO JEDNU RIJEČ	217
JEAN-MICHEL NICOLIER: ZNAO SAM DA ĆE BITI TEŠKO, ALI NISAM MISLIO DA ĆE BITI TAKO STRAŠNO	222
BIOGRAFIJA JEAN-MICHELA NICOLIERA	224
UBIJEN U POKOLJU NA OVČARI	228
SLUŽBENO IDENTIFICIRAN JEAN-MICHEL NICOLIER, FRANCUSKI JUNAK OVČARE	233
DINAMO ODAO POČAST JEAN-MICHELU NICOLIERU	236
NE ZABORAVITI	239
PREDIVNA GESTA HRVATSKIH NAVIJAČA: PODIGLI TRANSPARENT LEGENDARNOM JEAN MICHELU NICOLIERU [VIDEO]	242
TORCIDA PODIGLA PORUKU ZA VUKOVARSKOG HEROJA, A POTOM KRENULO SKANDIRANJE ‘ZDS’	245
HOSOVCI -NAJČIŠĆI HRVATSKI ANTIFAŠISTI	247
HOS U OBRANI VUKOVARA: NOSILI SMO ZDS I BILI NAJČIŠĆI HRVATSKI ANTIFAŠISTI	250
TURUDIĆ NAJAVIO PRAVNU BITKU	271
AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS ...	272

UVOD



Pronađeni su posmrtni ostaci dragovoljca Domovinskog rata iz Francuske Jean-Michela Nikoliera.

Veliku zahvalnost uopće za to što znamo i možemo se ponositi na HOSovca Jean-Mishela Nicoliera ide hrvatskoj književnici Nevenki

Nekić s kojom sam imao čast biti u HNES-u. Napisala je knjigu i scenario za film o njemu.

Tako je već u njenom životopisu spominje knjiga o Jean-Michelu :

Nevenka Nekić hrvatska je književnica. Članica je Časnoga suda Hrvatskoga kulturnog vijeća i autorica brojnih priloga na Portalu HKV-a.

Bio-bibliografija

Nevenka Nekić rođena je u Zagrebu 8. svibnja 1942. godine. Na Pedagoškoj akademiji završila je grupu povijest i hrvatski jezik, a na Filozofskom fakultetu u Zagrebu povijest i bibliotekarstvo.

Službovala je kao profesor u Karlovcu, Zagrebu i nekim manjim mjestima u Hrvatskoj. Predavala je povijest, hrvatski jezik, povijest umjetnosti, tehniku znanstvenoga rada i grupu predmeta INDOK-sistemi. Od 1978. službovala je kao profesor u Klasičnoj gimnaziji i Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Tu je umirovljena 2000. godine.

Književni rad

U književnosti se javila 1978. novelom Jedan dan maloga čovjeka i od toga vremena neprekidno surađuje u raznim časopisima kao što su Forum, Obnovljeni život, Marulić, Svjetlo, Hrvatska revija, Fokus, Nastavni vjesnik, Hrvatska misao, Hrvatska obzorja, Nova Istra, Ognjište, Hrvatski književni list, More, Glas muzealaca, Lička revija, Hrvatsko slovo, Republika, Omanut, Klasje naših ravni, Đakovački vezovi, Hrvatski glasnik Kotor, Kolo i drugi.

Piše pripovijetke, novele, eseje iz područja likovne umjetnosti i književnosti, polemičke i političke članke, pjesme, drame, putopise, romane i lirsku prozu. Također se bavi povijesnim tekstovima te je do sada objavila dulje rasprave o banu Jelačiću, Eugenu Kvaterniku,

Ruđeru Boškoviću, Josipu Jurju Strossmayeru, Eugenu Kumičiću, Imbri Tkalcu te slovačkim piscima i osobama povezanim uz Hrvatsku: leksikografu Ivanu Branislavu Zochu, Janu Janku Tomboru, Janu Vojtašaku, sv. Marku Križevčaninu, Andreju Hlinki, Jozefu Cigeru Hronskom, Milanu Rastislavu Štefaniku i drugima. Autorica sudjeluje kritičkim osvrtima u promicanju književnosti iseljenih Hrvata i bila je tajnica u Sekciji DHK za proučavanje književnosti u hrvatskom iseljeništvu (čileanska književnost, vojvođanski krug, gradišćanski književni krug).

Bila je jedna od urednica listova Hrvatska domovina i Ognjište.

Do sada je objavila sljedeće knjige:

Život i djelo dr. Antuna Bauera, Đakovo, 1992.; Moja mala suputnica iz Pregrade, lirski zapisi, Pregrada, MH, 1994.; Ruđe iz Dubrovnika, tri pripovijetke, Zagreb, NKG, 1995.; Bračka kvadrifora, pripovijetke, Zagreb, KS, 1995.; Legende, kronike i zapisi, Zagreb, HDSP, 1997.; Grad-zvijezda, pripovijetke, Karlovac, Ogranak HPEU, 1998.; Vukovarske elegije, pripovijetke, Zagreb, HKD sv. Jeronima, 1999.; Croatia petrea (zbirka pjesama), Mostar, Ogranak MH i drugi, 2000.; Juraj Batelja – Nevenka Nekić, Slavetićkom i svetojanskom kraju u pohode, Zagreb, 2000.; Trinaest strašnih priča i jedna groteska, Zagreb, 2001.; Uspomene iz Slovačke, Zagreb, M. slovačka, 2002.; Ispovid Marije Mijatove sestri Grgici, drama, 2002.; Raosov zbornik, Imotski, 2005.; Juraj Batelja – Nevenka Nekić, Stepinčevim stopama po rodnome kraju, Zagreb, 2003.; Poljubac antike, pripovijetke, Split, Naklada Bošković, 2003.; Tajne sfere, pripovijetke, Split, Naklada Bošković, 2004.; Susret u Emausu, (roman o Stepincu), Zagreb, J. Batelja i Stepinčeva zaklada, 2004.; Anđeo tame, (zbirka poezije), Vukovar, MH, 2004.; Dani u Danskoj, (putopis), Zagreb, HPEU, 2005.; Šetnja s carskom maskom, pripovijetka i slikovnica, Split, Naklada Bošković, 2005. (knjiga za djecu); Hobotnica, roman, Split, Naklada Bošković, 2006.; Monografija Kipar Mile Grgas, Zagreb, ITG, 2006.; Stotine godina visovačke samoće, zbirka pripovjedaka, Split, Naklada Bošković, 2007.; Kardinalovo srce, roman, Split, Verbum, 2008.; Ruđer

Bošković, biografsko-literarno djelo, Split, Naklada Bošković, 2008.; Hobotnica II., roman, Naklada Bošković, Split, 2009.; Demon i Sveta Krv, roman, Verbum, Split, 2009.; Gospodična i drug, zbirka pripovijedaka, Zagreb, 2009.; Burik, roman, Tovarnik, 2009.; Književni ogleđi, Zagreb, ITG, 2010.; Svjedoci života i smrti Ivana Burika, dokumenti, priredila, Zagreb-Tovarnik, 2011.; Začarani dvorci Hrvatskoga zagorja, pripovijetke, Zagreb, ITG, 2011.; Zbornik Vukovar, znanstveni tekstovi, priredila, Zagreb, ITG, 2011.; Burik, prijevod romana na talijanski jezik, Zagreb,-Tovarnik, 2012.; „Jean ili miris smrti, roman, Zagreb-Tovarnik, 2012.; Otok svjetionik, pjesme, Zagreb, DHK, 2012.; Bodljikave pripovijetke, Tovarnik, Udruga dr. Ante Starčević, 2013.; Kotorska trilogija, Zagreb-Kotor, Hrvatska bratovština Bokeljske mornarice 809 Zagreb, Hrvatsko građansko društvo Crne Gore-Kotor, 2013.; Omerta, roman, Naklada Đuretić, Zagreb, 2014.; Jaka, roman, Zagreb, 2016.; Hrvatske heroine, povijesni eseji, Zagreb, 2016.; Slovački zaslužnici, povijesni prilozi, Zagreb, Savez Slovaka i Matica slovačka Zagreb, 2017.; Moja dva stoljeća-memoari, Zagreb, Naklada Pavičić, 2017.; Sudbonosni patuljak, roman, Zagreb, vlastita naklada, 2018.; Ogleđi, kritike i polemike 2007.-2019., Zagreb, Ogranak Matice hrvatske Nova Gradiška, 2020.; Đakovačke tajne/ intimni zapisi, studije i kritike, Đakovački kulturni krug Accede ad certisiam, Đakovo, svibanj 2020.; Bodljikave pripovijetke II., Đakovački kulturni krug, Đakovo, 2021.; Kupite igračke/četiri balade o strahu posvećene djeci u ratu, Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb, 2021.

Knjiga Vukovarske elegije prevedena je u SAD-a na engleski jezik, pjesme su joj prevedene na slovenski i njemački jezik. Roman Burik preveden je na talijanski jezik.

Od tih četrdesetak knjiga većina pripada lijepoj književnosti ili dokumentarnim sadržajima, dok se prva bavi značajem dr. Antuna Bauera, poznatoga Vukovarca, donatora i osnivača brojnih galerija i muzeja u Hrvatskoj.

Monografija o kiparu Mili Grgasu stručni je tekst iz područja likovne umjetnosti. Roman Susret u Emausu doživio je drugo izdanje u Mostaru 2006., te treće, četvrto i peto pod nazivom Kardinalovo srce u izdanju splitskog Verbuma 2008-2016. U tisku se nalaze knjige: likovna monografija o slikarici Ani Mariji Botteri, likovne kritike Dptih, One su naša klecala i baklje (časne sestre milosrdnice žrtve komunizma).

O njezinoj literaturi pisali su do sada brojni kritičari: Petar Šegedin, Slobodan Novak, Dubravko Horvatić, Đurđica Ivanišević, Hrvojka Mihanović Salopek, Nedjeljko Mihanović, Siniša Vuković, Agneza Szabo, Zlatko Tomičić, Svevlad Slamnig, Mislav Ježić, Božidar Petrač, Mirko Ćurić, Mato Marčinko, Nenad Valentin Borozan, Sanko Rabar, Bogdan Malešević, Đuro Vidmarović, fra Andrija Nikić, Zdravko Nikić, prof., dr. Ilija Drmić, Stjepan Galić, dr. Juraj Batelja, Marija Peaković Mikuljan, msgr. Valentin Pozaić, msgr. Ivica Šaško, mr. Miro Međimorec, Nikola Đuretić i drugi.

Zastupljena je u antologijama: Hrvatska uskrсна lirika od Kranjčevića do danas, Zagreb, 2001.; Hrvatski putopis od 16. stoljeća do danas, Zagreb, 2002.; Dunav u hrvatskom pjesništvu, Zagreb, 2005.; Seid ein Gespräch, Eisenstadt, 2004.; Pobratimstvo lica u svemiru (Pjesnici Tinu Ujeviću), Split- Sarajevo, 2005.; Susret riječi, Bedekovčina, 2005.; Jezik i hrid, Pisana riječ članova DHK HB, Zagreb- Mostar, 2005.; Vrazova Ljubica, Samobor, 2006., 2007., 2008.; Naša velečasna maslina, Split, 2006.; Anđeo u katedrali, Split, 2007.; Vjetar u grivi, Đakovo, 2006.; Hrvatske marijanske pjesme, Široki Brijeg- Zagreb, 2006.; Krist u hrvatskom pjesništvu od Jurja Šišgorića do naših dana, Split, 2007.; Vedri Vidra, Split-Dubrovnik, 2008.; Kruh i vino, Zagreb, 2009. i drugim antologijama. Zastupljena je u Povijesti hrvatske književnosti Dubravka Jelčića, Zagreb, 2004. i drugim književno-povijesnim djelima. Uvrštena je u relevantnu Hrvatsku književnu enciklopediju, 2011., te u Karlovački leksikon, Zagreb, 2008.

Slikarstvo

Autorica se bavi slikarstvom i do sada je imala tridesetak samostalnih i skupnih izložaba. Sama je likovno opremila neka svoja književna djela.

U Hrvatskoj paneuropskoj uniji Nevenka Nekić kustosica je likovnih događanja, autorica stotinjak kataloga i organizacije izložaba. Posebno se posvetila slikarima iz obitelji Botteri i Peruzović te Ivanu i Mariji Fanuko.

Film

Autorica surađuje na Hrvatskom radiju, Katoličkom radiju, Hrvatskoj televiziji. Priređuje putopisne, povijesne i literarne teme. Do sada je ostvarila kao scenaristica pedeset i šest dokumentarnih filmova iz kulturne baštine hrvatskoga naroda u okviru Obrazovno-znanstvenoga i Dokumentarnoga programa HRT-a (Povijest ženskim rukopisom, Legende i kronike), kao i niz emisija iz povijesti i literature na raznim radiopostajama. Posljednja suradnja s HRT-om je film Čika i Vekenega, kao i 30 filmova u nizankama Hrvatsko podmorje i Ušća hrvatskih rijeka. Film o kiparu Mili Grgasu samostalno je autorsko djelo – scenarij i režija. Film Draga Gospa Ilačka dobio je prvu nagradu na Festivalu sakralnoga filma na Trsatu 2010. godine prema scenariju Nevenke Nekić.

Nagrade, članstva i suradnje

Autorica je nagrađena 1998. Državnom nagradom Republike Hrvatske Ivan Filipović za djelatnost na polju odgoja i kulture. Primila je Posebnu nagradu za Serra priču u godini 2001., (Društvo hrvatskih književnika). Dobitnica je Raosove nagrade za monodramu u godini 2002. Dobitnica je Posebne nagrade za Serra priču u 2003. godini. Dobitnica je prve nagrade za Serra priču 2005. Primila je drugu nagradu na Pasionskim danima 2007. za roman Čudo u Središtu svijeta (posvećen Ludbregu i Krvi Kristovoj, a objavljen u Verbumu pod naslovom Demon i sveta krv), kao i nagradu Dubravko Horvatić za prozu 2007. Godine 2012. dobila je

počast Općinskoga vijeća Tovarnik kao počasna građanka grada Tovarnika. Godine 2012. postala je članicom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u iseljeništvu (Švicarska). Godine 2013. dobitnica je nagrade Andrija Buvina za izniman doprinos kršćanskoj kulturi, a u sklopu manifestacije "Dani kršćanske kulture". Primila je 2013. nagradu Hrvatskoga žrtvoslovnoga društva za roman Jean ili miris smrti. Godine 2018. primila je nagradu grada Đakova za prinose u području kulture i književnosti Povelja zahvalnosti. U Podstrani na pjesničkim susretima „Dobro jutro more“ 2018. primila je nagradu „Laureat 2018.“

Članica je Društva hrvatskih književnika (u jednom mandatu bila je članicom Statutarne komisije, Upravnoga odbora DHK i Časnoga suda), Društva hrvatskih književnika Herceg-Bosne, Matice hrvatske, Društva hrvatsko-slovačkoga prijateljstva, Matice slovačke, Društva Napredak, Hrvatskoga kulturnoga vijeća (članica Časnoga suda) te dopredsjednica Hrvatske paneuropske unije. Postala je članicom HNES-a (Hrvatskoga nacionalnoga etičkoga sudišta) 2014. godine. Članica je Hrvatske akademije u dijaspori.

Autorica sudjeluje znanstvenim prilogima na simpozijima – pr. O J. J. Strossmayeru, Zdenki Marković, Matku Peiću (Dani Dobriše Cesarića u Požegi), Andreju Hlinki, Mariološkom kongresu u Rimu 2004., Danima iseljeničke književnosti u Rovinju, Dani fra Ivana Krstitelja Bačića na Visovcu, Neretvanski susreti - Ivo Lendić 2008. i drugima.

Autorica je priredila niz spomen-knjiga i monografija među kojima su Spomen-knjiga o stopedesetoj obljetnici osnivanja Udruge sv. Vinka Paulskoga u Republici Hrvatskoj (2009., Zagreb, Nevenka Nekić i Katica Nožina –Balić); Josip Horvat: Pučka monografija hrvatskih povijesnih grbova i zastava, Zagreb, 2011. i druge.

Monodrama Ispovid Marije Mijatove sestri Grgici izvedena je na Trećem programu Hrvatskoga radija 2007. godine. Vinkovačko kazalište izvelo je autoričinu dramu Eugen i Štef pod nazivom Slučajno prijateljstvo 2015. godine.

Neki tekstovi Nevenke Nekić ušli su u čitanke za šesti i osmi razred osnovne škole te gimnazije.

Autorica živi i radi u Zagrebu.

Ostale poveznice

Nevenka Nekić – Wikipedija

Nevenka Nekić – DHK

Nevenka Nekić – Katalog KGZ

Nevenka Nekić – Portal HKV-a

Nevenka Nekić, Susret u riječi, Laudato TV, 19. listopada 2021.

Nevenka Nekić, Susret u riječi, Laudato TV, 8. srpnja 2020.

Nevenka Nekić, Susret u riječi, Laudato TV, 20. svibnja 2019.

<https://www.hkv.hr/o-nama/lanovi/38647-nevenka-nekic.html>

Knjiga je sastavljena iz dva dijela koja dajem poslije ovog Uvoda sa životopisom ali i tekstovima, koji su sastavni dio ovog Uvoda, u kojima se govori o obiteljskoj povijesti drage prijateljice i sjajne hrvatske književnice s mojim rodnim mjestom Kotoron i njenom djelu „Kotorska trilogija“.

Prvi dio govori o našoj domoljubnoj suradnji tako da je sastavljen od tekstova iz mojih knjiga u kome se spominje ili ih je napisala gđa Nekić. Tu su i tekstovi o našem djelovanju u sklopu Hrvatskog Nacionalnog Etičkog Sudišta (HNES).

Drugi dio daje moj izbor iz njenih mnogobrojnih tekstova objavljenih na Portalu HKV-a o nekim našim prijateljima i uzorima.

Pogledao sam i na Internetu o toj njenoj ulozi, tj. o knjizi i filmu. Ima pune 22 stranice, pa je ova knjiga moj izbor tih tekstova. Neki su dani i u mojim knjigama. Na svom Facebooku prenio sam zahvale koje su tim povodom napisane. One su sdastasvni dio ovog Uvoda.

Akademik Josip Pečarić

'DA NISI ZATO USTAO IZ SKROVITOSTI?'

**POTRESNE RIJEČI POZNATOG
SVEĆENIKA: 'ZAŠTO SI ČEKAO, JEAN-
MICHEL?'**

Pater Ike Mandurić je na svojim društvenim mrežama podijelio emotivne stihove napisane u spomen na jednog od simbola obrane Vukovara Jean-Michela Nicoliera, čiji su posmrtni ostaci pronađeni na Ovčari nakon 34 godine traganja.

30.10.2025.



Foto: Miroslav Slafhauzer/X

"Michel! Dugo smo te čekali, Jean-Michel. Dozivali smo te imenima ulica, trgova i mostova. Spomenicima, muralima, transparentima na utakmicama, po svim gradovima diljem Domovine, i po svem svijetu smo te dozivali, Michel. I imenima djece... A ti nisi dolazio.

Pritajio si ispod zemlje tamo gdje te krvnik htio poništiti. Ali ti si nastavio postojati više nego što postoje svi krvnici, i više nego svi živi što ljubavi nemaju. I gle — oni koji su te ubili, mrtvi u strahu i očaju hodaju. O, koji jadnici!

A ti, i mrtav si živ. I nestao — sveprisutan, i stranac, a tako nam razumljivo govoriš. Na putu prema Ovčari prolazili smo pored tebe mnogo puta, ali ti se nisi javljao. Pitam se — zašto si čekao Michel?"



FOTO: Emica Elvedji / CROPIX

'Nova vojska'

"Možda zato da dovoljno dugo promišljamo kako je žrtva velika. Kako je grandiozno herojstvo tvoga grada, i mučeništvo tvojih suputnika umiranja. Ili si čekao da se svi izdajnici Domovine izredaju kako bi ih sve svojim svjedočanstvom pokazao? Ili da krvnici tvoji izumru jer ti nisi osvetoljubiv? Da nisi možda i ti bio odustao od Domovine kao što to mnogi danas čine?

Ali — kako bi ti to mogao? Ti, koji si u smisao borbe vjerovao do smrti. O, ti sigurno nikada ne! Ili si čekao da nastane novi naraštaj, čist od svega koji će jedini moći razumjeti tvoj mladenački zanos? Da ovi rođeni poslije tebe posve odrastu, pa da, kad budu veliki i zreli, da te k'o nova vojska dostojno isprate; dok ne postanu kadri sve razumjeti, postrojeni pored tvog groba, u godinama tvojim.

Ili si čekao dok se tvoje tkivo posve u zemlju ne pretvori, i trideset puta u travu izrasteš i procvjetaš, zamirišeš... Ili si čekao da budemo sposobni i spremni iznova graditi Domovinu kakvu si sanjao – da nam tek sad svježe snove preneseš, netaknute Jer smo ih možda zaboravili?"

'O čemu ćeš nam pričati?'

"Zašto si čekao, Michel? Da ti možda nisi htio zauvijek ostati skriven - kako bi nam u sjećanjima uvijek ostao čežnja? Da nisi kanio zauvijek ostati tajna, da se onda nad svakom poljem i stazom pitamo nije li nam možda baš tu pod nogama tvoj grob? - kako bismo posvuda dok stopalima livade gnječimo, sveto strahovali: možda upravo nad tvojim kostima stojimo? – kako bi nam sva Hrvatska bila sveta?

Ali si onda ipak, pred silom kojoj otpora ni na zemlji ni nebu nema, pred dozivanjima neprestanim majčinim popustio... Pa te je, nakon svih tvojih tvrdoglavosti, konačno smekšala. I dozvala da joj dopustiš da ti još posljednji put mahne, kad već nije mogla onog studenog studenog.

Michel, mladiću dragi sad kad si tu, o čemu ćeš nam pričati? Kako da te razumijemo mi, iznova, o onome što se nikad razumjeti ne može? Pouči nas. Kako se to moglo otići u neku stranu ti i malu zemlju, i ugroziti sve vlastito? Pouči nas što se to nije smjelo propustiti, što si to čuo i osjetio. što to može bit tako snažno i sveto? I kako tako biti slobodan?"



FOTO: Marin Franov / CROPIX

'Doći ću ti na sprovod'

"O, baš nam trebaš danas, da nas odljubiš od nas samih, i naših sebičnosti. Nauči nas da oni koji nemaju za što umrijeti, nemaju za što ni živjeti. Govori nam kako da ne živimo u mrmljanjima nego u ponosu zbog pobjede tvoje. Pouči nas kako da i danas čujemo zvuk vlastite trublje koja te je ono jednom dozvala tamo daleko u rodnom ti malom Vesoulu."

Emotivna ispovijest vukovarskog snajperista: 'Jean je dojurio čim je vidio...'

"Da nisi zato ustao iz skrovitosti — jer te opet neka trublja na nešto novo zove... a ti si takav, pa ne možeš više odoljeti... Doći ću ti na sprovod, i na grob. Pa mi pričaj... Pričaj nam, vječni, nevini dječake, onim osmijehom prkosnim smrti. I kako se mrtav živi", objavio je pater Ike Mandurić.



Izvor: Fah

HEROJ DOMOVINSKOG RATA

SJEĆANJE NA JEAN-MICHELA: ČOVJEK KOJI JE BRANIO HRVATSKU ‘U DOBRU I ZLU’

29. listopada 2025.

Helena Mostarić Gobbo

“Ovdje je na rubu plača. Izgubio je svoj djetinji pogled.” Ovako je opisala posljednje snimke tada još živoga sina **Jean-Michela Nicoliera** njegova majka **Lyliane Fournier**. Snimke mladog dragovoljca Domovinskog rata iz Francuske i pripadnika Hrvatskih obrambenih snaga, koji je branio Vukovar sve do pada grada. Njegove posljednje snimke iz vukovarske bolnice snimili su upravo francuski reporteri. ‘Klaonica. To je bila klaonica...’, kazao im je. Nakon toga su ga, zajedno s ostalim ranjenicima vukovarske bolnice, srbočetnički i JNA vojnici strijeljali na Ovčari.

U jednome od zadnjih tjedana uoči obljetnice pada grada heroja Vukovara, prisjećamo se Jean Michela Nicoliera, koji je svojom hrabrošću pokazao primjer kako se brani istina u ratu.

Došao u Vukovar potaknut viđenim snimkama

Jean-Michel Nicolier došao je u Hrvatsku u ljeto 1991., potaknut snimkama koje je vidio o ratu, kako bi obranio naš narod izložen agresiji JNA i srbočetničkih postrojbi. Jean-Michel je dragovoljno je otišao u Vukovar. Nakon ranjavanja, odveden je u vukovarsku bolnicu.

Nakon pada Vukovara i ulaska JNA u Opću bolnicu Vukovar, a usprkos potpisanom sporazumu da JNA neće ulaziti u bolnicu, odveden je zajedno s ostalim ranjenicima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima u nepoznatom smjeru. Pogubljen je u masakru na Ovčari u noći s 20. na 21. studenoga 1991. godine.

Posljednje snimke Jean-Michela opisuju svu strahotu Vukovara

U podrumu vukovarske ratne bolnice, nekoliko sati prije smrti, Jean-Michel Nicolier dao je kratki intervju francuskim reporterima. U njegovom pogledu, koji je kasnije opisala njegova majka, vidi se golema tuga, ali i svjesnost da ga, kao i druge ranjenike, čeka mučenička smrt.

“Izgubio sam previše prijatelja. Vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo.

Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. **Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu.** Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu”, kazao je Jean-Michel.

Na pitanje što za njega simbolizira Vukovar, kazao je: **“Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu.”**

Bol Jean-Michelove majke Lyliane

Nezamisliva je bol majke koja se morala rastati od svog djeteta na ovakav način. Lyliane Fournier, majka Jean Michela Nicoliera,

opisala je zadnji razgovor sebe i svog sina. Glas Jean-Michela njegova je majka posljednji put čula 6. listopada. Bio je to njegov posljednji poziv.

“Plakao je. Rekao je: *‘Mama, da samo znaš što rade...’* Uzalud mi netko kaže da je umro kao junak, to mi ništa ne znači. Radije bih da je sa mnom”, kaže majka Lyliane.

Majka Lyliane i brat Paul nakon 34 godine traganja, pronašli su danas svoj mir našavši Jean-Michelove posmrtno ostatke.

>Francuski odvjetnik napisao knjigu o Jean-Michel Nicolieru: ‘Moje uspomene na Hrvatsku’

O Jean-Michelu objavljena knjiga Ghislaina Duboisa

Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić “Jean ili miris smrti”, o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redatelja Branka Ištvančića o njegovu životu “Sve je bio dobar san”.

U listopadu ove godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu održano je dirljivo predstavljanje knjige „*Moje uspomene na Hrvatsku – Jean-Michel, rođen kao Francuz, umro kao Hrvat*“ autora Ghislaina Duboisa, s predgovorom Jean Michelove majke Lyliane Fournier.

“Rijetki su u svijetu oni koji iz ljubavi prema pravdi dođu braniti tuđu domovinu, a u toj domovini pronađu – svoju.”

Paul Nicolier progovorio o poginulom bratu, branitelju Jean-Michelu: Evo što je rekao!

‘Kad brat umre...’

Jean-Michelov brat Paul Nicolier opisao je vrlo emotivnim stihovima svoju bol radi gubitka brata. Uz njegovo dopuštenje, pjesmu objavljujemo na kraju teksta. Neka njegovi stihovi Jean-Michelu budu vječni podsjetnik da rat odnosi ne samo vojnike, već očeve, braću, sinove, sve one koji su na osobit način bili dio nas. Svih nas.



Ghislain Dubois s obitelji Nicolier u Vukovaru; Izvor: Ghislain Dubois

Kad brat umre...

*to je dio tvoje duše koji se slomi,
i nikad se zaista ne sastavi.*

*Nije važno je li bio najstariji ili najmlađi,
je li te zvao svaki dan ili samo u posebnim prilikama.
Bol dolazi iznenada. Tupa. Tiha. Neočekivana. Brutalna.*

Jer ne gubiš samo brata.

*Gubiš svog suučesnika iz djetinjstva,
onoga koji je vidio tvoje roditelje mlade,
onoga koji je jeo istu rijetku juhu
i trpio iste nepravedne kazne.*

*Gubiš jedinog svjedoka verzije sebe
koju nitko danas ne poznaje.
Kad brat umre, ne odlazi samo osoba. To je dio tvoje povijesti koji
nestaje.
Dio koji je govorio kao ti,
koji se smijao kao ti,
koji se ljutio kao ti. Dio koji te razumio...
čak i u tvojim šutnjama.
I ne znaš kako dalje.
Jer svijet ostaje isti –
prometne gužve, računi, posao, buka –
ali ti ne.
Ostaješ zamrznut u tom zagrljaju koji nisi dao,
u tom pozivu koji si odgodio,
u tom smijehu za koji nisi znao da će biti tvoj posljednji.
Da, možda imaš drugu braću,
rođake, prijatelje, obitelj koji te vole...
Ali prazninu koju brat ostavlja za sobom,
nitko ne može ispuniti.
Jer nitko drugi ne dijeli isti korijen s tobom.
Tuga za gubitkom brata je tuga bez riječi.
Tuga koju mogu razumjeti samo oni koji su je iskusili.
I dok te svijet gura naprijed,
učiš hodati s rupom u duši,
s prigušenim “Nedostaješ mi”
i “kad bi samo bio ovdje” koje nikada ne nestaje.
Jer bratska ljubav ne umire.
Pretvara se... u tešku odsutnost
i goruće sjećanje.
I čak i ako vrijeme prolazi,
čak i ako činiš sve da to sakriješ,
duboko u sebi, svaki put kad ti se dogodi nešto lijepo,
misliš:
“Što ne bih dao da si ovdje da to vidiš...”*

<https://narod.hr/hrvatska/sjecanje-na-jean-michela-covjek-koji-je-branio-hrvatsku-u-dobru-i-zlu>
<https://dragovoljac.com/index.php/nikad-zaboraviti/45659-sjecanje-na-jean-michela-covjek-koji-je-branio-hrvatsku-u-dobru-i-zlu>

34 GODINE TIŠINE

Objavio/la: Marta G
31/10/2025



Željko Glasnović prenio je dirljivu pjesmu „*34 godine tišine*“ autorice **Katarine Tereze**. Pjesma donosi snažnu poruku ljubavi, vjere i oprosta...

34 GODINE TIŠINE

Majko, evo me.
Nakon svih godina šutnje,
nakon što si 34 godine nosila
moje ime kao teret i kao molitvu.
Napokon sam tu.
Trideset i četiri godine.
Toliko dugo šuti tvoj vapaj
i traje tvoja nada.

Svaki dan započinjala si istom molitvom:
„Bože, samo mi ga pokaži... bilo gdje, bilo kako... samo da znam.“
Trideset i četiri godine.
Tisuće pisama, tisuće poziva,
stotine lažnih nada i nijedna predaja.
Starila si tražeći me.
Molila i hodala putevima
na kojima se činilo da i Bog šuti.
Ali nisi odustala.
Vidio sam te kako stojiš kraj
svježe iskopane zemlje.
Ruke su ti drhtale, ali ne od zime,
nego od težine svih godina u kojima nisi znala gdje da se isplačeš.
Srce ti je prvi put nakon 34 godine prodisalo.
Sad znaš.
Sad napokon imaš gdje pustiti suzu,
imaš mjesto gdje ti patnja može pasti na zemlju i proklijati u mir.
Znaš, mama...
Bio sam tu svih ovih godina.
Gledao sam te kako sjediš za našim stolom, držiš moju sliku i s
njom razgovaraš kao da sam tu.
Čuo sam kako govoriš s tišinom,
kako joj pričaš ono što nisi mogla
nikome drugome.
Vidio sam kako bi na svaku vijest o pronađenim kostima rekla tiho:
„Bože, možda je ovaj put on.“
Svaki put kad bi otvorila vrata
nadajući se da će možda netko donijeti vijest o meni bio sam tu,
u svakoj suzi koju si progutala da ne vidi nitko.
A noću, kad bi šaptala zidovima
misleći da pričaš s prazninom,
ja sam bio tamo.
Čuo sam te.
Čuo sam svaku tvoju riječ,
svaki jecaj,

svaku molitvu,
kad si mislila da te nitko ne čuje.
Ti si bila moj svjetionik u mraku.
Dok je hladna zemlja nada mnoom šutjela, tvoja vjera je odzvanjala
kroz svaku zraku neba.
I kad su svi digli ruke,
bila si jedina koja nije odustala.
Jer ljubav majke ne grije samo tijelo
ona grije i kosti, ona čuva ime,
ona neda da zaborav proguta istinu.
Trideset i četiri godine.
Dok su drugi živjeli, ti si čekala.
Dok su drugi starili, ti si venula.
Dok su drugi zaboravljali, ti si pamtila.
Zapamtila si svaku riječ,
svaki moj pogled, svaki trenutak prije nego što sam otišao.
Pamtila si me onakvog kakvog si me posljednji put vidjela, s
osmijehom i srcem većim od svakog straha.
Trideset i četiri godine si hodala
s mojim imenom u srcu
tražeći bilo kakav znak.
Prošlo je puno vremena.
Ljudi su odavno prestali vjerovati.
Govorili su ti da se pomiriš,
da treba pustiti,
da vrijeme liječi.
Ali vrijeme je za tebe bilo samo kazna,
jer svaki novi dan bio je još jedan dokaz da me nema.
Ti nisi tražila čudo, tražila si istinu.
Kamen, križ, bilo što na što možeš položiti ruku i reći:
„Evo, tu si. Ovdje te mogu uvijek naći.“
Svaki novi dan bio je rana
koja se nije zatvarala.
Nisam imao grob,
nisi znala gdje počivam,
gdje da položiš suzu,

gdje da spustiš ruku,
izrekneš molitvu i upališ svijeću.
I to neznanje bilo je gora kazna od smrti.
Ujutro kad bi svanulo,
palila bi svijeću i šaptala:
„Još te tražim. I neću stati. Majka nikada ne odustaje.“
Kopala si godinama po svakom papiru, svakoj novoj masovnoj
grobnici, svakoj instituciji, svakom svjedoku, tuđoj šutnji...
A znali su, mama...
Znali su gdje ležim pod zemljom.
Znali su godinama i šutjeli.
Okretali su glavu.
Ali tvoja ljubav bila je glasnija
od svih njihovih laži.
Tvoja molitva bila je jača od njihove šutnje, tvoja vjera dublja od
njihove tame. Ona je vapila Bogu i Bog ju je čuo.
I ne brini, nisam bio sam.
Nosio sam te sa sobom sve te godine.
U svakom trenutku tame,
u svakom trenutku tišine,
ti si bila svjetlo koje me držalo živim,
barem u sjećanju svijeta.
Prolazile su godine,
tvoje su se bore pretvarale
u puteve nade.
Svaka vijest o nekom drugom pronađenom bila je nož koji si
primala s osmijehom, govoreći:
„Dobro je, barem je netko drugi pronašao svoga sina.“
Hvala ti što si vjerovala
kad nitko drugi nije.
Hvala ti što si bila hrabrija od svijeta.
Nisam htio da ti srce pati ovoliko,
ali tvoja bol je ono što me čuvalo od zaborava.
Ja sam sada miran. Spokojan.
Našao sam svoj dom u zemlji koju sam branio i u tvom srcu koje
me nikada nije napustilo.

Sada možeš odmoriti.
Sada možeš pustiti onaj duboki uzdah
kojeg si godinama potiskivala u sebi.
Zemlja u koju ću leći nije mi strana, to je zemlja za koju sam živio,
disao i pao.
A ti... ti si me vratila kući.
Svojim rukama,
svojim srcem,
svojom vjerom.
Moje ime više nije među nestalima.
Moje kosti više nisu bezimene.
A tvoj pogled više nije izgubljen.
Sad imamo jedno drugo zauvijek.

Katarina Tereza / All rights reserved

https://kamenjar.com/zeljko-glasnovic-pjesma-34-godine-tisine/?fbclid=IwY2xjawN0IWVleHRuA2FlbQIxMQABHm47KCt7mbzN9gYR_pXlMNvA6d-oCfAM1Hp2vDdGV503deO3s0DYeVsCwM6L_aem_FgfLoLQB5wYhu7X6FHjrfQ

PJESMA O JEAN-MICHELU NICOLIERU

29/10/2025



Danas su pronađeni posmrtni ostaci heroja **Jean-Michela Nicoliera**, francuskog dragovoljca koji je život dao za obranu Hrvatske. U znak sjećanja donosimo dirljivu pjesmu Velimira Vele Raspudića, posvećenu ovom vukovarskom heroju i simbolu nesebične žrtve.

Pjesma o Jean-Michelu Nicolieru

Autor: Velimir Velo Raspudić/Kamenjar.com

JEAN-MICHEL NICOLIER

Kako boli ova suza,
što danas niz lice pade,
u čast hrabroga Francuza,
što Hrvatskoj život dade?!

Mogao je, nije htio,
svoj život sačuvati!
Koliki je heroj bio,
teško je i opjevati?!

Ostavi on majku svoju,
svoju braću, narod svoj,
dođe branit zemlju svoju
i u krvavi ode boj!

Sad prekriva ga rosa,
plače nad njim oblak sivi,
Francuz sa oznakom HOS-a
nek vječno u nama živi!

Hvala mu na slobodi
i nek svatko od nas znade,
kao Francuz on se rodi,
kao Hrvat život daje!

Velimir Velo Raspudić/Kamenjar

<https://kamenjar.com/jean-michel-nicolier-2/>

PISMO JEAN-MICHELA MAJCI

Draga moja Lyliane,

Dok Ti pišem ove riječi iz svijeta koji je sada iznad našeg, osjećam da nas još uvijek veže nit koja ne poznaje granice vremena ni prostora. Želim Ti reći koliko si bila moja snaga, moj putokaz i moj mir u svim olujama kroz koje sam prolazio. Tvoja ljubav i nježnost, Tvoja vjera u mene, Tvoj tihi osmijeh kad sam posrtao — sve je to bilo svjetlo koje me vodilo kroz tamu i sumnju.

Hvala Ti, draga moja majko.

Znam da si često brinula, da si noćima bdjela i molila se da uspijem, da pronađem svoj put, da budem sretan. I znaš, mama, bio sam. Bio sam sretan jer sam znao da iza svakoga moga koraka stojiš Ti — nevidljiva, ali nazočna, kao topli vjetar koji gura jedra kad ih obuzme tišina mora.

Sad kad više nisam s Tobom u ovom svijetu, želim da znaš da sam i dalje uz Tebe, da slušam svaki Tvoj uzdah, da vidim svaku Tvoju suzu, i da bih Ti, kad bih mogao, rekao: ne tuguj! Jer ljubav ne umire. Ona samo mijenja oblik — iz riječi prelazi u šapat, iz dodira u sjećanje, iz nazočnosti u vječnost.

Nosim Te u srcu svakog dana, draga moja mama, kao što si Ti nosila mene onda kad sam bio malen, izgubljen, uplašen. Nosim Te kroz svjetlo koje ovdje blista drugačije, ali me i dalje podsjeća na Tvoje oči — one koje su uvijek znale oprostiti, razumjeti i voljeti bez granica.

Hvala Ti za svaki trenutak, svaku žrtvu, svaki zagrljaj koji je bio dom i utočište. Hvala Ti što si me naučila kako voljeti svijet, čak i onda kad mi taj svijet nije znao uzvratiti istom mjerom.

Zauvijek sam Tvoj. Zauvijek Te volim. I zauvijek Ti šapćem iz ovog beskraja: ne boj se, mama, sve je dobro.

Napokon sam slobodan.

I pozdravi mu sve moje preživjele suborce.

Nek' živi Hrvatska kojoj sam darovao svoj mladi život. Molim Te, pripazi mi na nju. I nije mi bilo nimalo žao umrijeti. Jer svi mi poginuli bijasmo sjeme njene konačne slobode.

Tvoj sin,
Jean-Michel, hrvatski bojovnik, Vukovar

DVA SIJEĆANJA NEVENKE NEKIĆ NA JEANA-MICHELA NICOLIERA

N. Nekić: Jean-Michel Nicolier u javnosti

06. travnja 2017.

SJEĆANJE NA MLADIĆA JEANA-MICHELA NICOLIERA

Sada je vrijeme da se kaže istina i objasni posmrtni put našega junaka Jeana-Michela. Svoju radost ne mogu kriti: moj sin i dijete naše hrvatske krvave bitke za slobodu dobio je svoj most i bistu u Vukovaru, gradu svoje borbe, snova i smrti. U Gradskom poglavarstvu moraju negdje u arhivi postojati dva moja pisma iz 2012. godine da se tom mladiću Francuzu dodijeli bilo kakva nagrada, o tužne li riječi!, *Starešina* Televizijski film *Višnje Starešine* donio je prvi puta sliku Jeana-Michela u Vukovarskoj bolnici. Dan uoči smrti. Tada sam se zainteresirala za sudbinu toga likom i mislima plemenitoga djeteta. U suradnji s Udrugom dr. Ante Starčević-Tovarnik krenuli smo u potragu za mladićem: Antun Ivanković, Ive Livljanić – naš prvi veleposlanik u Rimu i moja malenkost.za njegov san u kojem je nestao na njivama iza Ovčare.

Molila sam u ime Udruge dr. Ante Starčević-Tovarnik da se tako obilježi dar života kojega je ostavio na Ovčari. Odgovora nisam dobila. Dalje ukratko moram konačno reći kako se to dogodilo.



Televizijski film Višnje Starešine donio je prvi puta sliku Jeana-Michela u Vukovarskoj bolnici. Dan uoči smrti. Tada sam se zainteresirala za sudbinu toga likom i mislim plemenitoga djeteta. U suradnji s Udrugom dr. Ante Starčević-Tovarnik krenuli smo u potragu za mladićem: Antun Ivanković, Ive Livljanić – naš prvi veleposlanik u Rimu i moja malenkost.

Nitko o njemu nije ništa do tada obznanio. Nije ga bilo u popisu branitelja - to se može provjeriti. Je li bio unesen ili izbrisan, nije više važno. Dakle naša trojka imala je silnoga posla: trebalo ga je uvrstiti u popis branitelja, trebalo je doći do adrese njegove majke u Francuskoj, trebalo je dovesti majku i ovdje prirediti prijame kod ministra branitelja P. Matića, predsjednika Republike Hrvatske Josipovića, župana Galića, Vesne dr. Bosanac. Trebalo je naći donacije za smještaj majke u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu, isto tako

u hotelu Lav u Vukovaru, trebalo je napisati niz pisama koja je prevodio prof. Ive Livljanić kao vrsni romanist, a ja sam svaku etapu odradila kao spisateljica, sastavljač pisama majci, zahtjeva svim navedenim instancama, dok je Ivanković bio tehnička veza za sve telefone, dokumente i veze oko termina.



Naša trojka dočekala je majku i sina Paula na zagrebačkom aerodromu i to u trećem pokušaju. Prvi zrakoplov su propustili jer su ih u Parizu zatočili na aerodromu i namjerno ispitivali (sve je u mojoj knjizi zabilježeno!), drugi puta je magla bila uzrokom da se zrakoplov nije spustio u Zagrebu, a onda konačno treći pokušaj završava dovozom putnika iz Graca autobusom. Tako smo proveli skoro cijelu noć u tom iščekivanju. Na aerodromu nas je intervjuirala novinarka Renata Rašović i tu je bio prvi susret majke i naše ekipe. Bilo je suza i zagrljaja.

Dalje smo ostvarili sve predviđeno - da bi na koncu isposlovali i mirovinu istan za majku u Hrvatskoj gdje i danas živi. Za taj poduhvat trebalo je angažirati i odvjetnike, ustanove u obje države, prijevode dokumenata, kontakte s raznim osobama itd... itd.

Kod ministra



Bili smo dostojanstveno primljeni na svim instancama, jedino je ostao pomalo gorak okus u Ministarstvu branitelja gdje je Bojan Glavašević nastojao onemogućiti ili bar otežati i uniziti taj susret majke i ministra. Kako? Pa eto: najprije se spustio liftom i izjavio da čekamo pred vratarevom kućicom. Bila je to male klupica na koju smo jedva stali majka Lyliane, Ive Livljanić i ja. Novinari su postali Glavaševiću drugi problem. Kad se ponovno spustio liftom izjavio je da nas ministar može primiti u svojoj radnoj sobi. Ja sam skočila kao ris i rekla da tada ne ćemo doći jer bio je zakazan svečani prijam za majku. Još je dodao da novinari, kojih se nakupilo bar sedam s kamerama, a posebno se sjećam dragoga i pristojnoga novinara Andrije Jarka s Nove TV, ne mogu biti prisutni. Tada sam rekla da ćemo ostati na ulici i obaviti razgovore s novinarima.

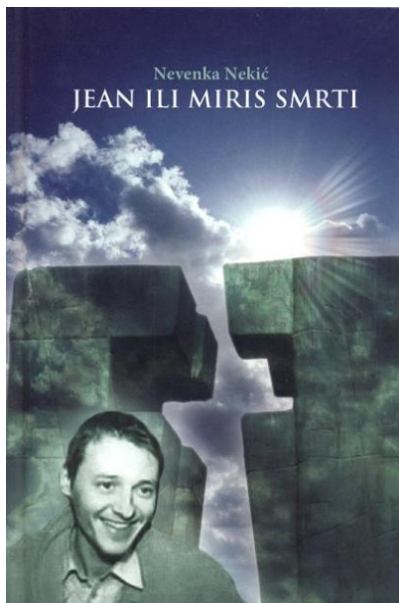


Na moju oštru reakciju vratio se opet liftom na kat i mi smo i dalje čekali. Osjetili smo da je sva ta igra samo njegova. Kad se ponovno spustio liftom, izvijestio nas je da mogu i novinari gore, ali samo pred vrata dvorane u kojoj ćemo biti primljeni. Ponovila sam da možemo ina ulici obaviti razgovor. Konačno smo stigli u lijepu dvoranu, sjeli za ovalni stol i prije negoli se Matić pojavio, dobili od Glavaševića opomenu: imamo pravo govoriti samo pet minuta, i to samo majka, a ministar će ostalo sam odrediti.

Kad se Peđa Matić pojavio, bio je vrlo susretljiv i srdačan. Pozdravljali smo se redom i on je pozdravio majku dostojno i toplo, a njoj smo to preveli, da bi ona odgovorila. I to je trebalo prevesti. Sve je obavio naš prof. Ive Livljanić. Poveo se spontani razgovor koji Glavašević više nije mogao spriječiti, nego je samo sjedio i vrtio nervozno olovku u ruci. Novinari su ušli zajedno s nama i snimali. Konačno je Ministar predložio da stanemo na jedan povišeni prostor za fotografiranje. Ja sam ostala dolje, ali je ministar pozvao da se svi troje postavimo s majkom, a novinar Andrija Jarak je najednom glasno rekao: Pa mislim da tu mora nešto izjaviti i gopođa Nekić koja je napisala knjigu o Jeanu-Michelu! Ja sam nešto izjavila, ali to nikada i nigdje nije objavljeno. Hvala Andrija!

„Jean ili miris smrti“

I tu smo došli do glavne teme - moje knjige koja se zove „JEAN ILI MIRIS SMRTI“. Osim onih kratkih minuta u filmu Višnje Starešine, nitko nije napisao značajnije djelo ili djelce o Jeanu. Bilo je dokumentarnih napisa. Ja sam svih tih mjeseci pisala romanesknu prozu koja ima 200 stranica. Već je bilo prošlo predstavljanje u DHK kao i nizu drugih mjesta, a do danas su objavljena i uglavnom skoro i rasprodana još dva izdanja. Prvo je objavila spomenuta Udruga, a ostalo ja u vlastitoj nakladi.



U knjizi se isprepliću moji događaji vezani uz obiteljsku tragediju u Vukovaru s onima koje ima Jean, pa onda dokumenti koje je nabavljao Ivanković iz suda u Vukovaru ili čak iz Beograda, zapisi francuskih novinara, romaneskni prikazi Jeanove mladosti u Vesoulu i strašni pokolj u danima pada Vukovara. Posebno sam dramatično i sva u suzama prikazala mučenja u ovčarskome hangaru (i smrt one nezaboravne trudnice Markobašić), kao i smrt moga dragoga Jeana. Mnogi ljudi su pročitali ovu knjigu, jedinu literarnu obradu zločina na Ovčari za koju sam dobila niz priznanja i nagradu.

Tijekom drugoga boravka u Vukovaru snimila sam po svom nahodjenju brojne ***Knjiga*** U knjizi se isprepliću moji događaji vezani uz obiteljsku tragediju u Vukovaru s onima koje ima Jean, pa onda dokumenti koje je nabavljao Ivanković iz suda u Vukovaru ili čak iz Beograda, zapisi francuskih novinara, romaneskni prikazi Jeanove mladosti u Vesoulu i strašni pokolj u danima pada Vukovara. Posebno sam dramatično i sva u suzama prikazala mučenja u ovčarskome hangaru (i smrt one nezaboravne trudnice Markobašić),

kao i smrt moga dragoga Jeana. Mnogi ljudi su pročitali ovu knjigu, jedinu literarnu obradu zločina na Ovčari za koju sam dobila niz priznanja i nagradu. scene s majkom, a imala i skicu dobrog scenarija za film. Sama knjiga bila je neiscrpni izvor teksta. No tada se pojavio mlađahni redatelj koji je na dogovoru izjavio da će se film snimati uz pomoć nekakve beogradske filmske itd... Ja sam istoga trena odbila bilo kakvo sudjelovanje u tom slučaju. Još me i uvrijedio da ne znam pisati scenarije (iako imam 56 snimljenih filmova po svom scenariju!) jer da to nije isto kao pisati roman! Sic!

Snimljen je film, dobila sam pozivnicu da dođem gledati uradak, da bih kasnije saznala (nisam bila nazočna zbog bolesti) kako se čak majka pobunila što nigdje nije navedeno da je bio HOSOVAC! No, nije bitno što se sve odvijalo onako kako ja ne bih učinila. Moj stav ništa ne znači. Ali znači mnogo ono kako se sve kasnije razvija u svezi našega Jeana: mnogi koji nisu ni znali za njega, sada su vrlo zauzeti tumačeći javnosti kako su upravo oni, eto, razapeti od napora da ga prikažu hrvatskoj pa čak i svjetskoj javnosti. Nisu pročitali moj roman-dokument, ne znaju ništa o našim skrbnim nastojanjima oko njegova slučaja, o potrazi za njegovim tijelom, o davanju krvi njegovoga brata da bi se možda jednoga dana mogao naći zajednički DNK.



U mojoj ladici počivaju originali pisama njegove majke, prijevodi sjajnoga Ive Livljanića, (koji je bio ne samo prevoditelj, nego i tumač čitavoga povijesnoga razvoja u Hrvatskoj i upravo od njega i moje

malenkosti kao profesorice povijesti, mogla je majka saznati uzroke i posljedice rata); poživaju naše zajedničke fotografije, snimke iz Vukovara, moje izvrsne snimke Dunava i Bajera gdje možda i leži njegovo tijelo, kao što na polici između fotosa mojedjece i unučadi stoji lijepa slika mladoga i nasmijanoga Jeana Michela koji je svoju majku tješio riječima: košuto moja.

O njegovim pobožnim mislima u tim je zapisima njegove majke i ona o nježnosti njegove osobe, kao i o značaju Mozartove glazbe u njegovu životu. Od svega sam sastavila scenarij, ali ne u suradnji s Beogradom. Ne znam kako se film financirao, možda i nije na taj način. Možda. Ali ipak je znakovito koliko se truda u mom radu zatrla u silnoj namjeri da se moje ime ne spomene nigdje. A moj Jean i ja sastajemo se često u Vukovaru, na ulicama, na Ovčari, na obali Dunava i uvijek on stavlja glavu na moje rame u onom strašnom autobusu i sav je bijel kao prozirni anđeo. Tako je u mojoj knjizi koja ostaje kao najčišći memento na njegov lik.

Radujem se da njegov lik krasi most u Vukovaru, a duh lebdi nad vodama moćnoga Dunava. Knjigu sam završila riječima: „Ako nađeš grob na zaboravljenu rubu srijemskoga polja, nedaleko Dunava, naći ćeš ključ jednoga sna. Otključaj ga i uđi u nj. Samo pjesnik i junak mogu od oranice stvoriti domovinu.“ To je objavljeno 2012. godine.



Nije li i naslov filma proistekao iz ovoga odlomka?!

Ponekad Ive Livljanić i ja raspravljamo o ljudskoj taštini.

Nevenka Nekić

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/m-o/nekic-nevenka/26439-n-nekic-jean-michel-nicolier-u-javnosti.html>

Napomena: O HOS-u možete pogledati moje knjige:

J. Pečarić, HOS, Portal dragovoljac.com, 2021.:

<http://www.dragovoljac.com/images/minifp/HOS3.pdf>

J. Pečarić, IX. Bojna "Rafael Vitez Boban", Zagreb, 2022., str. 349.

Knjiga:; : J. Pečarić, J. Stjepandić, Ništa se još promijenilo nije, Zagreb, 2017. str. 346. Im je posvećena:

*U povodu 25. obljetnice međuna-rodnog priznanja Republike Hrvatske ovu knjigu posvećujemo hrvatskim vitezovima, a napose pripadnicima HOS-a, koji su ginuli za Hrvatsku uz pozdrav
ZA DOM SPREMNI.*

Posebno mi je drag način na koji je portal dragovoljac.com ukazao na moj odnos prema HOS-ovcima:



N. Nekić: Sjećanje na hrvatskoga junaka Jean-Michela Nicoliera

29. listopada 2025.

SJEĆANJE NA HRVATSKOGA JUNAKA JEAN-MICHELA NICOLIERA

Sada je vrijeme da se kaže istina i objasni životni i posmrtni put našega junaka Jean-Michela. Svoju radost ne mogu kriti: moj sin i dijete naše hrvatske krvave bitke za slobodu dobio je svoj most i bistu u Vukovaru, gradu svoje borbe, snova i smrti. U Gradskom poglavarstvu moraju negdje u arhivi postojati dva moja pisma iz 2012. godine da se tom mladiću Francuzu dodijeli bilo kakva nagrada, o tužne li riječi!, za njegov san u kojem je nestao na njivama iza Ovčare. Molila sam u ime Udruge dr. Ante Starčević-Tovarnik da se tako obilježi dar života kojega je ostavio na Ovčari. Odgovora nisam dobila. Kasnije se taj zahtjev, i mnogi drugi, ipak ispunio.

Televizijski film Višnje Starešine donio je prvi puta sliku Jean-Michela u Vukovarskoj bolnici. Dan uoči smrti. Tada sam se zainteresirala za sudbinu toga likom i mislima plemenitoga djeteta. U suradnji s Udrugom dr. Ante Starčević-Tovarnik krenuli smo u potragu za mladićem: Antun Ivanković, predsjednik Udruge dr. A. Starčević iz Tovarnika, Ive Livljanić – naš prvi veleposlanik u Vatikanu i gradonačelnik Zadra u ratnim danima i ja hrvatska književnica koja dobro poznaje Vukovar, u kojem je izgubila pet članova obitelji, a prvi puta došla u taj starinski barokni gradić davne 1961. godine.

Vendredi le 04. 10. 2011

Cher Rodaune,

J'ai lu votre courrier avec beaucoup d'émotion. La disparition de Jean-Mi fut une sécheresse dans notre famille. Son Père est mort 2 ans après son fils de la grippe. Quant à moi, je suis amputé d'une partie de mon corps. J'essaie de survivre, je me réveille avec Jean-Mi, je me couche le soir avec lui, je pense Jean-Mi et on fait 20 ans que ça dure, pour moi c'était lui.

Je me souviens de son départ. C'était un Jeudi, je rentrais du bureau et venais à ma retraite, il m'a dit simplement - Je pars - inutile de dire quoi que ce soit c'est ma décision. Je l'ai aidé à ~~prendre~~ faire son sac, et je l'ai accompagné, il a refusé que j'aille à la gare avec lui, dans mon homme inutile à 100 m environ. Il m'a pris dans ses bras et m'a dit au revoir. J'ai eu le sentiment que je ne le reverrais plus, mes hommes Croix-Rouge, mais non réalisant, j'avais envie de le revoir, le lui ai fait remarquer.

Dakle, naša trojka imala je silnoga posla: **trebalo ga je uvrstiti u popis branitelja, trebalo je doći do adrese njegove majke u Francuskoj, trebalo je dovesti majku i ovdje prirediti prijame kod ministra branitelja P.Matića, predsjednika Republike Hrvatske Josipovića, župana Galića, Vesne dr. Bosanac.** Trebalo je naći donacije za smještaj majke u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu, isto tako u hotelu Lav u Vukovaru, trebalo je napisati niz pisama koja je prevodio prof. Ive Livljanić kao vrsni romanist, a ja sam svaku etapu odradila kao spisateljica, sastavljač pisama majci, zahtjeva svim navedenim instancama, dok je Ivanković bio tehnička veza za sve telefone, dokumente i veze oko termina.

Naša trojka dočekala je majku i sina Paula na zagrebačkom aerodromu i to u trećem pokušaju. Prvi zrakoplov su majka i sin Paul propustili jer su ih **u Parizu zatočili na aerodromu i namjerno ispitivali** (sve je u mojoj knjizi zabilježeno!), drugi puta je magla bila uzrokom da se zrakoplov nije spustio u Zagrebu, a onda konačno treći pokušaj završava dovozom putnika iz Graza autobusom. Tako smo proveli skoro cijelu noć u tom iščekivanju. Na aerodromu nas je intervjuirala novinarka Renata Rašović i tu je bio prvi susret majke i naše ekipe. Bilo je suza i zagrljaja.

Dalje smo ostvarili sve predviđeno – da bi na koncu **isposlovali i mirovinu i stan za majku** u Hrvatskoj gdje i danas živi. Za taj pothvat trebalo je angažirati i odvjetnike, ustanove u obje države, prijevode dokumenata, kontakte s raznim osobama itd... itd.

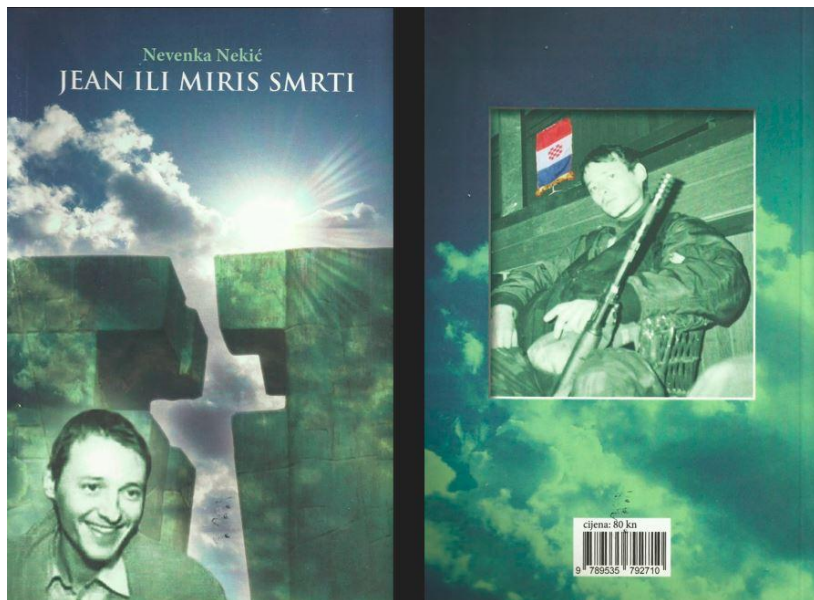


Bili smo dostojanstveno primljeni na svim instancama, jedino je ostao pomalo gorak okus u Ministarstvu branitelja gdje je Bojan Glavašević nastojao onemogućiti ili bar otežati i uniziti taj susret majke i Ministra. Kako? Pa eto: najprije se spustio liftom i izjavio da

čekamo pred vratarevom kućicom. Bila je to male klupica na koju smo jedva stali majka Lyliane, Ive Livljanić i ja. Novinari su postali Glavaševiću drugi problem. Kad se ponovno spustio liftom, izjavio je da nas Ministar može primiti u svojoj radnoj sobi. Ja sam skočila kao ris i rekla da tada ne ćemo doći jer bio je zakazan svečani prijam za majku. Još je dodao da novinari, kojih se nakupilo bar sedam s kamerama, a posebno se sjećam dragoga i pristojnoga novinara Andrije Jarka s Nove TV, ne mogu biti prisutni. Tada sam rekla da ćemo ostati na ulici i obaviti razgovore s novinarima. Na moju oštru reakciju vratio se opet liftom na kat i mi smo i dalje čekali. Osjetili smo da je sva ta igra možda samo njegova. Kad se ponovno spustio liftom, izvijestio nas je da mogu i novinari gore, ali samo pred vrata dvorane u kojoj ćemo biti primljeni. Ponovila sam da možemo i na ulici obaviti razgovor. Konačno smo ipak stigli u lijepu dvoranu, sjeli za ovalni stol i prije negoli se Matić pojavio, dobili od Glavaševića opomenu: imamo pravo govoriti samo pet minuta, i to samo majka, a Ministar će ostalo sam odrediti. Kad se Peđa Matić pojavio, bio je vrlo susretljiv i srdačan. Pozdravljali smo se redom i on je pozdravio majku dostojno i toplo, a njoj smo to preveli, da bi ona odgovorila. I to je trebalo prevesti. Sve je obavio naš prof. Ive Livljanić. On je uopće bio ne samo prevoditelj nego i tumač mnogih gorkih trenutaka iz naše povijesti i majka je prvi puta čula za stvarne događaje. Poveo se spontani razgovor koji Glavašević više nije mogao spriječiti, nego je samo sjedio i vrtio nervozno olovku u ruci. Na kraju svih takvih susreta obično sam ja održala kratki nagovor. Novinari su ušli zajedno s nama i snimali. Konačno je Ministar predložio da stanemo na jedan povišeni prostor za fotografiranje. Ja sam ostala dolje, ali je Ministar pozvao da se svi troje fotografiramo s majkom, a novinar Andrija Jarak je najednom glasno rekao: Pa mislim da tu mora nešto izjaviti i gopođa Nekić koja je napisala knjigu o Jean-Michelu! Hvala, Andrija!

I tu smo došli do glavne teme – moje knjige koja se zove „JEAN ILI MIRIS SMRTI“. Osim onih kratkih minuta u filmu Višnje Starešine, nitko nije napisao značajnije djelo ili djelce o Jeanu. Bilo je nekoliko dokumentarnih napisa. Ja sam svih tih mjeseci

pisala romanesknu prozu koja ima 200 stranica. Već je bilo prošlo predstavljanje u DHK kao i nizu drugih mjesta, a do danas su objavljena i uglavnom i rasprodana još tri izdanja.



U knjizi se isprepliću moji događaji vezani uz obiteljsku tragediju u Vukovaru s onima koje se tiču Jeana, pa onda dokumenti koje je nabavljao Antun Ivanković iz suda u Vukovaru ili čak iz Beograda, zapisi francuskih novinara, romaneskni prikazi Jeanove mladosti u Vesoulu i strašni pokolj u danima pada Vukovara. Posebno sam dramatično prikazala mučenja u ovčarskome hangaru (i smrt one nezaboravne trudnice Markobašić), kao i smrt dragoga Jeana. Mnogi ljudi su pročitali ovu knjigu, jedinu literarnu obradu zločina na Ovčari za koju sam dobila niz priznanja i nagradu Hrvatskoga žrtvoslovnoga društva.

Tijekom drugoga boravka u Vukovaru **snimila sam po svom nahodanju brojne** scene s majkom, a imala i skicu dobrog scenarija za film. Sama knjiga bila je neiscrpní izvor teksta. No tada se pojavio mlađahni redatelj B.I. koji je na dogovoru izjavio da će se

film snimati uz pomoć nekakve beogradske filmske novčane potpore... Ja sam istoga trena odbila bilo kakvo sudjelovanje u tom slučaju. Od tada sam prekinula sve veze sa srpsko-hrvatskom verzijom scenarija i redateljstva.

U mojoj ladici počivaju originali pisama njegove majke, prijevodi sjajnoga Ive Livljanića (koji je bio ne samo prevoditelj, nego i tumač čitavoga povijesnoga razvoja u Hrvatskoj i upravo od njega i moje malenkosti kao profesorice povijesti, mogla je majka saznati uzroke i posljedice rata); počivaju naše zajedničke fotografije, snimke iz Vukovara, moje snimke Dunava i Bajera gdje možda leže mnoga tijela ubijenih na Veleprometu... Na polici između fotosa moje djece i unučadi stoji lijepa slika mladoga i nasmijanoga Jean-Michela, dar majke, koju je on tješio riječima: *košuto moja*. O njegovim pobožnim mislima ostali su zapisi njegove majke kao i oni o nježnosti njegove osobe i o značaju Mozartove glazbe u njegovu životu.





A moj Jean i ja sastajemo se često u Vukovaru, na ulicama, na Ovčari, na obali Dunava i uvijek on stavlja glavu na moje rame u onom strašnom autobusu i sav je bijel kao prozirni anđeo. Tako je u mojoj knjizi koja ostaje kao najčišći lirski memento na njegov lik. Ostaje i nedovršeni scenarij.

Radujem se da njegov lik krase most u Vukovaru, a duh lebdi nad vodama moćnoga Dunava. Knjigu sam završila riječima: „**Ako nađeš grob na zaboravljenu rubu srijemskoga polja, nedaleko Dunava, naći ćeš ključ jednoga sna. Otključaj ga i uđi u nj. Samo pjesnik i junak mogu od oranice stvoriti domovinu.**“ (Knjiga je objavljena 2012. godine i ostaje jedini roman, dakle literarno djelo o Jeanu, iako ima dokumentarnih napisa.)

P. S. Nakon ovoga starijega teksta objavljenoga na Portalu HKV-a još 2018., čujemo danas 29. listopada 2025. godine da su pronađeni posmrtni ostatci Jean-Michela Nicoliera nedaleko od kobne barake na Ovčari. U mislima se pridružujem obitelji Nicolier i prijateljima koji su danas u Vukovaru. Srce mi drhti od tužne radosti.

Nevenka Nekić

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/m-o/nekic-nevenka/46478-n-nekic-sjecanje-na-hrvatskoga-junaka-jean-michela-nicoliera-2.html>

NA DJELU JE KULTUROCID

VELIKI RAZGOVOR S NEVENKOM NEKIĆ: NA DJELU JE KULTUROCID

19. lipnja 2021.

NA DJELU JE KULTUROCID

Poštovana profesorice, važno je početi s Vašim djetinjstvom. Odrastali ste diljem Hrvatske, k tome bili ste i ratno dijete, rođeno u Zagrebu...

Za djecu rata riječ život nikada nije stajala bez upitnika, a riječ smrt je već od samog početka imala svoj lik. Progonstvo iz Zagreba i povratak, po uzrocima koji su izvan mojih moći, događaju se tri puta: prvi odlazak iza rata tijekom 1946., potom povratak 1949., ponovni odlazak u Split, pa povratak nakon selidbi u Karlovac koncem šezdesetih. Svaki odlazak je svojevrsno progonstvo, svaki povratak je voljko osjećanje boravka u uterusu. Turobnost je glavni osjećaj u izgnanstvu, a jedina je iznimka boravak u Splitu, koji ostaje kao blistavi odsjaj u razdoblju sazrijevanja, mješavina zanesenosti i materijalne bijede uvijek obasjane mladenačkim snovima, a sve ostaje kao ljepota i tajna. Split se prilijepi za čovjeka govorom, duhovitom, pomalo južnjačkom ironijom, čudesnom mješavinom

lokalnih pohrvaćenih talijanizama i onih „vlaških“ prodora iz zaleđa. Tamo si ili „fetivi“ ili „vľaj“. A ja nisam ni jedno ni drugo jer dolazim iz Zagreba, ja sam bila „fureštica“. Sav vokabular tada usvojen proširivat ću boravcima na Braču i za tih pola stoljeća uronit ću u raskoš našeg jezičnoga juga. Jedan primjer: znate li što je ričela? Naučila sam od jednoga barbe: „A mriža izgleda ovako: ima dva kraja od koji se jedan zove prva (to je onaj koji se prvi baca) a drugi se zove zatega. Na sredini je sinjal u koji se triba uvezat ričela. To su naše bake uvijek ušivale za sriću. To van je maslina i komad kandelirske sviće protiv uroka i zla. To se veže u kožu i stavi u sinjal. To je ričela“. Ovo je po sumartinski. U tim godinama boravka u Splitu otkrivam veličanstveni svijet antike, od mitova do ljepote umjetnosti, pa će to biti snažan temelj za pisanje i posebno za knjigu „Poljubac antike“ u kojoj selim mnoge mitove na hrvatsku obalu Jadrana.

Tijekom tih selidaba pratilo je, nas kao i druge obitelji, siromaštvo i nedostojni sustanarski odnosi, ali nije ostalo samo na izlizanim đonovima, uvijek je bila riječ i o poeziji u nekom nepojamnom i širokom smislu. Kasnije, otkriće Dunava u svoj silini donosi boravak u Batini, velika jezera i ravnica Končanice otvara slavonsku dušu dugoga ljeta, tajanstvenih šuma i Voćin jezu mračnih slutnji.

Posljedica toga stalnoga seljenja bio je osjećaj posvudašnjosti, bezdomnosti i čežnje za utočištem, koje nije prolazno mjesto u kojem se čeka dekret.

Utjecaj na moje sazrijevanje imao je ponajprije otac, izgubljen u realnom svijetu, davni klasičarski maturant, sanjar i mudrac koji nikada nije ostvario svoj san. Silno obrazovanje, koje je morao skrivati u tim nemilim godinama, još k tome dobiveno u isusovačkoj klasičnoj gimnaziji, pa ugodno djetinjstvo u hrvatskome Kotoru, u Boki, iz koje smo se sunovratili u bijedu poslijeratne nestašice, sve je to bilo kao uteg na selidbama pod kontrolom kožnih kaputa i šinjela. Od malih naselja, u kojima je on morao ponovno inženjerski izgraditi etape željezničke pruge koju su drugovi digli u zrak, od Batine pa diljem Slavonije, a kasnije u mirovini - na jug. Duboko

rezigniran i kao nošen vihorom, govorio je za vladajuće: nihil esse - u značenju da su nitko i ništa. Ali bili su vlast, a to znači sve i sva. Uvijek se osjećao kao prognani rimski pjesnik u Tomima prigovarajući muzi Klio.

Posljedica toga stalnoga seljenja bio je osjećaj posvudašnjosti, bezdomnosti i čežnje za utočištem koje nije prolazno mjesto u kojem se čeka dekret.

Što je za Vas značio povratak u Zagreb, je li to bilo udobno i ugodno stanovanje?

Prvi povratak u Zagreb koncem 1949. donio je nepodnošljivi gubitak intimnosti, obiteljskoga mira i osobne slobode.



Nadežda Mandeljštam piše „Strah i nadu“ i opisuje pomno upravo i taj fenomen kao robiju bez zatvora, sobicu s pravom „nusprostorijsa“.

Izum sustanarstva iskusili su mnogi stanovnici svih većih mjesta u Hrvatskoj. O tome sam opširnije pisala u memoarima "Moja dva stoljeća". Sve zemlje socijalističkoga lagera prošle su taj fenomen koji ponižava čovjeka i stvara prilike za proskripcije, kvari karaktere i oduzima dostojanstvo. Kada Nadežda Mandeljštam piše „Strah i nadu“, opisuje pomno upravo i taj fenomen kao robiju bez zatvora, sobicu s pravom „nusprostorija“. Užas te formulacije "pravo uporabe nusprostorija" rađao je u tebi potrebu bijega od nestaloga svijeta pristojnoga života, prestao si biti ičiji suvremenik jer nije postojala nikakva mogućnost povratka na dostojanstvo samoće.

Zagreb je bio na koljenima, mnogi gradovi i gradići klonuli su, a sela su ležala nauznak. Tamo se melo po tavanima i gladovalo se. Kao i mi iz Kraševe ulice u Zagrebu koji smo polazili u četiri sata izjutra na ugao Martićeve da bi sjedeći na asfaltu dočekali neku robu na tzv. „točkice“.

Otac je bio oslabljen, srce nije radilo, jedva je napunio 61. godinu i onda umro. Iza sebe je imao dva rata - Prvi svjetski u kojem je izgubio oko, Drugi svjetski u kojem je izgubio sina. Često sam samo ja bila njegov sugovornik. Dogodilo se i to da sam svoju prvu knjigu, koju sam počela čitati sa šest godina s puno nerazumijevanja, doživjela kao zabranjenu, jer ju je otac uzeo iz mojih ruku: „Mati“ Maksima Gorkog. Bila je nabavljena na meni neznanom mjestu vjerojatno u Bezdanu u koji se išlo skelom preko Dunava po sve što je trebalo za život - od lijekova do hrane pa i knjiga.

Što ste upijali, kao mlada djevojka, kakvo je bilo to novo tzv. socijalističko društvo?

Dolaskom u Karlovac, igrom slučaja, nisam ni znala da padamo u najdublji zagrljaj šapa humanizma. Pišem o tome u knjizi "Grad-zvijezda" i otvaram na neki poetski način svoje vlastite strahove u sustavu sustanarstva (život u zajednici s tuberkuloznima, čak vojnim licima koji nose oružje... itd.). Atmosfera je daleko mračnija, vlast su kordunaški Srbi i to u gotovo svim ustanovama. Nije važno ima li se stručna sprema ili ne - možeš biti direktor npr. velike osiguravajuće kuće bez završene osnovne škole.

Škola koju pohađam imala je, za drugove, najveću važnost i bila je pod jakom prismotrom. Otac još izlazi iz kuće i šeta do Muzeja gdje poradi svoga znanja povijesti i sedam jezika ima honorarni posao tumača, s gospodinom Hauptfeldom iz uništene karlovačke stare obitelji, a sve zahvaljujući direktorici Muzeja Ivani Vrbanić. Majka je pravi čarobnjak da stalne dane vegetarijanstva pretvori u povremene mrsne raskoši od petnaest dekagrama mesa. Nas je troje. (Baka je umrla 1952., uredno pokopana na Mirogoju koji grob nam otimaju 1972, a brat i sestra su odavno u vlastitim obiteljima).

To je doba kad se SPC, na čelu s patrijarhom, grli na naslovnici novina s Titom.

Otac sanja svoj izgubljeni raj, svoju Itaku i povratak bar na trenutak u Kotor. To nam se ostvarilo 1959. kad smo nas dvoje doputovali prije njegove smrti u posjet gradu njegova djetinjstva. O tome pišem u manjoj knjizi „Kotorska trilogija“. Ali izlazak iz nepopravljivoga položaja elementarnoga života nije na vidiku. Ja sam izložena, nakon jednoga incidenta, nadrealnom i bizarnom prignječenju u stilu Aralčinoga junaka iz knjige „Život sa stricem“, samo ja nemam strica. Sistem proskripcija omiljen je u srednjim školama. Omladinci u podmlatku Partije ili u njoj samoj savjesno obavljaju svoju zadaću. To je doba kad se SPC na čelu s patrijarhom grli na naslovnici novina s Titom. Novine su donesene u razred i svi šute. Ja jedina komentiram kako je to dobro, kad se ne mogu sve Crkve ovako, neka bar SPS! Crkva je mjesto duhovne sabranosti i mira... Bomba! Kolegica (M.G.) iz partije odmah komentira da je njoj crkva isto što i zahod. (Vidite prijatelji, kako su se vremena slabo promijenila! S razlikom da danas profesor s FF čini još gore s blajburškim žrtvama). Ja tada hitro komentiram da se, znači, Tito grli s predstavnikom zahoda!?

Ubrzo se škandal o mome vrijeđanju druga Tita...itd...itd. pretvara u „slučaj“ koji zahtijeva da se iz Beograda pojavi osobno Milan Rakas, glavni urednik „Borbe“ s još nekim važnim drugovima. Svi smo ugurani u kosu dvoranu za kemiju, tajac, govore drugovi i prijete.

Slika kao s orvelovskih stranica. Trebalo bi spriječiti... pripaziti tko ide u školu... izbaciti!

Prozivaju neka ustane ta koja se usudila! Do danas važem u sebi: jesam li trebala ustati i odgovoriti onako kako sam ironično i pošla u tu diskusiju, jer drugačije ne bih ni mogla. Ili ne ustati i ne biti izbačena iz škole, što bi izbacivanje izazvalo užas mojih roditelja, usred besparice i tihe bijede koja se kao plijesan drži kuće. Otac bi dobio infarkt. Nisu me izbacili, bila sam najbolji učenik naraštaja, jedina oslobođena mature od sva tri usporedna razreda. Uvijek je bilo čestitih: direktor škole Hrvat i partizan, koji je bio duboko razočaran u poslijeratni sustav, nije dozvolio moje izbacivanje na nastavničkom vijeću! Časni Rudolf Dubravčić. Svake godine dobivala sam knjigu za nagradu. Među njima je i knjiga tada slavnoga Vojina Jelića "Nebo nema obala". Nikada nisam uspjela pročitati više od prve tri-četiri stranice.

U njoj je tada bio i mrki udbaš I. N. koji je imao zadaću da nadzire ponajviše našu školu, jer nju ne smiju pohađati oni koji idu u crkvu, koji ne nose štafetu, koji ne žele na radne akcije u daleke krajeve jugoslavenske.

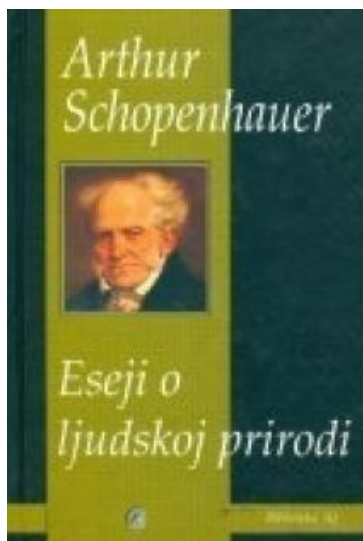
Inače, u Karlovcu postoji lijepa historicistička zgrada žute austrougarske boje u kojoj je bila i uprava u ono „kakanijsko“ doba, u kojoj je Ivan Mažuranić pisao svoje remek-djelo. Na obali Kupe u naše doba, bilo je sjedište tajanstvenih ustanova poput Kosa i sličnih. U njoj je tada bio i mrki udbaš I. N. koji je imao zadaću da nadzire ponajviše našu školu, jer nju ne smiju pohađati oni koji idu u crkvu, koji ne nose štafetu, koji ne žele na radne akcije u daleke krajeve jugoslavenske. Ukratko, atmosfera je svaki tren mogla donijeti neku dramu koja ostaje za cijeli život.

Otac i ja sjedimo pokriveni dekom po glavi i slušamo vijesti na starom Philipsu, majka zatvara prozore, a otac viče na Grgu Zlatopera koji frizira vijesti na valovima Glasa Amerike.

Moj nešto stariji kolega Krešo Valić (kasnije će živjeti u Banja Luci i biti u glazbenom životu i grada i Crkve važna osoba a i prijatelj biskupa Komarice) prozvan je zbog sviranja u crkvi Sv. Trojstva u starom dijelu Karlovca na razgovor u Žutu kuću. Tamo mu je I. N. utjerivao u glavu kakav mora biti titovski omladinac, nabijajući mu šilt-kapu do hrpta nosa i pustivši mu malo krvi, ostavio ga je da ode ali s obveznom prijetnjom.

Ova dva primjera dovoljna su ilustracija atmosfere onih pedesetih godina. Otac i ja sjedimo pokriveni dekom po glavi i slušamo vijesti na starom Philipsu, majka zatvara prozore, a otac viče na Grgu Zlatopera koji frizira vijesti na valovima Glasa Amerike. Drugovi puštaju motor aviona ili čega još opakijega pa se glasovi gube. Nailaze kao na valovitom moru u amplitudama i opet nestaju. Otac udara radio postrance, rukom, ali uzalud.

K nama ne zalazi gospođa Kolumbus jer je njezinoga sina, kojega je dopratila do našega haustora još 1945, preuzeo u tu kuću užasa, osobno Boljkovac, a ona svoga sina nikada više nije vidjela.



O smrtima u samoj kući gdje stanujemo brzo smo saznawali. Napisi po podrumu, datirani od 1942. - 1948. svjedoče o tragičnim događajima. O tome bi trebalo napisati istinu kao i o Jasenovcu. Tamo u podrumu nailazimo na plitko zakopanu lubanju i ne usuđujemo se nikoga obavijestiti - zatrpavamo ju natrag.

K nama ne zalazi gospođa Kolumbus jer je njezinoga sina, kojega je dopratila do našega haustora još 1945, preuzeo u tu kuću užasa, osobno Boljkovac, a ona svoga sina nikada više nije vidjela. Zaklela se da ne će nikada prekoračiti prag te kuće. Posvetila sam joj jednu pripovijetku u knjizi „Grad-zvijezda“.

Posljednja smrt za mene u toj kući bila je ona mogega oca. Ostale su samo bilješke iz raznih knjiga u maloj bilježnici i tri knjige na pisaćem stolu: A. Schopenhauer: „Eseji o ljudskoj prirodi“, M. Buber - Neumann: „Hitlerova i Staljinova zatvorenica“ i još jedna zaboravljena. Čitao je rezigniran svijetom, tragaو za dignitetom čovjeka, analizirao egoizam i vlast kao fenomen, tragaو za Bogom svoga naivnoga djetinjstva. Oko njega sami utilitarizam, pokornost i pseće njuške koje cvile pred gospodarima. Neki za komadić kruha, drugi kao neprijatelji po logorima i mračarama Lepoglave, Stare Gradiške, Zenice, Gologa otoka, Požege i tako diljem zemlje obećane. Primogenitura se dosezala ne rađanjem, nego se nasljednikom postajalo suštinom karaktera, odanošću u partiji, ponekad brojem likvidiranih, a vrlo često odabranim krvnim zrcima.

Onda drugovi naglo donose odluku da se ukine trg u središtu staroga grada Karlovca, početkom šezdesetih nestaje, više ga nema, stari grad polako umire, do danas.

A naša mladost vapila je za ljepotom, očarana je tada tirkiznom Koranom, plivanjima do Turnja, vožnjom čamcima sve do ušća u Kupu, večernjim plesovima na terasi staroga i danas lijepo obnovljenoga hotela „Korane“. Radićeva ulica tada je još živa i ona je srce grada, korzo naše mladosti, prvih pogleda, snova i nadanja. Još postoji savršeni red graditelja Gambona kojega je renesansno

ugradio u pravilnu Zvijezdu grada sa središtem silnica na starom trgu. Trg i crkva. Raskoš povrća i voća, voda na istaku usred trga, živahni govor svijeta koji još dolazi u nošnjama Draganića, Šišljavića, Kamenskoga i mnogo dalje.

Onda drugovi naglo donose odluku da se ukine trg u središtu staroga grada Karlovca. Od 1579. on je postojao i onda ga početkom šezdesetih nestaje, više ga nema. Stari grad polako umire. Do danas. Trg se preselio u novi Karlovac u kojem početkom nastanka stanuju novi naseljenici. Novogradnje, službenici režima, oficiri, odani ljudi. Kasnije naravno i ostali.

Turanj je najbolja slika ljubavi drugova jugoslavena i ostalih prema hrvatskom Karlovcu. U Hrvatskom domovinskom ratu postao je mali Vukovar. Uvijek isti ruše hrvatsko - ništa ne vezuje tako snažno kao zajednički počinjeni zločin. Dugo je u tom gradu vladala šutnja. Kao i u cijeloj Hrvatskoj. Šutnja je neprocjenjiva prednost za tiransku vlast. Tko progovori, ne će dobiti primjerice radno mjesto. Ljudi u takvom sustavu postaju sumnjičavi, prijetvorni, oprezni, paze na svaku riječ, skrivaju rane i zatvore. Skrivaju „ulice bez očeva“ (M. Goršić). Poslah 57 molbi za posao - od raznih škola do knjižnice, od uprave do raznih poduzeća.

Kojih se političkih događaja sjećate iz tog vremena, a kada Vas je privukla literatura?

Tih pedesetih godina dogodila se Budimpešta. 1956. i otac je izrezivao iz novina dopise Dobrice Ćosića koji je izvješćivao iz Budimpešte o revoluciji protiv komunizma i Crvene armije SSSR. I danas ih čuvam. Oni su svjedočanstvo petrificirane lubanje istog toga Ćosića, koji poslije piše sanovnik SANU zvan Memorandum I. Iz Budimpešte se zgraža i čudi tko su ti pobunjenici koji ruše Staljinove spomenike, gule s njegove figure noževima malo bronce, pale zvijezde u zastavama, istjeruju AVEHA-OVCE iz jazbina i poneke ubijaju, kako su puno više i strašnije ovi ubijali svoje sunarodnjake u ime neke ideologije koja je strana svakom narodu jer je okrutna. Krv teče, tenkovi gaze mlade djevojke na mostu, s kojega se kasnije danima muče da speru ostatke koji su se uvukli u pukotine. Padom

revolucije uhićuju mlade i one ispod osamnaest godina da bi ih držali u zatvoru dok ne navršu 18 godina i onda uredno vješali. Mi gubimo jednu rođakinju studenticu Glazbene akademije koju ubija ruski oficir. Pokapaju Matildu u dvorištu od straha da ne traže mjesto na groblju. Pišem o tim danima u knjizi pripovijedaka pod naslovom „Csokonai ut. 8“.

Ne pišem pjesme, prvu pjesmu napisala sam poslije pada Vukovara, pišem prozu, bez krvnika i stratišta nema pjesnika, rekao je progonjeni ruski pjesnik Osip Mandeljštam.

Tada već pišem, krajem pedesetih s nepunih osamnaest. Bez obzira na nedostatke tih prvijenaca, ne bih ih se odrekla jer su dojmiljivi, istiniti i odišu strašću. U školi sam urednica našega lista „Zora“ gdje objavljujemo razne priloge, naravno i pjesme, ali ja nikada ne pišem pjesme. Prvu pjesmu napisala sam poslije pada Vukovara. Pišem prozu. Bez krvnika i stratišta nema pjesnika, rekao je progonjeni ruski pjesnik Osip Mandeljštam.

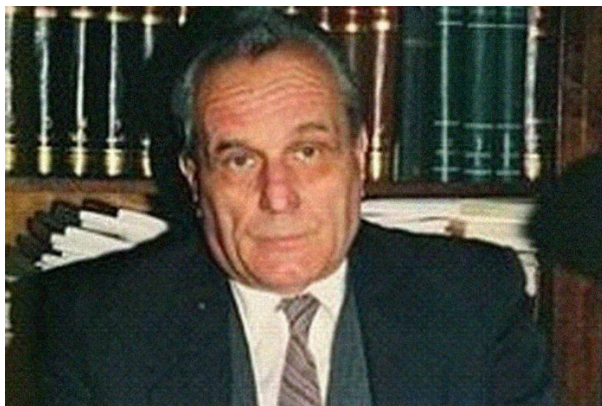
Moja proza mora imati dramu, strast i istinu koja boli. Pisala sam i za djecu vezano uz hrvatski jezik, koji sam predavala, ali nije bilo prolaza u „Modru lastu“ ili „Radost“ kamo sam slala davne prve radove, korisne baš za nastavu. Bili su šaljivi i nisu pozivali na partizanske uzore. Dakle manjkavi.

O čemu ste pisali u tim olovnim vremenima?

Prvu ozbiljnu pripovijetku posvetila sam logorašima s Golog otoka. Objavljena je u „Maruliću“, časopisu i uopće sjedištu nepoćudnih poput Zlatka Tomičića, Joje Ricova, Đure Vidmarovića, Mate Marčinka i mnogih drugih kojima su vrata raznih drugih časopisa i nakladnika bila vječno zatvorena.

Radovan Grgec okupljao je nas getoizirane iz domovine i inozemstva. Malo je bilo onih koji već nisu bili u zatvoru. Petar Grgec bio je zatvoren zajedno sa sinom Radovanom i to ćelija do ćelije.

Tada je „Marulić“ i ostalu nakladu vodio Radovan Grgec. Vrlo obrazovan, nasljednik svoga oca Petra, koji se također ubraja u vrhunske hrvatske intelektualce. Radovan je okupljao nas getoizirane iz domovine i inozemstva. Malo je bilo onih koji već nisu bili u zatvoru. Petar Grgec bio je zatvoren zajedno sa sinom Radovanom i to ćelija do ćelije. U trećoj je bio Ivan Brizić... itd. Zanimljiva je bila figura Stjepana Sulimanca, zvanoga Štefina. On je poput Miškine ili Stipe Javora bio odan domoljub, napisao je knjigu „Naše pravice“, prodao kravu, tiskao knjigu i završio u zatvoru. Na kraju svakog sastanka četvrtkom, ustao bi Štefina i raširio ruke poput Krista te zavapio: „Dokle ćemo mi ovako razapeti stajati!?“



Nastale su moje prve rukopisne pripovijetke koje su opisivale ondašnjost, a kasnije u novoj hrvatskoj državi, našle su svoja mjesta u zbirkama. Građa koja se nalazila u tekstovima odloženim za neka buduća vremena dobila je razne fragmentarne ekspozicije u pripovijetkama „Đavolji rječnik“ i drugim. Pisaći stroj dobila sam na dar od prijatelja i kuma odvjetnika Ivana Brizića, poznatog robijaša i preživjelog blajburškog hodočasnika kojim je putovima boravio „svega“ 11 godina i preživio 27 logora.

Jeste li uvijek mogli pisati slobodno, pa makar i za osobnu ladicu?

Ni najmanje. Imali su moji rukopisi i svoju podrumsku fazu. Naime, uključena u članstvo MH bila sam aktivna pčelica radilica i zadužena za aktivnosti MH došla do prosinca 1971. godine. Već za Božić počeli su uhićivati.

Slika mladića, koji stoji u čarapama u snježnoj bljuzgavici jer mu pretresaju cipele pa potom dobija šamarčinu, još mi je u sjećanju i osvježena je ovotjednim događajem u Vukovaru kad dječaka od trinaest godina udara Srbin zbog hrvatskoga grba.

Gledali smo ponoćku s prozora pred crkvom Sv. Trojstva koju crkvu su milicajci zaključali a vjernike pretresali. Slika mladića, koji stoji u čarapama u snježnoj bljuzgavici jer mu pretresaju cipele pa potom dobija šamarčinu, još mi je u sjećanju i osvježena je ovotjednim događajem u Vukovaru kad dječaka od trinaest godina udara Srbin zbog hrvatskoga grba. A teče godina 2021. Ono je bila 1971. A protekao je još jedan rat... A iskopali smo i Ovčaru, a mnogo toga nismo... a jedino je kažnjen tupi i prestarjeli krvolok R. Mladić. Samo on, ne i tzv. JNA, ne i beogradsko rukovodstvo općim klanjem duž propale Jugoslavije. Ponavlja se danas priča, gotovo kao i prije 1990.



Da ne završim u kakvom zatvoru, sakrili smo tada, 1971, moje inkriminirajuće zapise, kao i novine Zlatka Tomičića i Vlade Gotovca, pozive Zlatkove na ustanak Hrvata i Hrvatica (čuvam jedan primjerak) ispod ugljena u podrumu. Pod onim napisima jauka koje sam spomenula. Tamo su stajali do selidbe u Zagreb. Polako se

zatvarao krug neprijatelja naroda i narodnosti nakon propasti Hrvatskoga proljeća. Zanimljiva je činjenica da su predsjednik i još jedan važan član ogranka MH ostali pošteđeni - to znači nisu izgubili radno mjesto a ovaj drug R. R. dobio je Zagreb - položaj i stan. Mi mali prošli smo svakojako. Oni, koji su se posebno istaknuli u prokazivanju „narodnih neprijatelja“ Žarko Puhovski, Nino Pavić i drugi velikani, puni su plodova gnjeva na ustaške rušitelje bratstva i jedinstva.

Kako ste prebrodili posljedice?

Mene prokazuju dvoje iz škole, ali moj odlazak i jedna manja zaštita u SUP-u ipak me je sačuvala od najgorega. Apsurdno ali istinito: ostaje mi u uspomeni najljepši dan Hrvatskoga proljeća: 30. travnja 1971. Odluka je bila da se središnja proslava održi u Ozlju, drevnom zrinskom gradu. Zagreb je organizirao veličanstveni program s toliko rodoljubnih sadržaja, da smo zagrcnuti do suza pjevali do jutra. Odjekivao je dubok i snažni glas Zlatka Crnkovića i nečiji sopran, studenti su pjevali, gosti iz zagrebačkih zborova, recitirali su se stihovi koji su nestali 1945. iz naših čitanki. Činilo se, nama naivnima da je sve okončano, da eto baš sada pristaje američki nosač zrakoplova u splitsku luku, da imamo slobodu, da će svi politički zatvorenici biti pušteni, da se otvara sloboda tiska! Još čuvam neke predmete i tekstove iz programa s toga burnoga i uzbudljivoga susreta. A već su bile spremne tamnice za Zlatka Tomičića, Vladu Gotovca, Marka Veselicu i tridesetak tisuća drugih. Savka, Mika i vrhuška ništa. Drugovi ostaju pošteđeni.

Blasfemija naših života “s uporabom nusprostorijsa” završila je tek poslije sedamdesete, selidbom u Zagreb. Nikoga danas ne zanima kako. Još u šapama humanizma, otimali smo se od neke J. Jurišić – službenice u crnomerečkoj općini, koja je željela mito (dobila sam prvi teški diabetes) a također i jedne od Račanovih žena - Agate. I danas čuvamo njezine dokumente u kojima tvrdi da imamo vilu na sjeveru grada i zato moja majka ne može zamijeniti sobicu „s uporabom nusprostorijsa“ u današnjoj Mislavovoj ulici. Vodili smo sudski spor, punih pet godina i dobili. Tako smo dočekali osamdesete

godine XX. stoljeća. To danas djeluje kao beznačajno, glupo i možda ne bi trebalo spominjati. Ali ta dionica individualnoga puta ulazi u cjelovit i nepodjeljiv zbroj svih stvari koje su ikada, pa i kao najmanje partikule, utjecale na stvaranje u kojem postoji želja za životom dostojanstva i sreće.

Prijelomna je godina u svim našim razmišljanjima došla smrću velikoga geobija. Imao je mnogo nadimaka, ali najljepši je bio Ljubičica bela.

Mnoge gimnazije su zatvorene, nas pretvaraju u Obrazovni centar za jezike, ravnatelj našeg klasičnoga turnusa prof. Marijan Bručić, prof Miše i profesorica Đurica Vinja odlaze u delegaciji kod druga Šuvara i bore se za sačuvanje naziva i programa Klasične gimnazije - jedva uspijevaju.

Radim u Klasičnoj gimnaziji u Križanićevoj ulici, koja se gimnazija nastoji šuvarovskim zagrljajem ugušiti. Jer gimnazije su nepoželjne. Treba reforma školstva. Nije dobro obrazovati djecu u gimnazijama - tamo se dobiva suviše znanja, sve neka humanistička područja koja ne idu na ruku Nikoletini Bursaću - te filozofija, te logika, te psihologija, te sociologija, pa jezici, pa grčki i latinski. Gadno je koliko znaju hrvatskoga jezika, mogu razumjeti Marulića, poznaju i glagoljicu! A ne zaostaju ni u prirodoslovlju. I dok je stigao do mature, shvatiš da mladić misli, shvaća i kritički odmjerava svijet oko sebe. Nepoželjno. Subverzivno čak.

Šuvar forsira ukidanje škola ovoga tipa i na velikom predavanju tumači nama profesorima da je i postolaru i filozofu potrebno jednako obrazovanje, a svakako deset godina. Anegdota: pita jedan kolega koji bi čistač ulica htio pohađati školu deset godina? Mudrac ravnodušno odgovara da se taj više ne će zvati čistač ulice, nego ulični higijeničar. Pljesak i smijeh. Ali, mnoge gimnazije su zatvorene. Nas pretvaraju u Obrazovni centar za jezike. Ravnatelj našeg klasičnoga turnusa prof. Marijan Bručić, prof Miše, profesorica Đurica Vinja odlaze u delegaciji kod druga Šuvara i bore se za sačuvanje naziva i programa Klasične gimnazije. Jedva

uspijevaju, ali mi nismo samostalni, nego postojimo samo kao dio OCJ. Na čelu OCJ je draga osoba koje se boje, ima pravilna krvna zrnca i nastoji popuniti humanističke predmete profesorima istih takvih krvnih zrnaca. Svakako ne bih nikada dobila posao da nisam na natječaju jedina imala položenu bibliotekarsku struku uz FF. Tih jedanaest ispita spasili su mi život. U javnosti se osjeća da drugovi stežu, ali već im ponestaje konopca. Hvataju nas po ulicama ako ne stanemo 3. svibnja kad zatule sirene u počast Ljubičici, pozivaju nas na „informativne razgovore“ jer smo govorili o Stepincu. Drug inspektor u Petrinjskoj već pomalo s nelagodom ispituje supruga o prijateljstvu s Markom Veselicom. Bila sam ispred suda kad je ponovno osuđen. Došla i majka, dostojanstvena i svjesna da ga možda više ne će ni vidjeti. Sudac Hamilton uskliknuo je: „Da se mene pitalo, dobio bi on doživotnu!“ Nagrađen je. (Svi ti događaji našli su svoje mjesto u romanu „Hobotnica I i II“). No, ipak se osjeća da se taj sistem nasilja i laži postupno raspada. Iza zatvorenih vrata zaključci partijske organizacije cure. Progoni traju, ali negdje duboko počinje zijev ambisa koji će podijeliti zemlju: na jednoj strani njih deset posto članova partije, na drugoj narod. Postavilo se neumrlo nacionalno pitanje, koje nikada nije nestalo, nego se batinom utišavalo.

Okupljamo se poslije povratka Marka Veselice iz zatvora, stvara se baza za političku stranku, dok je bio u zatvoru, pomagali smo koliko se moglo njegovoj obitelji i njemu, sada ćemo zajedno u bitku za samostalnu Hrvatsku, sve su još snovi.

Pojavljaju se otvoreni napisi u novinama o ubojstvima hrvatskih iseljenika, ali objašnjenja su lažna i uvijek predstavljena kao obračun ustaške emigracije, mafijaški obračuni i slično. Naslovnica Vjesnika donosi slike australskih „terorista“ a među njima je i naš najbliži rođak. Udba surađuje s australskim vlastima i šestorica nevinih mladića završavaju u zatvoru. O tome su kasnije ispisane tisuće stranica iz kojih su razvidna sva imena i prezimena udbaša koji su organizirano priredili ovaj scenarij. Mile Nekić u zatvoru završava Likovnu akademiju. U novoj slobodnoj Hrvatskoj izlaže u

Klovićevim dvorima, Mimari i Hrvatskoj paneuropskoj uniji. Ispisujem mu kataloge za dvije izložbe. Teme su mu tvrde i dramatične. Zemlja, rat, pustoš. Crtež - grčeviti potezi ugljenom. Koloristički minimalizam. Povratkom u Hrvatsku, Mile Nekić pristupa hrvatskoj braniteljskoj vojsci.

Okupljamo se poslije povratka Marka Veselice iz zatvora. Stvara se baza za političku stranku. Dok je bio u zatvoru, pomagali smo koliko se moglo njegovoj obitelji i njemu. Sada ćemo zajedno u bitku za samostalnu Hrvatsku. Sve su još snovi. Tu su stari logoraši Ivan Brizić, Ivan Gabelica, pojedini iz Zadra, kćeri logoraša sestre Pintarić, Ante Škarić i drugi. Naivni smo i zaneseni.



Godine 1988. na dan 10. prosinca, Dan ljudskih prava, organiziramo prosvjed pred Saborom sa zahtjevom za izdavanjem putovnica svim ljudima. To je prvi prosvjed još od vremena prije Drugog svjetskoga rata. Zahtjevnici u obliku rotulusa drži u ruci V. Šeks. Pozvano je oko 300 ljudi, došlo nas je tridesetak. Tu je Marko Veselica, Ivan Gabelica, Vlado Gotovac, Dražen Budiša, Hrvoje Šošić, Ante Paradžik, Marko Dizdar, Ferdo Bušić, Stjepan Herceg, Zvonko Đerek, Đuro Perica, Krešimir Martinac, obitelji Andrić i Nekići, te drugi. Skriveni iza zavjesa, ondašnji sabornici, na čelu s A. Runjićem ne primaju zahtjevnici, nego poručuju neka je ostavimo kod portira.

Pišem kasnije o tome u novinama, kao urednica, koje ćemo objavljivati pod nazivom „Hrvatska domovina“ uz niz drugih povijesnih članaka: o Eugenu Kvaterniku, Ivanu Mažuraniću, banu Jelačiću, Stipici Radiću i drugim velikanima hrvatske povjesnice. Odlazim s predavanjima u Švicarsku na poziv Hrvatske zajednice i ing. Z. Čičića.

Božić 1989. donosi smrt rumunjskoga diktatora. Osjećamo da se javlja nesigurnost u redovima okrutnih gospodara.

U vremenima u kojima su bile zabranjene sve političke stranke i okupljanja, sudjelovali ste na susretima u Europi. Je li to bila želja za stvaranjem hrvatske identitetske prepoznatljivosti?

Na poziv Međunarodne Paneuropske unije putujem u Budimpeštu u proljeće 1990. uoči izbora. Bilježim svaki korak i riječ, upoznajem ljude iz emigracije.

Umeni drhti svaka žilica: samo da uspijemo održati slobodne izbore! tada prvi put upoznajem dr. Otta von Habsburga.

Poseban dojam ostavlja prof. Ivona Dončević, članica Hrvatskoga svjetskoga vijeća, agilna braniteljica hrvatske slobode, koja je morala emigrirati 1945. kao studentica. Tu je i pripadnica Hrvatskoga proljeća prof. Malkica Dugeč, pjesnikinja, koja pripada emigraciji iz 1972.

U meni drhti svaka žilica: samo da uspijemo održati slobodne izbore! Tada prvi put upoznajem dr. Otta von Habsburga. Puna sam sumnji u njegovu ulogu zbog pripadnosti obitelji, koja nas je u povijesti ponizila i uništavala. Sada je on na čelu agilne grupe PEU u Europskom parlamentu (oko 150 članova) i kao najstariji član predsjednik je Ekonomske komisije i ponekad predsjedja EP. Izravno razgovaramo na posebnoj večeri (vrlo skromnoj!) i ja ga pitam kaje li se zbog djela svojih predaka? Dugo razgovaramo: kaje se, želi doći u Zagreb i pokloniti se na grobu Zrinskih i Frankopana. Želi slobodu Istočnoj Europi i raduje se rušenju Berlinskoga zida. Prvo rezanje

žice na granici Austrije i Mađarske izveli su mladi članovi PEU na čelu s Valburgom von Habsburg...

Imam čast govoriti u ime Hrvatske i pledirati za slobodu izbora kojih se pribojavamo. Vrijeme je to u kojem komunisti ne žele samo tako olako pustiti vlast iz ruku. Ta se moja slutnja nažalost obistinila. Čekao nas je krvavi rat. Tada se nitko nije usudio otvoreno o tome govoriti. Kasniji događaji pokazali su da je Otto von Habsburg zaista bio iskreni zagovornik hrvatske slobode, prvi nas uveo u EP kada se još vodio rat, dolazio na bojišnice i dovozio kamione pomoći. Tako smo posjetili i Mostar s dva kamiona - jedan za muslimane, drugi za Hrvate. Fascinantna je njegova obrazovanost, poznavanje povijesti, znanje jezika, od engleskog, francuskog, njemačkog, talijanskog, španjolskog, mađarskog, poljskog, ruskog, i još ponekih. Sa svakim je na kongresima razgovarao na njegovu jeziku. Živio je od politike i pisanja. Hrvatski je razumijevao, ali slabije govorio. Smijao se dobrim vicevima, ispričavao se što ne govori dobro hrvatski, jer je zaboravio lekcije koje je slušao između 1916.-1920. Procjenjivao je ljude svojim dugogodišnjim poznavanjem političkih i društvenih prilika u svim zemljama. Mogao je razgovarati o povijesti Kine kao i Čilea, Ugande ili Litve. U sjećanjima mi ostaje kao najobrazovaniji profesor. Kao da je nastojao nadoknaditi sve ono loše iz obiteljske prošlosti zalaganjem za slobodu zemalja koje su se oslobodile komunizma, nastojeći da nas uvede u EU.

Kakva je bila djelatnost Hrvatske Paneuropske unije?

Osnovali smo Hrvatsku Paneuropsku uniju i za predsjednika izabrali danas akademika Mislava Ježića. Ja sam bila izabrana za dopredsjednicu i to sam ostala do danas.

Obišli smo s postavom izložbe sve važnije gradove Europe pa čak i Kairo, postavljali smo ju najprije u EP u Strasbourgu a nakon tri mjeseca u UNESCO-u u Parizu, „naš“ veleposlanik Gagro nije ju htio otvoriti.

Moj angažman u HPEU bio je tijekom 30 godina vrlo bogat: od organizacije tribina, izložaba, koncerata, predavanja na putovanjima

po Europi (putovanja je plaćala PEU Njemačke). Stotine kataloga, tekstova, eseja, predavanja. Prvu izložbu o kulturnoj povijesti Hrvatske organizirala je upravo HPEU 1996. godine. Obišli smo s postavom izložbe sve važnije gradove Europe pa čak i Kairo. Postavljali smo ju najprije u EP u Strasbourgu a nakon tri mjeseca u UNESCO-u u Parizu. „Naš“ veleposlanik Gagro nije ju htio otvoriti. To je učinio Otto von Habsburg. Moj posao je bio postava u Dresdenu. O tome opširno pišem u prilogu. „Sredozemni i srednjoeuropski kulturni krajolici Hrvatske“ naziv je te legendarne izložbe i vrlo opširne popratne knjige. Nastojali smo afirmirati hrvatski identitet a na političkom planu uključiti Hrvatsku u europska tijela i NATO i približiti članstvu u ujedinjenoj Europi.

Nakon 25 godina Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i HPEU ponovno su postavili izložke umjetničkih fotografija u prostorima kampusa na Borongaju prigodom otvaranja studija. Mislav Ježić, Pavo Barišić i Radoslav Katičić upisali su tekstove u novi vodič kroz izložbu s nazivom “Hrvatska u srcu Europe“. Tako je konačno postavljena i u Zagrebu 2020. godine.

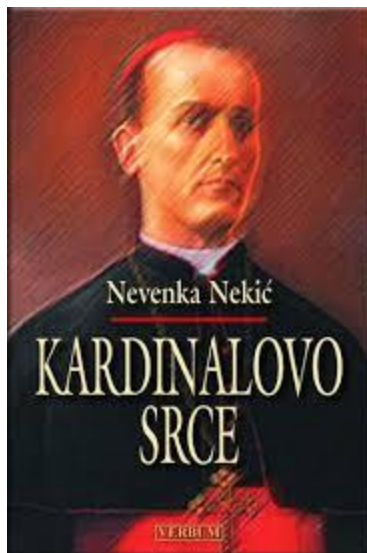
U vrijeme kad je Vesna Pusić bila ministrica i sudjelovala na takvom sastanku europarlamentaraca, toliko je ružno govorila o Hrvatskoj, da se B. Posselt ustao i rekao da će napustiti sastanak jer još nikada nitko nije toliko ružno i netočno govorio protiv vlastite zemlje koju on dobro pozna.

Kongresi koji su obogatili članove HPEU kao i zemlje u koje smo donosili našu kulturnu baštinu, pokrivali su prostore od Francuske do Poljske, od sjevera Njemačke do Italije i Makedonije. U brojnim kontaktima osim Otta von Habsburga ističe se svojim profilom Berndt Posselt, dugogodišnji član EP, veliki branitelj Hrvatske na svim skupštinama, ali osobito u EP i sastancima s političarima. U vrijeme kad je Vesna Pusić bila ministrica i sudjelovala na takvom sastanku europarlamentaraca, toliko je ružno govorila o Hrvatskoj, da se B. Posselt ustao i rekao da će napustiti sastanak jer još nikada nitko nije toliko ružno i netočno govorio protiv vlastite zemlje koju on dobro pozna.

Osobita zagovornica ulaska RH u EU bila je gđa. Doris Pack, ozbiljna poznavateljica naših povijesnih ali i tadašnjih prilika. Također je naš član podupiratelj bio i legendarni A. Mock.

U domovini smo organizirali susrete s mnogim veleposlanstvima pružajući njima priliku da predstave svoju državu, ili smo odlazili na prijateljske pozive. Upoznivali smo jedni druge a često su nam se i divili, osobito nakon izložaba. Snažne veze imali smo sa Slovenijom i njihovom PEU. Na sastanke je dolazio, uz predsjednika PEUS Bučara i Janez Janša. Od svih zemalja posebno smo ostvarili dobre prijateljske veze sa Slovačkom i veleposlanikom Janom Petrikom. Istovremeno trajao je moj rad u MH u odjelu Lava Znidarčiča. Uređivala sam radio - emisije za naše iseljenike o školstvu u zemljama u kojima su boravili. Sav moj rad u tim organizacijama uvijek je bio bezplatan.

Svo to vrijeme predano ste objavljivali knjige: “Burik”, “Kardinalovo srce”, “Jaka”, “Jean ili miris smrti”... samo su neki od naslova koji su odjeknuli.



Pisala sam kontinuirano i počela objavljivati u nezavisnoj RH. Prva knjiga bila je životopis dr. Antuna Bauera, zaslužnoga Vukovarca. Na žalost počeo je rat i u mojim rukopisima zaredale su se mračne teme. Taj rat još traje u meni i svojim teškim zločinima neprestano otvara pojedinu temu. Upravo je objavljena knjiga “Kupite igračke“. Iza tog bezazlenog naslova krije se strašna građa o djeci stradaloj u ratu. Tu se opet vraćam Bosni, koja me stalno uznemirava i boli, baš kao da sam ondje rođena. Ne napušta me muza Klio i kod već citiranoga pjesnika Mandeljštama opet biram stih koji ima i programatsku vrijednost:... “na nama je da u pokajničkim košuljama idemo sa svijetom i zavijamo...”

Možda se mogu istaknuti tri knjige koje su poput neke trilogije: „Kardinalovo srce“, koje završava smrću Stepinca i Ivana Brizića koji su zajedno robijali u Lepoglavi; „Burik“, roman o ubijenom svećeniku u Hrvatskome domovinskom ratu i zločinima u Tovarniku i „Jean ili miris smrti“ o junaku HOS-a Jeanu- Michelu Nicolieru koji je mučki ubijen na Ovčari.

Mnogi su Vas upamtili upravo po angažmanu oko herojski poginulog francuskog dragovoljca Jeana, naime, doveli ste njegovu majku u Hrvatsku.

Sada već legendarni Jean-Michel bio je anonimniji dok nije gđa. Višnja Starešina pokazala njegovo lice u filmu u vukovarskoj bolnici. One tri riječi koje je izgovorio: „Ovo je klaonica, klaonica, klaonica...” strašno su odjeknule u meni i dan danas mi zvone u ušima.

Snimili su vrlo loš dokumentarac u kojem nema ni pola od njegove osobnosti, ratnoga puta, a ni spomena da je bio u HOS-u, nije prikazana ni jedna scena srušenoga Vukovara...

Ne mogu pripovijedati o svim okolnostima u vezi s njim i majkom, samo ću napomenuti da nije bio u registru branitelja, da se nije shodno tome vodio u HOS-u, da smo uspjeli dovesti majku u Hrvatsku, postići da dobije odlikovanja, mirovinu, stan, te smo postigli da cijela Hrvatska sazna za njegovu sudbinu. Planiran je

film, ja sam napisala taj roman i pristojan scenarij, ali smo se razišli s redateljem jer se pojavila ideja da će s njegove strane sudjelovati Beograd. Snimili su vrlo loš dokumentarac u kojem nema ni pola od njegove osobnosti, ratnoga puta, a ni spomena da je bio u HOS-u. Nije prikazana ni jedna scena srušenoga Vukovara... Majku su pozvali na premijeru, ali ne i u Vukovar, a mene nisu nikako, pa ni kad se postavljao spomenik na mostu. Danas održavam redovitu vezu s majkom i gledam kako se obje uzdamo da će se pronaći posmrtni ostatci Jeanovi, a čuli smo da se i zna gdje su, samo nema dovoljno volje.

Prvi naš dolazak s ranjenom majkom u Vukovar i susret s njegovim kolegama Hosovcima nemoguće je opisati, tamo je bio i Paša, gorostas od čovjeka, koji je molio da će ga nositi na putu povlačenja, ali Jean je odbio.



Majka je zaista heroina, nesretna i u ostatku obitelji, a smisao njezinoga života je traganje za sinom. Tamo u Vesoulu (istočna Francuska blizu tromedje Njemačke-Švicarske i Francuske – op. J.N.) doživjela je prije dolaska u Hrvatsku silna poniženja. Bila je

službenica u općini i taj je milje vrlo agresivno optuživao nju i sina: da je plaćenik, a za Hrvatsku da smo ustaše i da se sve svodi na nekakav prljavi posao a ne oslobodilački rat. Strašne su joj epizode priređivali: noću bi pozvonili i poručili da siđe na ulicu jer da su joj dovezli sina. Ona bi se sjurila da bi ugledala prazan mrtvački kovčeg. Kod odlaska u Hrvatsku na aerodromu su zadržali nju i pratnju nekoliko sati tako da se nikako nije mogla ukrcati u zrakoplov, a mi smo cijelo popodne i dio noći odlazili tri puta na aerodrom čekajući ju itd...itd.

Prvi naš dolazak s tom ranjenom majkom u Vukovar i susret s njegovim kolegama Hosovcima nemoguće je opisati. Tamo je bio i Paša, gorostas od čovjeka, koji je molio da će ga nositi na putu povlačenja, ali Jean je odbio. Sjedili smo te večeri Paša i ja i oboje plakali. Hvala svima koji su ikada pustili suzu za tog mladića.

Svi istaknuti branitelji od Dubrovnika do Vukovara ili su bili optuživani ili u zatvorima, kao divlju zvijer gonili su Antu Gotovinu, Kosorica i ostali, danas odbijaju da Blago Zadro postane počasni građanin grada koji je ispijao apsinte i coca - colu pod suncobranima dok je Vukovar krvario!

Razmišljam što bi bilo da nam je na čelu države tih godina, kad je počela srbočetnička agresija, bila ova kompozicija političara? Tko bi tada pojurio u obranu? Danas imamo školovane časnike, ali vojske nemamo. Mnogi su, sasvim štetno, protiv hrvatskog ročničkoga služenja pa ma kako on kratak bio. Tko je mislio da će nam se poslije onako krvavoga pohoda Mladića, Šešelja i drugih krvnika, uz pljačku, banditizam i s velikosrpskom idejom prožetim generalima vrhuške tzv. JNA, dogoditi progon branitelja? I to programirani progon. Mi smo sudjelovali u tom progonu. Mi Hrvati. Svi istaknuti branitelji od Dubrovnika do Vukovara ili su bili optuživani ili u zatvorima. Kao divlju zvijer gonili su Antu Gotovinu, Kosorica i ostali. Danas odbijaju da Blago Zadro postane počasni građanin grada koji je ispijao apsinte i coca - colu pod suncobranima dok je Vukovar krvario! Veći dio Hrvatske živio je, kako bi latini rekli, inter spem et metum, između nade i straha. Klaonica, klaonica, klaonica.

Najstrašnija i najistinitija dijagnoza jednog junačkog stranca koji je postao hrvatski branitelj i velik sin nepoznate mu zemlje Hrvatske.

Kako doživljavate suvremenu hrvatsku kulturu? Koje teme nedostaju?

Snimila sam 56 dokumentarnih filmova od kojih je veliki dio posvećen hrvatskom podmorju, ali najviše sam se bavila kulturološkim temama: Povijest ženskim rukopisom, Bračka kvadrifora, Legende, kronike i zapisi, Hrvatski kipar Mile Grgas, Draga Gospa Ilačka, Crna i bijela golubica, Nadbiskupska klasična gimnazija. Tih tridesetak filmova uredno počivaju u bunkeru HRT-a i nitko ih ne može vidjeti.

Posljednji moj dolazak s rukopisom, kojega sam trebala predati pok. kolegi Hrovatu, završio je mojim izbacivanjem po sigurnosnoj službi HRT-a s optužbom da sam „provalila“ u HRT-e.

Dolaskom vlasti 2000. - Račan - Budiša - jednostavno sam nestala kao vanjski suradnik HRT-a. Na valovima HR-ja imala sam emisije u okviru Hrvatske proze koju je vodio Boris B. Hrovat, kao i u vašem Jadranskom putopisu. Posljednji moj dolazak s rukopisom kojega sam trebala predati pok. kolegi Hrovatu, završio je mojim izbacivanjem po sigurnosnoj službi HRT-a s optužbom da sam „provalila“ u HRT-e. Bilo je ljeto, sunce, deset sati ujutro, a provalnica u poodmaklim godinama, odjevena u dugačku ljetnu haljinu sa šeširom da se zaštiti od sunca, stoji na porti. Poslije me vode kao zatvorenicu iza jedne stražarske kućice i jaki sigurnjak prijeti. To je, gospodo, današnja HRT. Odnos prema kulturi.

Ipak, pojavila se TV Laudato, postoji Katolički radio i opet se, unatoč gušenju svega hrvatskoga i osobito sakralnoga, održavamo na životu.

Aktivno ste sudjelovali i u radu Hrvatskog nacionalnog etičkog sudišta (HNES-a).

Svoju potrebu da sudjelujem u javnom životu moje Hrvatske ostvarila sam sudjelovanjem u HNES-u, Hrvatskom nacionalnom etičkom sudištu.

Policija je na tužbu Vesne Teršelić pozvala dostojanstvenoga prof. Šeparovića na odgovornost ali nije ništa poduzela jer i to saslušanje je bilo dokaz da se radi o vraćanju verbalnoga delikta.

Na čelu s profesorom Zvonimirom Šeparovićem postali smo 2014. etički senat, nadpolitička savjest, glas duhovne slobode. Ostvarili smo važne skupove u suradnji s Hrvatskim žrtvoslovnim društvom, objavili niz optužnica protiv djelatnika koji sustavno rade na rastakanju Hrvatske kao države. Policija je na tužbu Vesne Teršelić pozvala dostojanstvenoga prof. Šeparovića na odgovornost ali nije ništa poduzela jer i to saslušanje je bio dokaz da se radi o vraćanju verbalnoga delikta koji Teršelićka uvodi. Tražili smo lustraciju za osobe kojima su dokazana nedjela u bivšem režimu, pratili smo eroziju hrvatskih tiskovina i javnih medija, zahtijevali etičku osudu zlodjela iz Hrvatskog domovinskoga rata. Bez prostoriya, bez dotacije, bez telefona.



Nakon slikarskog opusa i brojnih Vaših izložaba, nakon četrdeset i pet literarnih naslova, na čemu sada radite?

Posljednje dvije godine sabrala sam nešto podrumskih tekstova i objavila knjigu „Bodljikave pripovijetke II“, kao i „Đakovačke tajne“ - za obje knjige nakladnik je bio, u okviru đakovačkih kulturnih ustanova, naporom predsjednika Ogranka DHK: Mirko Čurić.

Mislim da mi je stilski i tematski posebno vrijedno ostvarenje tiskane knjige “Kupite igračke“, to su četiri sudbine stradanja djece u ratu.

Također sam na zamolbu Sestara milosrdnica u Zagrebu napisala knjigu o stradanju časnih sestara milosrdnica tijekom i nakon Drugoga svjetskoga rata. Tužno i dramatično svjedočanstvo o sedam strijeljanih i oko stotinu uhićenih i mučenih po logorima. Knjiga je u procesu oblikovanja. Osim toga, u Vukovaru, Muzej na čelu s prof. Ružom Marić, preuzeo je moju proširenu knjigu o dr. Antunu Baueru za novotisak. Bit će mnogo dostojanstvenija nego ona ratna, kad nije bilo drugih mogućnosti.

Mislim da mi je stilski i tematski posebno vrijedno ostvarenje tiskane knjige “Kupite igračke“. Četiri sudbine stradanja djece u ratu. Nakladnik je Hrvatsko žrtvoslovno društvo koje bez značajne potpore vodi Ante Beljo. Našli se donatori i tiskali smo skromnu knjigu. Likovno sam ju opremila kao i mnoge druge.

Jesu li hrvatska kultura, književnost i kritika na razini?

O suvremenoj hrvatskoj književnosti nemam dobar pregled. Više stvaram nego li što pratim. Ono što uspijem pročitati razočarava me, mnogo je ispraznosti, izopačenosti, potpunoga nedodira sa stvarnosti, laži, narkotika i seksa. Postoji silovita potreba da se novi tekstovi mlađih književnika lociraju na neke daleke destinacije, bar do Pariza, da se koriste strana imena za glavne likove, da se najveća pozornost polaže opisima vršenja nužde, seksa ili neke druge efemerilije, a onda se, negdje usput, sve to impostira u neki društveni

okvir. Najveće je zlo za kritičare ako je književnik jasan, ako se trudi govoriti hrvatskim jezikom, a to se odnosi i na kritiku koja ima u našim časopisima (Forum, Republika, Kolo, Vijenac) istaknute mlade ili srednjodobne kolege, pa nastoji biti u „trendu“. Već sam ovaj izraz opterećen je bijedom nastojanja da se podilazi amerikanizaciji svega, jeftinoći sadržaja, a u stilu gomilanja tuđica po svaku cijenu. Tako recimo jedan odlomak koji je vrlo znakovit za rečeno iz naše kritičarske ambalaže glasi: „Deskripcija orgazma kao 'male smrti' pri tom ukazuje i na autoričino poznavanje kanonske terminologije iz područja teorije seksualnosti (posrijedi je sintagma koja, s obzirom na ono što označuje, izvorno dolazi iz francuskoga jezika, što pišem prema sjećanju temeljenom na nekim vlastitim, u inat obrazovnom sistemu, davno počinjenim čitanjima).“

Više ne čekam ni hrvatskoga C. Milosza, ni Singera, ni Bulgakova, ni S. Novaka... a kolege poput Nikole Đuretića, ili Hrvoja Hitreca naći ćete samo na marginama, unatoč čak i HAZU-ovoj nagradi.

Tendencija da neko naše književno djelo, mora dodirivati ili podsjećati na anglofilski krug i to u najbanalnijem smislu, diktira mnogim umotvorima. Ako je tu primjerice pohvala I. Mandića ili Jutarnjega lista, onda će svakako doći i neka nagrada. U tim „sophisticiranim diskurzivnim rješenjima, leksički pejorativni momenti, izvrsno uklopljeni u vješto razvijen sintaktički kontekst...“ kritičarski glas jeca od radosti jer se „...kronološko - opusna progresija tanatopoetičnoga polja ilustrirana trijadom egzistencijalističke, prijelazne i zagrobne poetike, uz primijećenu (napose u prijelaznoj fazi) estetizaciju smrti na makrostrukturnoj razini, kao i simbolički te simboleski sloj tanatičke provenijencije na onoj mikrostrukturnoj, uz istaknute poveznice, napose u kontekstu posljednje zbirke, sa slikarstvom (figura ekfrazne).“... Komentar vam nije ni potreban.

Gotovo da se novi književni „velikani“ jedva mogu naći unutar starih nakladničkih kuća. Eksplozivni nazivi, provokativni prijevodi, tekstovi afektirani i u suštini potpuno lišeni ikakve duboke

osjećajnosti, lepršavi i lagani u površnosti, pretežu onu stranu vage koja me ne može privući. Više ne čekam ni hrvatskoga C. Milosza, ni Singera, ni Bulgakova, ni S. Novaka... a kolege poput Nikole Đuretića, ili Hrvoja Hitreca naći ćete samo na marginama, unatoč čak i HAZU-ovoj nagradi.

Ne otkupljuju se djela vrijednih književnika, ne unose se u popis lektire, čak se izbacuju temeljni megaliti iz naših školskih lektira koji su korijeni identiteta, jezika i pisma kao Marulić, Gundulić, Hektorović, na djelu je kulturocid.

Velikih imena više i nema. Takva atmosfera vlada i u filmskoj industriji. „Vukovar se vraća kući“ ogledni je primjerak ništavnosti. Teme poput iseljavanja, apatije kao društvene pojave ozbiljnoga ontološkoga promišljanja, istinitih i dramatičnih sudbina u ratu, koji smo onečistili samim svojim gadostima i lažima, sjajnih likova naše prošlosti ili bližega doba, gotovo da i nema. Pojavi se u ograncima DHK poneko djelo i ubrzo potone jer Ministarstvo ima i nadalje podjelu na DHK i DHP. Ne otkupljuju se djela vrijednih književnika, ne unose se u popis lektire, čak se izbacuju temeljni megaliti iz naših školskih lektira koji su korijeni identiteta, jezika i pisma kao Marulić, Gundulić, Hektorović. Na djelu je kulturocid.

Stapamo se s „najčitanijim djelom“ koje je dobilo nagradu „Kiklop“, a trebalo bi neku novu nazvati „Polifem“ i dodjeljivati je po mjerama fizičkoga izgleda - debeli, snažni muškardini, razbarušeni i posesivni, dugokose žene velikih oblina. Po mogućnosti da auktor/ica pripada lgbtfzkr manjini. Ne treba djelo biti veliko. Za sto godina, budući čitatelji suvremene, mlade, nagrađivane, tzv. hrvatske proze, mislit će da osim lupanarija ničega nije ni bilo u našoj stvarnosti! Kakva ljepota! Kakva sramota! Kakve stidnosti! Kakve tragedije u Hrvatskom domovinskome ratu! Pišu neki, pišu, ali bez pomoći Ministarstva, bez otkupa za knjižnice, redovito uz donatore i često bez honorara auktorima.

Pitaju me što namjeravam pisati? „Paradoks sentimentalizacije egzistentan u diskursu mermera The First“. Eto to.

Nije to cinizam. Nee, sasvim ozbiljno.

Hvala Vam za sve što ste učinili za Hrvatsku. Hvala na razgovoru.

Razgovor vodio: Javor Novak

<https://www.hkv.hr/razgovori/medu-nama/37030-na-djelu-je-kulturocid.html>

NEVENKA NEKIĆ O GENERALU SLOBODANU PRALJKU

NEVENKA NEKIĆ

NAVUCITE ZASTOR!

Cijelo 20. stoljeće bilo je Sotonino. (str. 364., knjiga Praljak III. tekst Višnje Starešine: „Na Orahovcu(ubijanje muslimana)...iz te hrpe iz te mase mrtvih tijela koja više uopće nije podsjećala na ljude, bila je to samo gomila od komada mesa, odjednom se pojavilo ljudsko biće. Kažem ljudsko biće, a bio je to zapravo dječčić od kojih pet-šest godina. To je nevjerovatno. Izranja ljudsko biće, izlazi i kreće prema stazi, prema stazi na kojoj stoje muškarci s automatskim oružjem i rade svoj posao....Dječak je bio prekriven mrljama krvi i komadićima crijeva drugih ljudi. Kako se pojavio iz one gomile ubijenih, zazvao je „babu“.Tako oni nazivaju oca. Dozivao je „babo, gdje si!“...tada je „bezbednjak“ iz Drinskoga korpusa Vujadin Popović naredio „Rešite ga!“)

Možda me nakon svega za ovu izjavu proglase fanatikom, neuračunljivom. Ali pomna analiza zbivanja na prostorima ne samo Europe, nego osobito na ovom južnoslavenskom ukletom prostoru, ukazuje na **neobjašnjivu i posve nadrealnu količinu mržnje,**

krvološtva i apsurdna u kojem su ostvarena i surovo provedena **tri rata**. Barbari s istoka započeli su s uništenjem hrvatskog identiteta, osvajanjem hrvatske zemlje i kulturne baštine još davne 1882., proglašenjem Srbije kraljevinom. Svoju diplomatsku svitu podučili su da ordinarnim lažima ocrnjuje Hrvatsku koja je bila raskomadana u dva dijela. Posebno su sve otvorenije nasrtali 1902., potom nakon 1918., a onda 1941., osobito iza 1945., pa sve do 1990., da u Domovinskom ratu zauvijek ostave svoj pravi portret: ulaska ljudoždera u Vukovar i njihove himne o salati i hrvatskom mesu, njihove himne koja je imala **signum zvijezde i mrtvačke kosti na šubarama i zastavama**. Kulminacija je bila na Ovčari. (Odlomak iz knjige „Jean ili miris smrti“ N.N., str. 128.)

Sve je to dobro znao Slobodan Praljak, antejska duša predana „pravdi“ u Haagu..

Nije samo hrvatski narod bio na meti srbijanskom agresivnom i krvoločnom osvajačkom duhu naslijeđenom iz turskih vremena, neopisive zločine počinili su i u I. i II. balkanskom ratu nad Šiptarima, (str. 24. Knjiga „Srbija i Albanci“, pokolj u selu Ljumi i drugima, 1913., za dva sata ubili sve žive- nitko nije preživio- 500 duša, onda sve zapalili). Kasnije, između dva rata Srbi i Srbijanci provode teror nad Hrvatima(ubijeno preko 3000 Hrvata!), Makedoncima, muslimanima, ponovno Šiptarima pa ponešto i u dosluhu sa Slovincima. Konačno vrhunac perverzije dosegnut je u Domovinskom ratu. Potpomognuti od polumrtve Europe, Europe bez Boga i savjesti, Europe koja se u to vrijeme našega Domovinskoga obrambenoga rata bavila otvaranjem javnih kuća za općenje sa životinjama, Europi koja se spustila na pedofiliju, eutanaziju, homoseksualnost, rodnu ideologiju i svakovrsnu perverziju koju čak izglasavaju u svojim parlamentima, Srbijanci i kojekakav ološ opremljen za rat i urešen **crvenom zvijezdom i mrtvačkim glavama** nasrnuli su zajedno s JNA na nenaoružanu Hrvatsku. Nepotrebno je objašnjavati kako je do toga došlo- zna se tko je oduzeo oružje, a zna se i kako je podlo donesena zabrana za uvoz oružja. Sve to svi znaju. I kao što kaže poznati francuski političar i humanist Jean Francois Deniau- nije toliko strašna ideja koja proizlazi iz želje za zauzećem tuđe zemlje i bogatstva, pa se to

izrijeком kaže, nego je strašno kad se to pravda zaštitom vlastite tobožnje lažne ugroženosti. Svi su se osvajači i krvnici služili tom metodom. Uvijek uz pomoć sotoninih slugu, pete kolone, izdajnika u vlastitoj domovini. I dok su leonide naši, hosovci i svi drugi dragovoljci i branitelji ginuli **spremni za domovinu**, sada im sude za tu činjenicu. Nema mjesta iz kojega nije netko od značajnih branitelja dovučen pred sud- u vlastitoj domovini ili sotonerijskom Haagu. U kazamatima su bili ili još čame naši vitezovi Zvonko Bušić, Kordić, Gotovina, Čermak, Merčep, Norac, Brodarac, Glavaš, Hrastov, šestorka na čelu sa Slobodanom Praljkom, pa već i zaboravljena šestorka iz Australije koja je presudom istoga suca Grahama Blewitta koji, zamislite „slučajnosti“, odlazi već 1994. u Haag, nevino osuđena na duge godine robije u dogovoru s udbinim zvijezdama. Tu su i devet generala- od Osijeka do Prevlake! Hrvatska sluganska vlastodržačka duša nije se imala snage oduprijeti čak ni saslušanju heroine dr. Vesne Bosanac koju u vlastitoj domovini ponižava srbijanski krkan kome bi trebalo ukinuti pravo ulaska u RH! Kao i ostalima kojima se zna da su sudjelovali u agresiji na RH riječima i djelima. Ne možemo ih primati sa smiješkom, a ako već moramo, onda to učinimo suzdržano i ozbiljno, bez suvišnih laskanja. Ne idimo na njihove derneke! Ne podilazimo im! Hrvatski je narod već sada na koljenima!

Znao je to naš Praljak, naš Leonida. I boljelo ga je. Mlađi od mene - sijedio je brže, iako ne kao Ante Starčević- Otac domovine- u jednoj noći zbog sličnih razloga. Znao je Praljak i pisao knjige o istini u ratu , a potom bio odbijen od osobe koja je procijenila u Ministarstvu kulture da to nisu knjige, da mora platiti kao za šund, pri tome falsificirajući imetak S. Praljka. Što će ostati iza raznih zlatica i ninica, osoba od kojih neke i sada obnašaju još više dužnosti. Čime su zadužile Državu Hrvatsku, koje su to knjige ili djela tih osoba, i tko su uopće te osobe da smiju obnašati tako visoke dužnosti? To su isti oni koji su urlikali da je dr. Pavo Barišić plagijator, njihovi pripuzi, polupismeni, mizerne ništice od kojih su neki obijali tuđe automobile pajserima a danas sjede na čelu nekada najslavnije i najbrojnije hrvatske seljačke stranke!!! Ili pak ona kobna demonica koja je savjetovala da se šrafencigerom ukloni ploča

s natpisom ZA DOM SPREMNI! A možda je znala da su upravo šrafencigerom oni sa **zvijezdom na čelu** iskopali oči onima s ploče koja ima signum: Za dom spremni! Demonica oca Sotone koja je među prvima izrekla poznate kvalifikacije o agresiji Hrvatske na BiH i zločinačkoj uroti, ZZP. Ona se još uvijek drsko šepiri u Hrvatskom ne više državnom Saboru. Njena je količina otrova u onoj kobnoj bočici pozamašna.

I to je znao Slobodan i osjećao svoju pravednu nadmoć ponad bijednih domaćih efijalta,(ološu koji je izdao Leonidu u Termopilima,) kao što je imao apsolutnu nadmoć nad avanturistima s debelim novčarkama, sudačkim avetima u Haaškom sudu. Na njegovoj je strani bila istina i pravda, o kojoj piše u ovim knjigama Mira Međimorca i Josipa Pečarića preko 300 auktora! Sjajan niz imena koja su upoznata s javnim i tajnim djelovanjem kojekakvih sudaca i svjedoka ne samo u javnim dvoranama, nego i u haaškim podrumima. Jedna ružica (Florence) udana za Srbijanca čiji je otac bio šef zloglasne kontraobavještajne službe JNA u Beogradu, nazočna svim prljavštinama tijekom rada Suda, a onda raskajana, napisala je knjigu i priznala podlosti kloake sudaca i svjedoka. Odmah je udarena po prstima.

Ove tri knjige o generalu Praljku vrve podacima, potkrijepljenim dokumentima, imenima veleizdajnika zemlje hrvatske, pakostima i neukostima navedenih mrzitelja koji ne žele opstanak RH. Rade sistematski na rastakanju njene privrede, kulture, znanosti, školstva, časti, osobito braniteljskih populacija, udaraju prema predvidim točkama Memoranduma II. po svakom tko digne glas, stavljaju na vrh uhidbenoga lanca ras-cvitane, preuzimaju sve važne funkcije u RH, a osobito medijske položaje. Oni, iz Ministarstva znanosti i školstva, nekih čudnih divljih imena (nomen est omen) daju u tuđe ruke pisanje hrvatske povijesti, Grcima, Haagu, Beogradu i inima, oni koji ne žele ni minutu šutnje koja je ostala iza Slobodana. Ali nije, dragi drugovi, samo jedna minuta šutnje, **opasno su se ušutjele mase** Hrvata, mračna i gorka tišina pala je nad praznim prostorima zemljom Hrvatskom, razdijeljenom mržnjom koju ste vi posijali-zauvijek zapečatili dva pozdrava : **smrt fašizmu i sloboda narodu(samo se ne zna kojem?) i kobnom zvijezdom pod kojom**

ste ušli u Vukovar, i onaj **Za dom spremni!** o čemu u ovoj knjizi pišu mnogi i daju detaljnu analizu uzroka svih sadašnjih stanja.

Poznavao je tu povijest i Slobodan Praljak, a njega poznaju mnogi koji nisu zapisali svoj krik u ovoj knjizi. Nisu zapisali slovima nego svojom smrću preko 3 tisuće samoubijenih branitelja, svi naši mrtvi od početka bitaka za opstanak i djeca naša koja još ne znaju pisati. Velika je i nevidljiva knjiga hrvatske žalosti koja je dokaz da se Slobodan uspeo na vrh hrvatskoga Panteona usprkos bijednim žbirima, lažnim mesičevskim svjedočenjima, nikogovićima iza kojih ne će ostati ni traga u našim žalosnim pustopoljinama Slavonije, Like, Žumberka, Posavine, Zagore...

Znao je Praljak, kako su se dogodili Ahmići- prijevara i laž, rekli bi stari, vaik stoji i nasrće na istinu. Znete li kako je uništena ona banka u Mostaru? Tko je ušao u nju? Dragi čuvari pravde, gordi albionci, opljačkali, sa zida skinuli fotografiju pape Ivana Pavla II. pa ona urinirali po slici! Učili nas kulturi, nas Hercegovce! Misle da se to ne zna? Sotona je trljao ruke, mrtva Europa je šutjela, i sada šuti gledajući kako div, samotni Ante koji dodiruje zemlju a gleda u Vječnost, odlazi Bogu jedinom sucu koji je dostojan suditi ovakvim vitezovima. Europa kaže na usta ljigave spodobe Agiusa: **NAVUCITE ZASTOR! Pa zar misle tako bešćutno i hladnokrvno sakriti svoju bijedu, neznanje, okrutnost,** beščašće i otrov koji su odavno smiješali u domaćim i međunarodnim bocama?! Navući zastor kao u kazališnoj igri i nastaviti s predstavom- čitanjem presuda za preživjelu petorku kao da se ništa dogodilo nije. To je možda najmorbidniji trenutak u čitavoj igri haaškoga poprišta beščašća, kojem je trebalo 24 godine da donese presude, a sudu u Nuerenbergu nepune dvije. Iza zastora izdahnuo je moćni duh našega prijatelja i defenzora hrvatske zemlje Slobodana Praljka. Izdahnuo u samoći i ostavljenosti- onako golem i snažan poput kakva praoca, rasprostro se svojom domovinom i vinuo u mitske visine hrvatskih svetinja. Već su nastale pjesme, povijesni eseji, zapisi roda diljem zagrcnute tužne zemlje. A mali demoni, sluge Sotone trljali su ruke- veselo su tapšali jedan drugoga, odbili trenutak šutnje za velikoga viteza, slavili, cičali kao štakori od radosti. Razni nametnici na ranjenom tkivu mlade hrvatske države uhljebljeni u najvišem domu koji više

nema Boga za suca, razni alijasi, brojni, kojima ne znaš ni imena ni poroda, koji će zauvijek nestati nezabilježeni u kršćanskoj Hrvatskoj.

Poznavao je njih Slobodan još prije svojega posljednjega trenu ispijajući žedno vrelu bol.

Onaj tko je vukao nevidljive konce i vodio u propast narode koji žive na ovom prostoru, bio je i ostao gordi Albion, o čemu svjedoče otvoreni i zatvoreni arhivi čija se tajna podzemlja protežu do Haaga naših dana i čekaju preko 70 godina da mračne politike pokažu svoje podlo lice. I ne bi to bilo čudno, u svakoj zemlji(možemo se zaustaviti samo na europskim) postoji vlast i oporba, desnica i ljevica uvjetno nazvani, ali ni u jednoj ne postoji oporba koja nastoji uništiti vlastitu zemlju. Domovinu. Njoj se u Hrvatskoj pridružuje avetinjska vojska orjunaša i podlaca, zvjezdaša, prodanih duša smrtnih neprijatelja hrvatskoga naroda, a prijatelja onima koji su napali hrvatsku zemlju, barbarima s istoka. To su domaći tzv. urbani veleizdajnici, bijedni i često polupismeni politikanti, danas i jučer Saboru i na visokim pozicijama, neuki i pakosni pristaše koji urliču zapjenjeni čim čuju hrvatske riječi, hrvatsku povijesnu istinu, željni pogleda na prazna, opustošena i iseljena hrvatska prostranstva.

General Praljak nije dočekao da se objavi legalitet zvijezde kao signuma komunizma- to je ovih dana izjavilo neko jalovo povjerenstvo, zabranivši pri tom pozdrav **Za dom spremni**, osim kod komemoracija mrtvim hosovcima.

Stoga predlažem u skladu sa zakonom: Hrvati, podignimo svakom već mrtvom kao i budućem umrlom hosovcu **ploču nad grobom u rodnom mjestu!** Na svakom imamo pravo napisati **Za dom spremni! To je naša najsvetija dužnost i legitimni odgovor za sve bleiburge, hude jame, kočevske rogove, jazovke, maribore, tezna, kovine, zagrebačke jame, vukovare, škabrnje, ovčare, boričevce, zrinove i stotine naselja ovdje ne spomenutih, već i zaboravljenih, nad kojima se ceri smrt koju je donijela crvena zvijezda.**

Predlažem da se uvedu vize za dokazane ratne huškaše i krvnike koji dolaze u našu državu! Predlažem da se ujedinito referendumom protiv uvođenja verbalnoga delikta i ponovnoga stvaranja političkih zatvorenika. Jer i naš vitez Praljak bio je

politički zatvorenik! Neka bude posljednji, ili nismo dostojni imati državu i domovinu! I nismo spremni umrijeti za nju. Za dom treba biti uvijek spreman!

Nevenka Nekić

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/m-o/nekic-nevenka/29020-n-nekic-slobodan-praljak-nas-leonida.html>

M. MEĐIMOREC, J. PEČARIĆ, GENERAL PRALJAK IV. S PRIJEZIROM ODBACUJEM VAŠE PODANIŠTVO, ZAGREB, 2018.

ĐURO VIDMAROVIĆ: BREVIJAR PATNJI VUKOVARSKIH HRVATA

Đ. Vidmarović: Brevijar patnji vukovarskih Hrvata (1/2)

: 28. lipnja 2012.

BREVIJAR PATNJI VUKOVARSKIH HRVATA (1/2)

**Nevenka Nekić: Jean ili miris smrti, Udruga dr. Ante
Starčević-Tovarnik, Zagreb-Tovarnik, 2012.**

Prije početka predstavljanja romana *Jean ili miris smrti*, želim priznati kako knjige poput ove više ne bih mogao predstavljati. Da ne gajim duboko poštovanje prema djelu i temi s kojom se uhvatila u koštac ova sjajna književnica, sigurno ne bih sjedio danas ovdje. Nevenka Nekić napisala je knjigu čiji sadržaj nisam kadar apsorbirati samo kao literarnu činjenicu. Nitko do sada u hrvatskoj književnosti nije napisao brevijar patnji vukovarskih Hrvata, kao što je to učinila Nevenka Nekić u ovome djelu. Nakon čitanja bio sam razbijen, slomljen, ogorčen, ojađen i nepodnosivo tužan. A da bih se pripremio

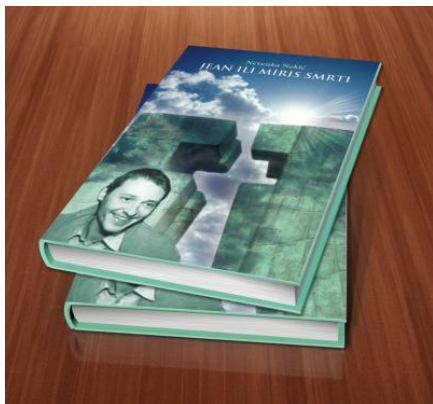
za ovo predstavljanje trebalo je roman pročitati nekoliko puta. Ne znam koliko će mi trebati vremena za oslobađanje od slika bola, smrti, patnji, užasa i sotonističkog orgijanja mržnje u njezinome azijskome izdanju i slike mladoga Francuza, gotovo dječaka s plavetnilom neba u očima koji je ubijen u Vukovaru kao hrvatski vojnik, zbog svojih visokih moralnih načela.



Dopustite da ovo predavanje posvetim dragoj i nikada prežaljenoj kolegici iz saborskih klupa, gospođi Veri Stanić koja je skoro do pada ulazila u Vukovar čineći sve što je mogla kako bi pomogla gradu i braniteljima. Ova hrabra i časna političarka danas je, poput junaka naše knjige, potpuno zaboravljena.

Nevenka Nekić objavila je 2012. treći roman iz svoje trilogije u kojoj je obradila hrvatsku povijest XX. stoljeća. To su: Kardinalovo srce (2004.), Burik (2009.) i sada Jean ili miris smrti u nakladi Udruge d. Ante Starčević iz Tovarnika. U prvome je romanu predstavila bl. Alojzija kard. Srepinca u kontekstu stradanja cijeloga hrvatskog naroda, u drugome je opisala sudbinu tovarničkoga župnika Ivana Burika kojega su ubili Srbi 1992. godine, dok se u posljednjem djelu usredotočila na čudesan lik mladoga Francuza koji pogiba na Ovčari kao hrvatski dragovoljac. Priča o Jeanu je čudesna saga o ljudskoj solidarnosti s jedne, a strašnoj mržnji s druge strane. U tom kolopletu

smrti gasio se život grada Vukovara i njegovih branitelja, među kojima je bio i Jean-Michel.



Ali, pođimo redom:

Hrvatska sredstva javnog priopćavanja neobično su samozatajno popratila vrlo dramatičan događaj koji se nedavno zbio u Hrvatskoj, premda je u njega bio uključen i državni Poglavar. Riječ je o vraćanju u registar hrvatskih branitelja, vukovarskog dragovoljaca Domovinskoga rata - francuskog mladića Jeana-Michela Nicholiera. Naime ovaj, tada 1991. , 25. godišnji Francuz, unatoč prosrpskoj politici tadašnje vlade predsjednika François Mauricea Adriena Marie Mitterranda (26. listopada 1916.- 8. siječnja 1996.) koju je pratila snažna medijska logistika, kreće u njemu nepoznatu Hrvatsku i javlja se u HOS kao dragovoljac. Nakon kratkotrajne vojne obuke upućen je u Vukovar koji je krvario pod opsadom JNA i srbijanskih paravojnih formacija. Slom hrvatskih branitelja grada zatječe ga kao ranjenika u vukovarskoj bolnici. To mu određuje sudbinu. Srbijanski ga vojnici nasilno odvođe zajedno s ostalim zarobljenim bolesnicima, kako bi svi bili usmrćeni. Ubijen je u masakru na farmi nedaleko grada, sada već po zlu čuvenoj Ovčari. Nije ga spasilo francusko državljanstvo. Vojnici srpske JNA izvršili su ovaj zločinački čin ispred nosa sramotno indiferentnih tzv. euro-promatrača. Jean je prije usmrćivanja premlaćen u stravičnome

„špaliru“ vukovarskih Srba-civila, a zatim mu hladnokrvno ispaljuje metaka u potiljak srbijanski vojnik, čime je ime postalo poznato iz kvazi suđenja u Beogradu. Taj nečovjek danas mirno živi u susjednoj državi. Autorica navodi njegovo puno ime, prezime i nadimak Štuka.



Smrt mladoga Francuza nadilazi tragediju ratnog sukoba u kojem vojnici ginu i to kao da je normalno. Ovaj mladić do tada ništa nije znao o Hrvatima, nije došao u Vukovar kao plaćenik, ili zbog bilo kakvih **Jean-Michel Nicollier** Smrt mladoga Francuza nadilazi tragediju ratnog sukoba u kojem vojnici ginu i to kao da je normalno. Ovaj mladić do tada ništa nije znao o Hrvatima, nije došao u Vukovar kao plaćenik, ili zbog bilo kakvih karijernih, profesionalnih ili pekunijarnih interesa. Vodila ga je etika suosjećanja s nepoznatim ugroženim malim narodom, etika pravde i morala. To potvrđuju i riječi koje je izgovorio dan prije smrti. Naime, tada mu je ponuđeno izvlačenje, što znači život. Jean je izgovorio rečenicu koju svi trebamo upamtiti: Ostajem ovdje u dobru i u zlu. A znao je da su branitelji Vukovara poraženikarijernih, profesionalnih ili pekunijarnih interesa. Vodila ga je etika suosjećanja s nepoznatim ugroženim malim narodom, etika pravde i morala. To potvrđuju i riječi koje je izgovorio dan prije smrti. Naime, tada mu je ponuđeno izvlačenje, što znači život. Jean je izgovorio rečenicu koju svi trebamo upamtiti: Ostajem ovdje u dobru i u zlu. A znao je da su branitelji Vukovara poraženi. No, nadao se da će agresor poštivati

međunarodne konvencije o ratnim zarobljenicima. I to je moment koji otkriva sukobe dvaju mentaliteta: jednoga koji se temelji na ratu s viteškim pravilima, i drugoga koji se temelji na apsolutnome zlu i zatiranju protivnika kao ljudi, ali i njihove civilizacije. Francuz je ubijen kao pas, zajedno sa svojim suborcima i ranjenicima, a zatim bačen u plitki grob. Kada su proljetne kiše oprale tlo i otkrile ruke i noge ubijenih Hrvata, kako se ne bi otkrio zločin, dolaze srpski vojnici i iskapaju leševe i prebacuju ih tko zna gdje, tako da mnogima, među kojima je i Jean do danas nisu pronađeni posmrtni ostaci.



Nakon vukovarske tragedije i masakra na Ovčari, branitelja, Janu-Michelu Nicholieru gubi se svaki trag. Počinje sramotna hrvatska priča. Tko zna zbog čijega hira, ili nemarnosti, a nisu isključeni ni politički motivi, Jean nije stavljen na listu branitelja, premda je poginuo kao takav. Kako mu se nije znalo za grob, ovakvim postupkom on je izbrisan iz povijesti Vukovara. I tako su ova nepravda i ljaga trajale, teško je to shvatiti normalnome umu, sve dok 1991., Nevenka Nekić, uz podršku tovarničke udruge „dr. Ante Starčević“, nije, gledajući dokumentarni film o Siniši Glavaševiću, ugledala lice mladolikog dragovoljca iz Francuske. Svoj istančanim osjećajem za pravdu, ali i za književnu građu, počinje potragu za prešućenim ratnikom. Pronalazi njegovu obitelj u Francuskoj, postiže ispravljanje nepravde i stavljanje Jeanovoga imena na listu

branitelja, uspijeva postići konverzaciju s majkom pokojnoga ratnika, nakon čega ona s drugim sinom dolazi u Hrvatsku. Slijedi ispravljanje nepravde. Majci je ukazana potrebna pažnja, a vrhunac svega je prijem u Predsjedničkim dvorima i dodjela odličja pokojnome ratniku koji prima njegova majka u nazočnosti veleposlanika svoje zemlje.



Kroz 16 poglavlja romana „Jean ili miris smrti“ koji autorica s pravom naziva „krvolyptajuća priča“, teče radnja kojom se na tri razine oslikava drama Vukovara i njegovih branitelja, a poglavito zarobljenih bolesnika u gradskoj bolnici, onih što su izvučeni iz bolesničkih kreveta i autobusima odvedeni na farmu Ovčaru gdje su mučeni, a potom svirepo usmrćeni. Premda je središnji lik Jena-Michel i branitelji, u ovoj drami sudjeluju svi građani Vukovara, kako oni srpske, tako i hrvatske nacionalnosti, ali ravnopravni su im JNA i srpske oružane formacije, europski promatrači, te na koncu autorica Nevenka Nekić i majka Lylien. Naime, autorica u ovome djelu opisuje vlastite napore kako bi uspostavila vezu s Jeanovom obitelji, dovela ih u Hrvatsku, prešućenome dragovoljcu vratila status hrvatskoga ratnika, etc. Stoga je ovo djelo kombinacija povijesnoga roman i osobnih sjećanja same spisateljice. To je priča o: 1. Domovinske ratu, 2. Borbi naroda Vukovara s nadmoćnijim agresorom, 3. Mladome Francuzu čiji dolazak u redove hrvatskih branitelja djeluje nestvarno, 4., O mržnji na nacionalnoj osnovi, 5.

Okrutnosti, svirepostima i zločinima agresora, 6. O građanima Vukovara srpske narodnosti koji sudjeluju u rušenju vlastitoga grada, prokazivanju sunarodnjaka hrvatske narodnosti i ubijanju zarobljenih bolesnika na ovčari. Zbog navedene viošeslojnosti djela, autorica koristi rječnik nabijen značenjima i emocijama. Pri tome ne postavlja se opserverski, kao promatrač sukoba koji ju zanima isključivo s literarne strane. Nekićeva je duboko u Domovinskom ratu, ona pati sa svakim braniteljem, tuguje zbog razaranja grada u kojem joj živjela rodbina koju su usmrtili agresori, a prema poginulome Jeanu postavlja se kao rođena majka. Upravo ovaj moment miješanja snažnoga slobodoljublja s majčinskom boli za izgubljenim sinom, čini ovo djelo dramatičnim, a to pojačava činjenica što je glavnina radnje temeljena na stvarnim događajima.

Jezik kojim se autorica služi bogat je pridjevima kako bi opisala zlo i one koji su ga činili, ali s druge strane i djelovanje dobrog u svim njegovim manifestacijama. Pozicija je pri tome kršćanska. Zlo se ne može objasniti bez prihvatanja da postoji i djeluje Zli, kao što se dobro može razumjeti tek kao emanacija božanske ljubavi.



Nevenka Nekić, po mojemu sudu, uspješno je riješila neobičan slučaj Jana – Michela, odnosno uvjerljivo je objasnila motive koji su ga vodili pri odluci da se priključi borbi njemu nepoznatoga naroda za nacionalnu slobodu. Mladi se čovjek vođen unutarnjim etikom stavio

na stranu pravde. Do Hrvatske je putovao „skoro dva dana prešavši nekoliko granica i predstavljao se kao snimatelj“. Ovdje su bjesnjele borbe za Vukovara. Kada je došao u Zagreb „na sebi je imao laganu jaknicu i tenesice, mali planinarski 'ruksak' i svoj nerazdvojni foto-aparat“. (21)

Zbog etničkog podrijetla glavnoga junaka, autorica se morala dotaknuti njegove zemlje, ali i cijeloga tzv. Zapada, koji se ponio prema Hrvatima više indolentno, nego s razumijevanjem, više se trudeći oko čuvanja Jugoslavije, pa makar pod Miloševićevim šinjelom, nego što je podržavao Hrvatsku i njezinu želju za državnim suverenitetom. Konačno, Jena-Michel je prije odlaska u Hrvatsku bio suočen s prosrpskim napisima u tisku svoje zemlje. „Osjećao je ledenu ravnodušnost i drsku odbojnost, arogantnu napuhanost kojom je Zapad promatrao sudbinu raspadajuće komunističke Jugoslavije. Nije bilo ni jednoga glasa koji bi bio spreman riskirati i izgovoriti neku tešku ali istinitu riječ u korist Hrvata... Činilo se da treći puta u jednom stoljeću zemlja umire, varana i gažena.“ (22)

„Jeanova domovina Francuska ne želi nikakav rat. Možda ako je tuđi rat, daleko od kuće, tamo negdje u Aziji ili Africi, pošalje kakve trupe, ako se radi o nekom materijalnom interesu, ali u svojoj blizini – nikako. To ga žesti. On zna da oni tamo znaju što se ovdje zbiva. To je samo nekoliko sati njihove lažne vrline, od središta vedra života“. (49.)

„Kolo vitla, muzika i trube ječe, pije se alkohol u neograničenim količinama, kamera hvata poneko krezubo lice, poneku žensku spodobu koja se zadovoljno kesi raspuštene kose i drma u ritmu treskalice, a iz nekih do sada nevidljivih rupa i podruma izlaze užasnuti i bijedni ljudi koji su sto dana proveli u mraku i strahu. .. Nitko toga trenu ne zna ni činjenicu da *Lylien Nicolier: Ja sam pokušala govoriti u svom okruženju o Vukovaru, ali to nikoga nije zanimalo. Kasnije sam shvatila da je naša vlada prosrpska. Pozvala sam novinare koji su prihvatili da mi pomognu, pripremili smo sve za naš polazak, ali su francuske vlasti stavile svoj veto*je međunarodna

pregovaračka komisija ipak poslala dopis svim važnim ustanovama i vladama Europe, dopis o tome što se događa u Vukovaru, ali ni jedna vlada, baš ni jedna, pa ni oni u Bruxellesu, nisu odgovarali. Europa šuti. Škilji ispod oka i zna sve o zločinu, ali šuti. Možda će žrtve konačno utihnuti. Neugodno je slušati krkljanje i smrtne hropce žrtava, kvari apetiti i ugodna popodnevna na bulevarima i skverovima. Konačno će valjda nastati mir i ostati sve kako je bilo. Sada je valjda konačno poražena ta prgava i nevaljala hrvatska bagra s Balkana. Najudobnije je stanje status-quo“. (79.)



Majka Jeana-Michalela u pismu N. Nekić piše:

„Ja sam pokušala govoriti u svom okruženju o Vukovaru, ali to nikoga nije zanimalo. Kasnije sam shvatila da je naša vlada prosrpska. Pozvala sam novinare koji su prihvatili da mi pomognu, pripremili smo sve za naš polazak, ali su francuske vlasti stavile svoj veto.“ (156-157.)

Masakr u Vukovaru i međunarodni promatrači

Nevenka Nekić nastoji odgovoriti na pitanje: jesu li međunarodni promatrači sukrivci za masakr Hrvata u Vukovaru? Moralno, dakako, jesu. Ako ne oni na terenu, onda njihovi nalogodavci

sigurno. Oni su odlično znali tko je agresor, a tko žrtva. No, Nekićeva traži odgovor na još jedno pitanje: jesu li znali za odvođenje ranjenika iz bolnice u Vukovaru, na stratište na Ovčari? O tome autorica piše slijedeće:

„Ostaje pitanje: jesu li 'međunarodnjaci' znali što se zbiva iza ugla iste bolnice, na nekoliko metara od ulaza u bolnicu, ili nisu?! Jer tamo je postavljeno šest vojnih autobusa u koje su pred tim ljudima prenijeli 262 ranjenika, a da ni jedan nije bio viđen! Baš ni jedan!“ (90.) (...)

„U isto vrijeme, prije polaska šest autobusa s onih dvije stotine šezdeset i dva nesretnika u njima nepoznatom pravcu, iz bolnice su nestali svi podaci o pacijentima. Sve će završiti u Beogradu. Tako je i Jeanovo ime u bolničkoj dokumentaciji završilo u središtu države protiv koje se došao boriti“. (99.) (...)



„Još nije započelo posljednje putovanje. Autobusi se pune ranjenicima. Tamo negdje ispred bolnice stoje i časkaju 'bijeli' europski pregovarači., smješkaju se i pridržavaju darove što su ih dobili od brkatog zločinca. To su boce rakije, omiljenoga pića 'pobjednika' koji dajući kaže: Ovo je za vašu familiju ...

Prevoditelji su naravno Srbi, prevode li prevode mudre i velikodušne riječi, 'bijeli' se smješkaju, ali ipak dok stoje, govore o nekom dokumentu i njihovim pravima da postupe po tim odredbama. U to isto vrijeme već se uputilo put prve grobne jame u njivama pokrivenim mrazom – šest autobusa, pokrajnjom ulicom, nečujno i polako.“ (106.) (...)

„Kolo vitla, muzika i trube ječe, pije se alkohol u neograničenim količinama, kamera hvata poneko krezubo lice, poneku žensku spodobu koja se zadovoljno kesi raspuštene kose i drma u ritmu treskalice, a iz nekih do sada nevidljivih rupa i podruma izlaze užasnuti i bijedni ljudi koji su sto dana proveli u mraku i strahu. .. Nitko toga trenu ne zna ni činjenicu da je međunarodna pregovaračka komisija ipak poslala dopis svim važnim ustanovama i vladama Europe, dopis o tome što se događa u Vukovaru, ali ni jedna vlada, baš ni jedna, pa ni oni u Bruxellesu, nisu odgovarali. Europa šuti. Škilji ispod oka i zna sve o zločinu, ali šuti. Možda će žrtve konačno utihnuti. Neugodno je slušati krkljanje i smrtne hropce žrtava, kvari apetiti i ugodna popodneva na bulevarima i skverovima. Konačno će valjda nastati mir i ostati sve kako je bilo. Sada je valjda konačno poražena ta prgava i nevaljala hrvatska bagra s Balkana. Najudobnije je stanje status-quo“. (79.)

Nevenka Nekić je proučavajući građu za svoj roman, došla do spoznaje da masakr na ovčari nije izveden „spontano“, kao lokalni zločin, već da je ranije isplaniran u vrhovima Srbije i njezinih eksponenata u tzv SRK.

Đuro Vidmarović

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/komentari/dvidmarovic/12079-vidmarovi-brevijar-patnji-vukovarskih-hrvata-12.html>

Đ. Vidmarović: Brevijar patnji vukovarskih Hrvata (2/2)

29. lipnja 2012.

**BREVIJAR PATNJI VUKOVARTSKIH
HRVATA (2/2)**

**Nevenka Nekić: Jean ili miris smrti, Udruga dr. Ante
Starčević-Tovarnik, Zagreb-Tovarnik, 2012.**

Planirani pokolj

„Jean kao ni ostali u hrvatskim redovima pa ni u bolnici, ne znaju da je nekoliko dana ranije u Beogradu stvorena odluka: ne dopustiti spas ranjenika iz vukovarske bolnice. Oni su određeni za smrt. Svi moraju umrijeti. Većina je na

popisu koji je sastavljen prema izjavama domaćih Srba koji dobro poznaju branitelje. Na tom popisu je i Francuz kao i Siniša Glavašević i mnogi drugi. Ali prije smrti, moraju se dati u ruke mučiteljima“. (74.)

„Igra je bila pripremljena odavna. Nad lubanjom i ukriženim kostima sjala je u dogovoru nedaleko Vukovara crvena zvijezda. Likvidacija dogovorena, broj žrtava otprilike, jama i prostor udaljen od očiju javnosti“. (80.)

Slijedeća spoznaja do koje je N. Nekić došla čitajući arhivsku građu, šokantna je i prvi puta javno obznanjena, premda se za nju znalo od početka. Riječ je o sudjelovanju vukovarskih građana srpske narodnosti u progonu i zločinima nad njihovim hrvatskim susjedima.

Vukovarski Srbi čine zločine

„Jean kao ni ostali u hrvatskim redovima pa ni u bolnici, ne znaju da je nekoliko dana ranije u Beogradu stvorena odluka: ne dopustiti spas

ranjenika iz vukovarske bolnice. Oni su određeni za smrt. Svi moraju umrijeti. Većina je na popisu koji je sastavljen prema izjavama domaćih Srba koji dobro poznaju branitelje. Na tom popisu je i Francuz kao i Siniša Glavašević i mnogi drugi. Ali prije smrti, moraju se dati u ruke mučiteljima“. (74.) (...)



„Jean to ne zna, ali ostaje zabilježeno na filmskim zapisima samih 'osloboditelja'. Oni polako prolaze između kreveta i pamte. Iza njih tada dolaze vojna lica i odnose one ranjenike koje su im pokazali kao branitelje. Ni jedan ne smije preživjeti. Redaju se tako šetači pa nosioci, šetači pa nosioci i nestaju ljudi. Jedan za drugim. Ima vremena. Vani se dva-tri vojna zapovjednika ove klaonice još natežu s 'bijelim' snagama međunarodnoga reda, a ovi nosači odlaze u sporednu ulicu, iza ugla bolnice. Tu je već odavna spremljeno šest autobusa. Jedan od njih je onaj iz Jeanovoga sna“. (78.) (...)

„Protjerane ljude u koloni guraju, ponižavaju, ponekog ubijaju... Život ostaje iza njih. Njihovi spaljeni domovi, polja i voćnjaci, gradske uspomene – crkve, raskršća, arkade u središtu grada koje su pamtile njihove prve mladenačke šetnje, pa rijeke. ... Noktima se utisnutima u dlanove bilježi predački zapis, priziva se Boga, moli da ih nitko od komšija ne prepozna. Jer, sve su vrline prerezane, sve su postale mogući izvor smrti. Možda si komšiji jednom ponudio ručak

ili večeru, a on to sada nerado pamti. Bolje da te ne vidi, budu malen i nevidljiv. „ (81.) (...)

„Nedaleko od buduće tržnice peku se janjci i mirisi se miješaju sa zvucima harmonike, pjesmom razularene i pomahnitale rulje koja krvavih očiju ispija iz boca oštra pića, stoji raskrečenih nogu i čeka svoj trenutak.“ (107.) (...)

„Onu masu koja je u dvorištu vojarne navaljivala u autobuse da „sudi krvnicima i ustašama“, dovezli su pred hangare usred livada i polja i gomila već čeka. Svatko je našao neki predmet kojim će udarati po „ustašama“: batine, šipke,



bejzbol palice, debele žice, noževe ... Ima tu muškaraca svake dobi, ali i žena i djece. Svi su u oklopima mržnje i u potrazi za mitskom krvi koja će ih nasititi“. (119.) (...)

„Eno, sakatog mladića udaraju i on pada. Onda ga vraćaju u autobus, jer je prerano pao. Mora još jednom proći kroz „ceo špalir“, da ga gložu teškim udarcima kao vukovi u gori ostrim zubima“. (123.) (...)

„- Ovdje je bila pekarnica. Stajao je iza naših leđa i bili smo zatečeni. Prati li on nas? - Tu su mučili i pekli ljude, rekne nekim čudnim glasom. Zaboga, jekne u meni utroba očajja. - Kako vi to znate? - Znaju to mnogi. Samo šute. A mogu vas odvesti ti do tržnice. (...)

- Oni nikada ne će priznati gdje su naši mrtvi, a ima ih dosta tu ispod betona, rekne mladić i nestane iza jedne kućice.! (139.) ***

Na žalost, iz reportaža i izvješća srpskih i srbijanskih TV stanica još se uvijek sjećamo slika koje su zorno pokazivale slavlje vukovarskih Srba-civila, nakon „oslobođenja“ grada, tužne kolone Hrvata koji moraju napustiti svoj grad, zatim slike ubijenih Hrvata u srpskih vojnika koji piju i pjevaju kanibalske pjesme. Zbog čega sve to? Uvjetno rečeno zbog mentaliteta. Autorica se u romanu dotiče i ove bolne, tužne i sramotne pojave.

Mentalitet agresora

„Vjerojatno nikakvo tumačenje mentaliteta i namjera 'osloboditelja' nije bolje prikazano, nego ulaskom one rulje u kadar koji ostaje zabilježen za sva vremena – bradati, raspojasani, opijeni krvlju kao hijene koje su dugo tragale za žrtvom, noseći barjak s mrtvačkim kostima i pjevajući jezivu pjesmu ljudoždera“. (76) (...)



„Rulja slavi, kolo se vije, harmonika-dugmetara svira, ispijaju se usred tmuše sukrvavih misli litre rakije, konjaka, loče se... ekstaza pobjednika kojima je sve dopušteno... Ne mogu dočekati da se izdovolje, upravo taj glagol bio je već u uporabi davnih četrdesetih godina dvadesetog stoljeća: zvijezda se morala izdovoljiti, nad

Hrvatima da bi jedna država zaživjela. Izdovoljiti nad slabima i poraženima“. (81.-82.) ***

Mržnja je sastavni dio gotovo svakog rata. Međutim, velikosrpska agresija na Hrvatsku iznjedrila je iz dubina mentalnog sklopa agresora nečuvane oblike mržnje. N. Nekić pokušava objasniti i ovaj fenome.

Mržnja

„Količina mržnje i okrutnosti postoji u svakom ratu, ali ovdje s oznakama ukriženih kostiju na šubarama ili zvijezdom na kapama, dodaju toj okrutnosti onaj nepojmljivi dio koji nema objašnjenja u raciju. Nakon što usmrte čovjeka, oni ga režu, vade organe i masakriraju do neprepoznatljivosti. To Jean ne razumije.“ (25.) (...)

„Ti ratnici s istoka koji su zakoračili u nekad miran i bogat grad čiji stanovnici sada žive u podrumima, a one koji su prevareni zaspali u sjenovitim sobama, bezglasno bi klali“. (38.) (...)



„Sada se govori da postoji pekara negdje podno crkve i da 'oslobodioci' peku u pećima ljude, da se kroz željezna vrata cijedi potok krvi. Jean ne može vjerovati, a bila je istina“. (45.) (...)

„Tko god brani Hrvatsku – za njih je ustaša“. (54.) (...)

„Oko bolnice već leže mnogi mrtvi prosvirane lubanje, pokrivaju ih plastičnim vrećama, kao strvine. Bacit će ih u neku nepoznatu jamu i nikada ne će reći gdje su. Neke će baciti u Dunav.“ (75) (...)

„U jednom trenutku vidi Jean da su među žrtvama dvije žene. Jedna je očito mlada i u visokom stanju trudnoće. Obje ruke drži na isturenoj utrobi kako bi zaštitila dijete. Još na ulazu u hangar uspio je krajičkom pogleda prepoznati istu trudnicu koju su udarali čizmama u trbuh. Zgrčenu u klupko ubacili su ju iza Jena u hangar i nastavili tući. Ona druga starija žena stisnula se s unukom uza zid hangara i trpjela udarce., ali mnogo manje od trudnice. Na nju su se okomili i sigurno su to grube i strašne riječi koje izvikuje dok joj ciljaju čizmama i cokulama u trbuh.

Starija žena tiho ječi i šapće neke riječi. Bit će to ime one jadne trudnice, možda molitva za spas, misli Jean, ono ime ima u sebi šušljetavi glas ž i š, teško ih razlikuje. (...)

Njeno je čedo teško podnijelo udarce čizmama, iako se majka skvrčila poput crva i vapila prema ubojici da ju ne ubiju, da ima dijete u utrobi. Ono se kupalo u plodnoj vodi, toploj i hranjivoj, a onda se ona pretvorila u sukrvavu i zamutila, drhtaje majčina tijela i bolne udarce dijete je prepoznalo i samo se savilo u klupko, dižući male nesavršene ruke u obranu. Bilo je to dugo, satima, jer uvijek se netko našao kome je nedostajalo još nekoliko udaraca cipelom u njeno materinstvo. A dolazile su i dvije žene – Nada i Dragica i udarale, izgovarajući nepojmljive riječi, s pjenom na usnama.

Djetešce se sve više krčilo i po sve gušćoj krvi u kojoj je plivalo, znalo: njegov život bit će kratak kao u leptira. (...) I znat će se i ovo: Ubacit će majku u posljednji transport i odvesti nad „rupu“.

Osjeća djetešce kako ona drhturi iznutra i kako slutnje poprimaju sablasni oblik koji juri vrelinom krvi i optaće njegovo malo tjelešce koje se kroz pupkovinu napaja tim užasom. Vani se čuju urlici i pucnji, a ona i dijete padaju zajedno na zemlju. Tu je negdje vrhunac suludih klanja, tu je kraj njegova kratkoga leptirskog života, nježnoga poput vodomarovih krila što ga je majka gledala nad

obalama Dunava. Vani netko kaže: ja ću!“ Onda taj kojega su zvali Zoran J. puca u središte njene utrobe, raznosi komade tijela po crnoj sutonskoj zemlji, prekida dah joj i čedo se rasprskava kao roj zvjezdica u božićnoj noći. Ali postoji još netko tko „overava“. Da, strahotnog li glagola. To je onaj koji ispaljuje posljednji metak u lubanju, izbliza, za svaki slučaj. Zna se njegovo ime, rečeno je po svjedocima u onom prokletom gradu na istoku, u onom farsičnom sudskom postupku, ali ... ništa.



Ostatke majke i djeteta nogom gurnuše u jamu“. (126.-128.(...))

„Ne broji korake Jean, njegova jedina misao postaje želja da ga sustigne smrt od metka. Jer nož je strašan ... vidio je on u hangaru. Zabadali su noževe u ljude, rezali ih, nastojeći da što dulje žive.“

Znakovita je činjenica, a koju N. Nekić donosi u romanu, da se francuske vlasti, premda je prošlo 17 godina od završetka ratnih operacija u RH, odnosno od uspjeha vojno-redarstvene operacije „Oluja“, još uvijek prema Hrvatskoj odnose s rezervom. O tome svjedoči majka pokojnoga Jeana-Michaela, koja doživjela neugodnosti prilikom polaska za Zagreb.

Francuske vlasti ne žele da majka Jeana-Michaela dođe u Hrvatsku



Ja u dubini duše slutim da oni nisu zakasnili na taj let. On je svima prevažan da bi se tako olako ponašali. Treba biti strpljiv, govore mi moji mudri suradnici. Intuicija mi šapće: nisu oni zakasnili, u magli laži i nevolja neki novi vladar sudbina udara metalnim stopalom po našim i njihovim krhkim nitima. (...)

Treći puta polazimo na aerodrom i tamo oko deset sati uvečer dolazi autobus iz Graza. Oni su tu.

Niska, ljupka ženica, majka Lyliane, razbarušeni sin Paul i visoki gospodin Michel koji ih kao prijatelj prati na putu. Nije došao najmlađi Pierre zbog bolesti.

Majka je slabo obučena i drhturi. (...)

Uzbuđeno raspravljamo prije spavanja: zašto nisu došli na vrijeme?! Moja teza glasi: oni su namjerno spriječeni. Tome se svi iz naše ekipe odupiru kao da govorim sulude stvari iz 1991. Ta tko bi imao razloga da ih sada spriječi?! Ja se pozivam na njeno pismo u kojem jasno stoji da je njihov put u Hrvatsku 1992. Spriječila francuska vlast, uložila veto! Što to znači? Znači da su na granicama imali popis nepoželjnih putnika u inozemstvo. A zašto je majka poginula



vukovarskoga branitelja nepoželjan putnik? Danas, nakon dvadeset godina! Dobro, u ono vrijeme francuska politika na čelu s Mitterandom bila je otvoreno na strani Srba, ali danas?! Ja se uporno držim svoje teze koju ću sutradan provjeriti. Znam da su onda protiv nas bile opakosti svjetskih velesila, nepravda i očaj, pjevali su lažne pjesme o zločincima, ali danas?! (...)

Poslije Šalate odlazimo u Vukovar. Nas dvije sjedimo zajedno, a Ive mora neprestano prevoditi. Najprije pitam: zašto nisu ušli u avion? Zatvorili su ih u posebnu sobu i pretresali tri sata. Sve dok avion nije otišao. Poslije su jedva našli posljednja tri mjesta za Frankfurt, ali nitko se nije ispričao niti im nadoknadio novac za karte. Očito je – bili su na nekom specijalnom popisu nepoželjnih putnika. Pitam Lyliane izravno: Jeli to bio politički potez, taj pretres i namjerno zadržavanje?! Ona pomalo revoltirano odgovara – politički, da, politički, politički!“

Ovi moji iz ekipe još ne vjeruju. Možda nije razumjela?! Ponovno pitam za pojedinosti. Onda se otvara nevjerojatna priča koja traje s prekidima sve dane zajedničkoga boravka u Vukovaru.

Kroz razgovor s majkom Jena-Michaela autorica romana saznaje za provokacije kojima je u rodnome mjestu bila izložena zbog toga što joj se sin pridružio hrvatskim dragovoljcima. Sve to baca ružno svjetlo na Francusku i njezinu demokraciju. Moram priznati da se

ovakvom izljevju bijesa i mržnje u jednoj „uljuđenoj“ zemlji kao što smo mislili da je ova, nisam nadao.



Majka Lyliane svjedoči:

„Čim je Jean otišao u Hrvatsku, Lyliane je osjetila nasilje politike. Iako posve nevažna službenica u gradskoj upravi Vesoula, samohrana majka s troje djece, bez političke prošlosti, odlaskom sina u hrvatski Domovinski rat, postala je metom poniženja i raznih oblika zastrašivanja. Tako se događalo da joj u kancelariju ulaze neki ljudi i vrijeđaju nju i sina, izmišljaju kojekakve ponižavajuće razloge zbog kojih je on tamo: novac, špijunaža, krvološtvo, protivljenje francuskoj službenoj politici, prijetnja da nju treba izbaciti s posla i tako unedogled. Danima, mjesecima, godinama. U njihovom departmanu na vlasti je bila Mitterandova stranka i to je još više pogoršavalo njen položaj.

Kad bi došla kući, zvali su nepoznati glasovi telefonom: prijetili su, izrugivali se, govorili da je već pronađen leš njenoga razbojnika, da će ga uskoro isporučiti ... Onda se jedne noći dogodio vrhunac zloće: zazvonio je telefon i javili su joj pakosnim glasom da je pred kućom mrtvački sanduk s komadima tijela njenoga sina. Ona je u spavačici sletjela na ulicu i zaista našla mrtvački sanduk. Prazan.

Poslije pada Vukovara tražila je mogućnost da ode u Hrvatsku i potraži sina. Kao što mi je javila u pismu, bila je spriječena od vlasti“. (162.-169.) (...)

„Hodamo neko vrijeme, a onda nam pristupa francuski veleposlanik i prati nas putem. Kao da nas čuva. Kao da želi ispraviti one zle dane koje majka prošla u proteklih dvadeset godina. Ostaje s nama sve dok se nismo odvojili i otišli u bolnicu.“ (174.)

Pohvala Josipoviću

Predsjednik Josipović prihvatio je primiti u audijenciju majku Jena-Michaela i zamoliti ju da posmrtno primi sinovljevo odličje. U delegaciji koja je nazočila ovome trenutku nalazila se i Nevenka Nekić. Kako je u romanu napisala, Predsjednik je održao vrlo topao i primjeren govor i dodijelio odlikovanje majci, a ona je posve pribrano odgovorila. Rekla je na koncu da ne zna gdje počinjavu posmrtni ostaci njenoga sina Jenana-Michela, ali ako se ikada nađu, neće ih voziti u Francusku. On je odabrao Hrvatsku kao svoju domovinu i neka tu ostane. Ona će ga posjećivati.“ (165.)



Na Predsjednikov govor odgovorila je Nevenka Nekić izražavajući zahvalnost Poglavaru na toplim riječima.

Prilika je kazati, kako je autorica romana „Jean ili miris smrti“ iskoristila svoje pravo na književnu slobodu, odnosno kako bi izbjegla suhu faktografiju, time što je u djelo ukomponirala i fiktivan mladićev dnevnik. Time je štivo dobilo na literarnoj gipkosti, odnosno čitateljima se omogućuje „ulaženje“ u psihološki profil glavnoga junaka.

„Jean ili miris smrti“ dobro je napisano djelo. Nakon njegovoga čitanja, nameće se pitanje, koliko je naših književnika osjetilo potrebu da učini nešto slično? Onih koji su opisivali Domovinski rat s ciljem da se narugaju dragovoljcima i da popljuju svete ideale nacionalne slobode za koje je palo toliko mladih života, imamo na pretek. Na žalost i na sramotu.

Đuro Vidmarović

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/komentari/dvidmarovic/12090--vidmarovi-brevijar-patnji-vukovarskih-hrvata-22.html>

JOŠ NEKI TEKSTOVI S MOG FACEBOOKA

MIKI BRATANIC

DRAGI JEAN MICHEL NICOLIER, DRAGI HOSOVCI I SVI NAŠI BRANITELJI KOJI STE POGINULI ILI UBIJENI

Da je netko tri desetljeća govorio kako je na Ovčari ubijeno 800.000 ljudi ili kada bi netko danas govorio da ih je ubijeno 80.000, onda bi rasprava o Ovčari bila nužna, ne samo u Saboru, nego u svim institucijama u Hrvatskoj i doma za obiteljskim stolom i u kafiću.

I ne bi to bio nikakav revizionizam ili negiranje nečega ili politička provokacija, nego civilizacijska dužnost.

Ali takva rasprava nije potrebna jer govorimo svi da je na Ovčari ubijeno točno onoliko ljudi koliko je tamo iskopano kostura.

Ni manje ni više.

Danas je objavljeno da su identificirana još tri kostura iz Domovinskog rata među kojima je poznati pripadnik HOSa Jean Michel Nicolier.

Na njegovom rukavu pisalo je:

"ZA DOM SPREMNI".

Iz ove izmučene zemlje ne iskopavaju se kosti koje su žrtve tog pozdrava.

Naprotiv, iskopavaju se kosti njih koji su branili svoj dom.
Ubijeni su pod komunističkim, četničkim, velikosrpsko-jugoslavenskim pozdravima i znakovima.

Ubili su ih oni čiji mentalni ideološki nasljednici brane i napadaju raspravu o Jasenovcu, proganjaju pozdrav pod kojim se branila domovina i kojima su ustaše i NDH jedino i najveće zlo.

Ubili su ih oni kojima su komunizam, Jugoslavija i Tito super.

Dragi Jean Michel Nicolier, dragi HOSovci i SVI naši branitelji koji ste poginuli ili ubijeni noseći bilo koji znak i pozdrav, HVALA vam za slobodu.

Vaša smrt nije bila uzaludna.

Mi danas možemo slobodno pisati i svjedočiti istinu.

Da nije bilo vaše žrtve danas za Ovčaru ne bi ni znali.

Nitko ne bi znao za vaša imena.

Znali bi za neki novi Jasenovac i za strašne milijunske žrtve koje ste vi tamo pobili pod ustaškim znakovljem, nakon čega ste ih samlili u nekoj velikoj drobilici za kosti i uništili dokumentaciju pa se procjenjuje da ste ih pobili 800.000.

To bi nam govorili.

Govorili bi nam to vaši mučitelji i umoritelji koji bi postali narodni heroji.

Da, to bi nam govorili.

Mi bi morali slušati.

A vi bi bili pod zemljom, kao neprijatelji naroda i zločinci koji su zaslužili smrt.

Nad mojim gradom vijorila bi se ista ona zastava pod kojom su vas ubili i pod kojom su nas po drugi put “oslobađali”.

Neka vas Bog nagradi što to nije tako.

Hvala vam do neba.

Raja se nauživali.

Miki Bratanić

29.10.2025.

HRVATSKA ĆE BITI SLOBODNA TEK KADA SE DO KRAJA RAZOBLIČE TRI VELIKE LAŽI

Spomenute tri laži su:

1. LAŽI O STEPINCU
2. LAŽI O JASENOVCU
3. LAŽI O ZDS

One su dio 'projekta' očuvanja prvo Juge, a danas vlast 'pokvarenih četnika' u RH. A osnova je uvijek GENOCIDNOST HRVATSKOG NARODA.

1. LAŽI O STEPINCU

Zapravo imamo stalne napade na Crkvu u Hrvata. U ovom momentu se to ogleda u sramotnom mijenjanju imena ulica u Zagrebu četvorici hrvatskih velikana od kojih su dvojica svećenici: don Filip Lukas, dugogodišnji Predsjednik Matice Hrvatske o kome sam napisao dvije knjige:

J. Pečarić, Filip Lukas, dragovoljac.com, 2023.:

<http://www.dragovoljac.com/images/minifp/Lukas.pdf>

J. Pečarić, Goldsteini i hajka na Filipa Lukasa, dragovoljac.com., 2025.:

<https://www.dragovoljac.com/pecaric/LukasGoldsteini.pdf>

i nadbiskup Ivan Šarić o kome završavam knjigu, što sam i obećao u Krašiću na predstavljanju don Kačunkove i moje knjige u sklopu obilježavanja 95. obljetnice svećeničkog ređenja našega svetog Blaženika Alojzija Stepinca.

A o značaju Stepinca u 'dokazivanju' genocidnosti hrvatskog naroda' možete vidjeti u 'Slobodnoj Dalmaciji' od 13. listopada 2007.:

"Svi koji promiču tezu o genocidnosti hrvatskog naroda, po definiciji napadaju našeg blaženika (Stepinca, op. J.P.). Po tome ćete ih prepoznati. Naravno, Goldsteini će izrijeком negirati genocidnost hrvatskog naroda, ali će sve raditi da to bude rezultat njihova djelovanja. Slično dr. Milanu Bulajiću koji nikad neće reći da je u Jasenovcu bilo 700 000 žrtava, ali će sve učiniti da to 'dokaže'

(istakao J. P.). Zato ja Goldsteine i mnoge druge u Hrvatskoj i nazivam Bulajićevim učenicima."

Evo kako to navode Ivo i Slavko Goldstein u tekstu "Akademik Pečarić uporno laže" (Slobodna Dalmacija, 20. listopada):

"U intervjuu pod naslovom 'Bulajićevi učenici kroje nam povijest' u Slobodnoj Dalmaciji od 13.10.2002. akademik Josip Pečarić tvrdi da Ivo i Slavko Goldstein 'promiču tezu o genocidnosti hrvatskog naroda'. Ovu bezočnu laž Pečarić varira na više mjesta u istom intervjuu tvrdeći da su 'Goldsteini... Bulajićevi učenici', jer 'slično dr. Milanu Bulajiću čine sve kako bi dokazali da je u Jasenovcu bilo 700 000 žrtava' (istakao J. P.), pa time 'dokazali i genocidnost hrvatskog naroda'.»

Glavni urednik «Slobodne Dalmacije» je u dva navrata tražio da svoj odgovor «Lažu Goldsteini i to im je od Boga dano» skratim, pa kada sam to učinio – nije ga objavio!

Ovom prigodom trebam posebno upozoriti na knjigu Ivana Strižića *Žrtvoslov Slunjskog kotara* u kojoj Strižić pokazuje kako su jugokomunistički povjesničari udeseterostručili broj onih koji su po prijekom sudu osuđeni na smrt zbog izvršenja i/ili organiziranje pokolja obitelji Mravunac u Hrvatskom Blagaju i planiranje sličnih zločina u tom kraju, kako bi mogli pisati o tome kao o prvom velikom pokolju Srba u NDH. On pokazuje kako je u tome sudjelovao i Slavko Goldstein. Daje što je Slavko Goldstein o pokolju obitelji Mravunac pisao 1965., a potom i ono što piše danas. Ta njegova nova verzija ima malo što zajedničkoga s onom prvom, a Strižić pokazuje kako i nova Goldsteinova verzija tog događaja nije točna, pa konstatira:

"Očito, Goldsteina rukovodi samo jedna misao: optuživati Hrvate za djela koja nisu počinili."

Iako (ne)svršeni gimnazijalac Slavko Goldstein je očito vrlo važna osoba u jugo-komunističkoj historiografiji! U više navrata pisao sam kako je brojka žrtava Jasenovca koju su Goldsteini nametnuli hrvatskim vlastima od 80 do 100 tisuća u stvari «rezervna» velikosrpska brojka pa je nazivam «velikosrpskom brojkom Goldsteinovih i Draže Mihailovića». Zašto? Dr. Vjekoslav Perica ("Sloboda Dalmacija", 27. s rpnja 2002.) pronašao je u Chicagu

knjigu koju su 1943. izdali Eparhija Pravoslavne crkve iz Chicaga i Ravnogorski četnički pokret Draže Mihailovića u kojoj se govori o 40 tisuća ubijenih Srba u Jasenovcu. Dakle, za pola rata polovica od spomenute brojke! I ona kao i ona od 700 000 treba osigurati tezu o genocidnosti hrvatskog naroda.

Kao što vidimo da našim arbitrima laž, neznanje, zla namjera i sl. nisu strani. Da parafraziramo Miroslava Toholja:

Sveti su antihrvatski ciljevi!

Tribina HKV-a, 30. listopada 2007.

«Hrvatsko slovo», 4. siječnja 2007.

2. LAŽI O JASENOVCU

Zapravo se gornji citat odnosi i na ove laži. Danas su u Hrvatskom saboru zapravo tri najveća istraživača o Radnom logoru u Jasenovcu pokazali koliko su stravičnih laži o tome logoru, ali i o brojcima žrtava koju sam ja još tada nazivao «velikosrpskom brojkom Goldsteinovih i Draže Mihailovića».

Spomenimo samo tvrdnju dr. sc. Zlatka Hasanbegovića:

HASANBEGOVIĆ: HISTERIJA LJEVICE DOKAZ JE DA RASPRAVU O JASENOVCU TREBA NASTAVITI

https://narod.hr/hrvatska/hasanbegovic-histerija-ljevice-dokaz-je-da-raspravu-o-jasenovcu-treba-nastaviti?fbclid=IwY2xjawNxa0xleHRuA2FlbQIxmQABHq3K-s6m_4h6sLA0hnKXmFg14U5CZNUHejclRtP8NEBU96Wtgnjg0v4eZqmE_aem_WYJEJl5nH8bRUepFQ-iM9w#google_vignette

3. LAŽI O ZDS

U ‘dokazivanju’ genocidnosti hrvatskog naroda danas im je – zapravo – najvažniji pozdrav ZDS koji su masovno koristili hrvatski branitelji, a hrvatska država (Račan) ga je odobrila u simbolu HOS-a. Hosovci su Thompson, Crvenkapa, Jean-Michael Nicolier. Njihova je i Štafeta smrti.... Oni su ponos hrvatskog naroda. Kažu da su ustaše kao što možete naći u srpskim dokumentima iz Domovinskog rata, i država im je bila Tuđmanova ustaška država.

A zapravo nas hvale tvrdeći da smo veće ustaše od ustaša. Da, njima je to tako jer ‘Tuđmanova ustaška država’ doista je tu i danas 30

godina poslije 'Oluje' kada je od fašističke agresorske vojske napravljena (po Miloševiću) vojska zečeva.

Zapravo postali su svjesni što im je učinio Thompson i ZDS u momentu kada su bili uvjereni da su uspjeli u svojim nakanama.

Otud i moje knjige (sa Zvonimirom Hodakom):

J. Pečarića, Z. Hodak, Smiješni 'istoričar' i Thompson / Prof. dr. sc.

Hrvoje Klasić, dragovoljac.com., 2025.: dragovoljac.com., 2025.:

<https://www.dragovoljac.com/pecaric/hrvojeklasic.pdf>

J. Pečarić, Z. Hodak, Goldsteini protiv Thompsona, dragovoljac.com., 2025.:

<https://www.dragovoljac.com/pecaric/goldthompson.pdf>

Još imaju institucije, ali jasno im je što ih čeka jer ih je narod prepoznao kao NAJOGAVNIJE MEĐU NAJOGAVNIJIMA.

Josip Pečarić

<https://bezcenzure.hr/toptema/hrvatska-ce-biti-slobodna-tek-kada-se-do-kraja-razoblice-tri-velike-lazi/>

VLATKA VUKELIĆ, MALA SAM ČAST UPOZNATI MAJKU JEAN-MICHELA NICOLIERA

Godine 2019. kada smo sudjelovali u hodočašću posvećenu ubijenoj djeci u Domovinskom ratu u Remetama, imala sam čast upoznati majku Jean-Michela Nicoliera. Ona je dala snažnu potporu ovoj ideji, jer je i sama godinama tragala za svojim djetetom. Svaka majka kojoj je dijete ubijeno ima pravo znati gdje je i kako ubijeno i gdje su mu kosti. Ova je majka čekala na istinu 34 godine. U duši je znala, ali sada će osim mira sebi, osigurati mir i za njegove ovozemaljske ostatke. Svi koji tragaju za svojim nastalima ovaj trenutak jednako proklinju i zazivaju. I tako je bilo otkako je svijeta i vijeka, svih ratova i svih ubijenih u tim ratovima. Neka mu je vječna slava i hvala, a njegovoj majci sva snaga i ljubav koju joj možemo prenijeti.





ROMAN I FILM

FOTO PRIČA O HRVATSKOM DOMOLJUBU JEANU MICHELU NICOLIERU, MUČKI LIKVIDIRANOM NA OVČARI, ZASLUŽUJE DA ODE U SVIJET

Hercegovina.info

25.11.2012.





... završavajući priču o Jeanu Michelu Nicolieru, mladom odgojitelju, zaljubljeniku u Mozarta i hrvatskom domoljubu. Ranjenom Francuzu kojega su 20. studenoga 1991. godine pobunjeni Srbi iz vukovarske bolnice odveli na Ovčaru gdje su ga, a nešto kasnije ćemo vam reći i tko je to učinio, likvidirali. Ubili.

U pripremi i dokumentarac

Priča o Jeanu, međutim, tek počinje svoj život. Nevenka Nekić o njemu je napisala knjigu, u pripremi je i snimanje dokumentarnog filma, a prije nekoliko dana Jeanovu majku Lyliane primio je ministar branitelja Predrag Matić, obećavši joj da će ispraviti dugogodišnju nepravdu.

Lyliane Nicolier napokon je, naime, priznato da je majka poginulog hrvatskog branitelja, te da, kako reče ministar, ima pravo na primanje sinovljeve mirovine i dobivanje stana. A do prije samo 12 mjeseci Jean Michel Nicolier nije ni postojao u Registru hrvatskih branitelja. Bio je, kako da vam to nježnije kažemo, naprosto izbrisan.

- Tko ga je izbrisao? Pa, to je barem jasno, izbrisao ga je onaj tko je na taj popis želio ugurati nekog svog, nekog iz debele ratne hladovine
- rezolutna je Nekić.

Mainstream mediji, a naša sugovornica ih naziva monstroom medijima, nisu se baš pretrgnuli oko prezentiranja knjige "Jean ili miris smrti". Recimo stoga da je u izdanju Udruge "Dr. Ante Starčević" iz Tovarnika objavljena u lipnju, a možete je naći na policama "Verbumovih" knjižara.

- Priča o Jeanu zaslužuje da ode u svijet, premda su njegove posljednje riječi svijet već obišle, te su i mene ponukale da istražim njegov život - govori književnica iz Zagreba, umirovljena profesorica, koja iza sebe ima 28 objavljenih knjiga.

Jeanovo tijelo još nije pronađeno. Grob mu se ne zna. No, Jeanove posljednje riječi bilo je nemoguće zakopati.

- Više su mi puta predložili da iziđem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Kao dragovoljac sam došao u Vukovar, to je bio moj izbor, u dobru i zlu. Ovim ljudima treba pomoći, zbog toga sam izabrao njihovu stranu - riječi su koje je Jean izgovorio u kameru francuske novinarke Agnes Vahramian, koja ga je u vukovarskoj bolnici ranjenog zatekla nakon pada Grada. Sunarodnjakinja mu je ponudila novinarsku akreditaciju i spas. Doslovno ga je molila da pođe s njom. No, Jean je odbio. Nije želio ostaviti suborce s kojima je tjednima, s prve crte, svjedočio ubijanju nove Europe.

A san o novoj Europi, zajednici slobodnih država i naroda, i privukao ga je u Hrvatsku. Bio je to čisti idealizam. Baš kao i kod većine stranaca koji su se početkom devedesetih priključili hrvatskoj vojsci, a koje danas, tvrdi naša sugovornica, mnogi omalovažavaju svrstavajući ih među avanturiste.

- Avanturistu, kad je rat u pitanju, u podsvijesti mogu biti i zabava i pljačka i zarada, a idealist takvih nečasnih motiva nema. Baš kao što u zemlji koju ide braniti nema ni djeda, ni bake, ni vlastite njive. Ali ima osjećaj za dobro i gnušanje prema zlu - veli Nevenka Nekić.

Nakon što je Jean majci i mlađoj braći obznanio odluku da ide u Hrvatsku, u njihovu podstanarskom domu u gradiću Vesoulu nastala je panika. Odgovaranje braće i plač majke nisu, međutim, mogli omekšati njegovu odluku.

U tri mjeseca ranjen dva puta

- Rekao mi je da se jedan mali narod bori za svoju slobodu i da on osjeća dužnost da im pomogne - svjedoči u knjizi Jeanova majka.

Upravo je bio napunio 25 godina kada se vlakom, suprotno od smjera kojim su tih dana išli mnogi Hrvati, uputio do Zagreba. Ostavio je dobro plaćeni posao u Ženevi i bez ikakva prethodnog vojnog iskustva potpisao pristupnicu za HOS, Hrvatske obrambene snage.

- To je bila čista slučajnost jer je ured HOS-a bio prvo što je vidio kad se iskrcao na zagrebačkom željezničkom kolodvoru - objašnjava Nekić.

Vukovar mu je potom bilo prirodno odredište. Bio je rujan 1991., a grad, kojega se danas prigodom državnih blagdana naziva herojem, krvario je iz svih svojih pora. A nedugo nakon toga potekla je i Jeanova krv. U tri mjeseca dvaput je bio ranjen.

- Nakon drugog ranjavanja smješten je u bolnicu kod doktorice Vesne Bosanac. A poslije se dogodio zločin koji bi mnogi danas prebrisali. Jean je bio u grupi od 262 osobe odvezene iz bolnice na ovčarsko stratište, no on, baš kao i Siniša Glavašević, te još šezdeset Vukovaraca, nakon ubojstva nije bačen u duboku jamu, nego u plitku koju su potom Srbi tek ovlaš zatrpali - ističe Nekić.

Došla je zima i studen, pa se ni raspadnuta tijela nisu ćutila. No, sa zatopljenjem, kaže spisateljica, počele su iz plitke jame izvirivati ruke i noge, pa su Srbi, da ih se što prije riješe, leševe pobacali po rupama diljem srijemske ravnice. I baš zbog toga, uvjerava Nekić, Jeanove kosti do danas nisu pronađene.

No, pronađen je ubojica. A ime mu je, tvrdi Nevenka Nekić, Spasoje Petrović. Eno ga, upire prstom, i danas živi na putu od Beograda prema Šidu. I ne fali mu ni dlaka s glave.

- Pripremajući se za pisanje knjige, došla sam u posjed tajnih zapisnika iz beogradskih arhiva iz kojih je vidljivo da je upravo Spasoje Petrović krivac za Jeanovu smrt. I ne samo Jeanovu, naravno. Čitanje dokumenata bilo je mučno iskustvo, koštalo me i zdravlja, no netko je jednom morao reći istinu. Stoga i tvrdim da moja knjiga nije biografski, nego povijesni roman - zaključuje Nekić.

ŽVINKO VUKOVIĆ

‘Ako ga nađete, pokopajte ga u Hrvatskoj’

Lyliane Nicolier prvi je put boravila u Hrvatskoj u studenome prošle godine kada je iz ruku predsjednika Ive Josipovića, u ime svog sina, primila posthumni Orden s likom Nikole Šubića Zrinskog. Tom je prigodom žličicom zgrabila zemlju s Ovčare.

- Ispred našeg francuskog doma u ovu ću zemlju posaditi biljku koja će biti simbol nade da se zlo, poput onoga što je zahvatilo Hrvatsku početkom devedesetih, više nikada ne ponovi - kazala je Lyliane. A kazala je i još nešto:

- Ako jednoga dana nađete tijelo moga sina, molila bih vas da ga pokopate u Hrvatskoj jer on je, vjerujte mi, postao Hrvat, a kroz njega sam i ja postala Hrvatica.

Izvor: slobodnadalmacija.hr

<https://www.hercegovina.info/vijesti/hrvatska/prica-o-hrvatskom-domoljubu-jeanu-michelu-nicolieru-mucki-likvidiranom-na-ovcari-zasluzuje-da-ode-u-svijet/52110/>

‘JEAN ILI MIRIS SMRTI’ – PRIČA O FRANCUZU KOJI JE PAO ZA DOMOVINU

SiB.hr

18.11.2012.

U obrani Hrvatske sudjelovalo je i oko pet stotina mladića, stranih državljana, koji su došli sa svih strana svijeta podržati hrvatsku borbu za neovisnost.

Među njima je bio i 25-godišnji Francuz, **Jean Michel Nichollier**, koji je samozatajno i tiho došao u Vukovar i – postao legenda! Ranjen je na Sajmištu i pogubljen na Ovčari. Tijelo mu nije pronađeno.

Prošle je godine **posmrtno odlikovan Redom Nikole Šubića Zrinskog** za iznimnu hrabrost i junaštvo. Odlikovanje je primila njegova majka, koja je jučer bila i na predstavljanju knjige o svojem sinu održanom u Vukovaru. Poput mnogih majki poginulih hrvatskih branitelja, i ova Francuskinja hoda s likom svojega sina na srcu.

Odlučio je otići i boriti se za slobodu hrvatskoga naroda, misleći da je sloboda nešto na što svatko ima pravo. Kao majku, boljela me njegova odluka, ali nisam ju mogla promijeniti. To je bila odluka mogega sina!

Sjećanje na posljednji susret sa sinom živo je i 21 godinu poslije. *Spremao je svoje stvari, pakirao je toplu odjeću, znao je da je ovdje hladno. Onda smo se i pozdravili. Zagrlili smo se i rastali.*

Mladi je Francuz, priča njegova majka, o Hrvatskoj govorio s puno ljubavi i u njezinu je obranu otišao drage volje. Još bi voljela da se pronađe njegovo tijelo. I ona danas voli Hrvatsku, voli hrvatski narod, a ovdje će se i zadržati neko vrijeme. Njezin drugi sin također živi u Hrvatskoj, u Karlovcu. Priča o mladom Francuzu koji je osjetio poziv braniti Hrvatsku pretočena je u roman naslovljen **‘Jean ili miris smrti’**. Na njemu je dugo radila Nevenka Nekić, želeći

progovoriti o životu i smrti mladoga francuskoga dragovoljca i hrvatskoga branitelja ubijenoga na Ovčari 1991. godine. Roman je utemeljen na osobnim istraživanjima, iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskih novina. Izdan je u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Udruga je objavila 5 knjiga i snimila dva filma, a u Vukovaru i Francuskoj baš se snima dokumentarni film o Jeanu. Inače, na zahtjev je te Udruge mladi Francuz i posmrtno odlikovan, a riješen je status i njegove majke. Na taj način Hrvatska iskazuje poštovanju i zahvalnost mladom čovjeku koji je dao život za Hrvatsku koja nije zemlja njegovih predaka, ali je postala njegova!

<https://sib.net.hr/vijesti/ostalo/85455/jean-ili-miris-smrti-prica-o-francuzu-koji-je-pao-za-domovinu-203/>



PREDSTAVLJANJE KNJIGE NEVENKE NEKIĆ "JEAN ILI MIRIS SMRTI"



Oskar Šarunić

Jun 19, 2012

Knjiga koju je napisala književnica Nevenka Nekić, govori o mladom Francuzu Jean-Michel Nicolieru, dragovoljcu koji brani Vukovar i kojeg srbo-četnici po okupaciji Vukovara divljački muče i među prvima braniteljima Vukovara strijeljaju i bacaju u Ovčaru. Predstavljanje je održano u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića, Preradovićeve 5 - zagreb, u 18 sati. Knjigu su predstavljali Antun Ivanković predsjednik Udruge Ante Starčević, Miroslav Međimorec književnik i redatelj, Đuro Vidmarović književnik te autorica Nevenka Nekić

ROMAN "JEAN ILI MIRIS SMRTI" PREDSTAVLJEN U ZAGREBU

Najviše je pozornosti pobudio Paul, brat Jeana - Michela Nicoliera, mladića iz Francuske, branitelja ubijenoga na Ovčari, kojem je roman posvećen

Zagreb, uto, 19. lip. 2012.



U dvorani Knjižnice Bogdana Ogrizovića u Zagrebu predstavljen je 18. lipnja roman Nevenke Nekić "Jean ili miris smrti". Svojim dolaskom predstavljanje su uveličali zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić, izaslanica ministra branitelja Predraga Matića, saborska zastupnica Ruža Tomašić, predstavnici raznih udruga, znanstvenih ustanova, a najviše je pozornosti pobudio Paul, brat Jeana - Michela Nicoliera, mladića iz Francuske, branitelja ubijenoga na Ovčari, kojem je roman posvećen.

U predstavljanju su sudjelovali Miroslav Međimorec, književnik i redatelj, branitelj u Domovinskom ratu i nekadašnji hrvatski veleposlanik u Švicarskoj; Đuro Vidmarović, književnik i diplomat, naš prvi veleposlanik u Ukrajini, Antun Ivanković, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, i autorica romana Nevenka Nekić. (kta/ika)

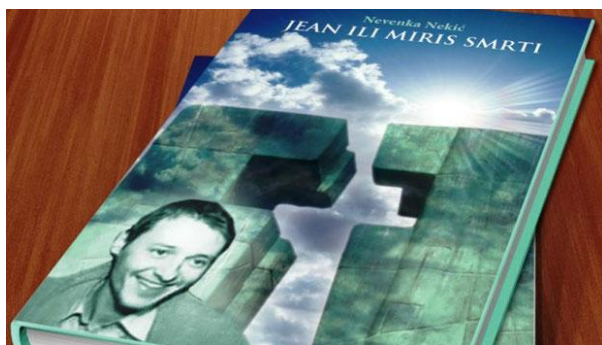
<https://www.ktabkbih.net/hr/vijesti/roman-jean-ili-miris-smrti-predstavljen-u-zagrebu/33543>

Predstavljen roman "Jean ili miris smrti" Nevenke Nekić

12. lipnja 2012.

r

PREDSTAVLJEN ROMAN "JEAN ILI MIRIS SMRTI" NEVENKE NEKIĆ



Roman Nevenke Nekić "Jean ili miris smrti" o životu i tragičnoj smrti mladoga francuskog dobrovoljca, hrvatskog branitelja Jeana-Michela Nicolliera ubijenog na Ovčari 1991., predstavljen je danas u pastoralnom centru sv. Bone u Vukovaru.

Predstavljajući roman Nevenka Nekić istaknula je kako se pišući djelo služila povijesnim izvorima, svjedočenjima preživjelih, dokumentima sa suđenja za ratne zločine u Beogradu te svjedočenjem Jeanove majke Lyliane Fournier.

Roman je objavljen u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Jean-Michael Nicollier sudjelovao je u jesen 1991. godine u obrani vukovarske gradske četvrti Sajmište. Početkom mjeseca studenog ranjen je i prebačen u vukovarsku bolnicu gdje je dočekao kraj obrane grada. Ubijen je na Ovčari 20. studenog 1991. godine, ali njegovi posmrtni ostaci još nisu pronađeni.

Zbog zasluga u obrani Hrvatske Jeana-Michela Nicolliera posmrtno je prošle godine Redom Nikole Šubića Zrinskog odlikovao

predsjednik Republike Ivo Josipović, a odlikovanje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

(hkv-Hina)

<https://www.hkv.hr/kultura/vijesti-kultura/11939-predstavljen-roman-qjean-ili-miris-smrtiq-nevenke-neki-.html>

JEAN ILI MIRIS SMRTI

PREDSTAVLJEN ROMAN O FRANCUSKOM DRAGOVOLJCU UBIJENOM NA OVČARI

12.06.2012.

Roman o životu i smrti Jean-Michela Nicoliera predstavila je autorica romana Nevenka Nekić

Jean ili miris smrti, naziv je romana koji govori o životu i smrti mladoga francuskog dragovoljca Jean-Michaela Nicoliera koji je ubijen na Ovčari 1991. godine, a koji je danas predstavljen u Pastoralnom centru sv. Bono u Vukovaru. Roman je predstavila autorica romana Nevenka Nekić istaknuvši da je na njemu radila godinu dana te da je za potrebe romana koristila osobna istraživanja, iskaze sa suđenja u Beogradu, pisma Nicolierove majke koja su objavljena bez ikakvih intervencija u tekst kao i isječke iz francuskih novina.

Prvi o ratnom zločinu

– Doznali smo mnogo toga o njegovu životu kao i gdje je ubijen, kada i kako je ubijen kao i tko ga je ubio. Nažalost, niti do danas se ne zna gdje je pokopano tijelo Jean-Michaela Nicoliera koji je te 91 godine napustio sigurnost Francuske i odlučio se braniti Hrvatsku iako s nama i Vukovarom nije imao nikakve veze – rekla je Nekić dodajući da je do sada o zločinu na Ovčari napisano mnogo knjiga ali i da je ovo prvi roman koji govori o tome ratnome zločinu.

Govoreći o razlozima zašto se odlučila pisati roman baš o Nicolieru, Nekić kaže da je tome razlog njegova mladost i hrabrost, nezaboravni smiješak koji je snimljen i svega nekoliko sati prije njegove smrti u vukovarskoj bolnici.

– Tada je upit novinara zašto je došao u Vukovar rekao da je tu da s Vukovarcima bude i u dobru i u zlu. Nekoliko sati poslije ubijen je na Ovčari – rekla je Nekić.

Posjet obitelji Vukovaru

Zbog svega što je Nicolier učinio za Vukovar i Hrvatsku, Nekić predlaže da neka ulica i objekt svakako ponesu ime Jean-Micheala Nicoliera kako bi zauvijek ostala sačuvana uspomena na njega i njegovu žrtvu.

Nakladnik romana je udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika koja je prošle godine organizirala i posjete obitelji Nicolier Vukovaru i na čiji je zahtjev ubijeni branitelj posmrtno odlikovan. Udruga je pokrenula i inicijativu da se Nicolierovoj majci Lylian Fouriner dodijeli mirovina, a najavljuju i skori početak snimanja dokumentarnog filma o Nicolieru koji će se snimati u Vukovaru i u Francuskoj.

<https://www.vecernji.hr/kultura/predstavljen-roman-o-francuskom-dragovoljcu-ubijenom-na-ovcari-419276>



Kultura

Književnost

“JEAN ILI MIRIS SMRTI”

Autor

Radio NG

-

18/04/2013

Novogradiški ogranak Matice Hrvatske organizirao je danas u vjeronaučnoj dvorani Župe Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije predstavljanje romana “Jean ili miris smrti”, autorice Nevenke Nekić. Roman govori o životu i tragičnoj smrti mladoga francuskog dragovoljca, hrvatskog branitelja Jean-Michel Nicoliera koji je u jesen 1991. godine bio u obrani vukovarske gradske četvrti Sajmište a zatim ubijen na Ovčari.

Zbog zasluga u obrani Hrvatske **Jeana-Michela Nicoliera** posmrtno je prošle godine Redom Nikole Šubića Zrinskog odlikovao predsjednik Republike **Ivo Josipović**, a odlikovanje je primila njegova majka **Lyliane Fournier**.

Knjigu je – uz autoricu – predstavila dr. **Hrvojka Mihanović-Salopek i Antun Ivanković**, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

– Jean je bio mladić od 25 godina koji nije mogao ni zamisliti s kakvim će se zlom susresti. Ono što je mogao vidjeti i čuti na francuskoj televiziji, a ona je vijesti prenosila s Yutela – bila je laž. Do samoga kraja vjerovao je u ženevsku konvenciju, da će ranjenici i zarobljenici biti smješteni u kamp i bolnicu, da će ih liječiti oni koji su mjesecima ranije već imali plan kako ih sve likvidirati. Za 200 pronađenih ostataka na Ovčari znamo, za 56 se još utvrđuje indentitet. Jean Michel Nicolier još nije pronađen. O njemu je ova knjiga, kaže autorica **Nevenka Nekić**.

Knjiga nije lako pronašla put do javnosti. Roman koji je nakon mukotrpnog istraživanja stekao više neprijatelja nego prijatelja u konačnici je objavila Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

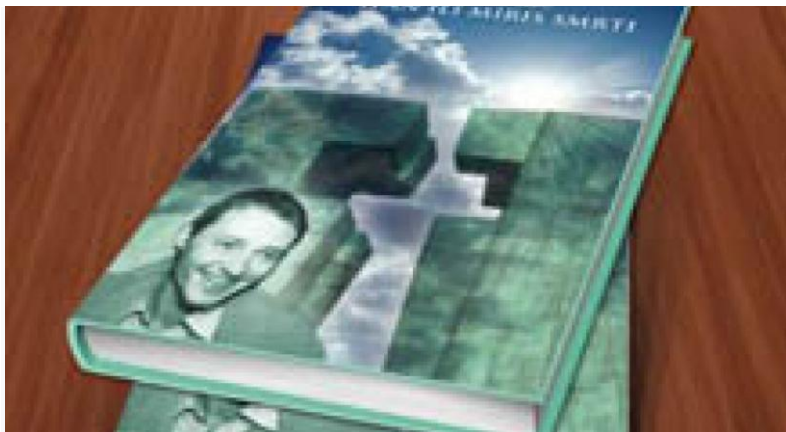
– Roman “Jean ili miris smrti” je peta knjiga u našoj nakladi, snimili smo i dva dokumentarna filma o ovom projektu, u pripremi su još dva... Da nema naše udruge ne bi bilo ni ove istine o francuskom dragovoljcu. Zajedno s autoricom knjige krenuo sam u potragu nakon što smo Jeana vidjeli u filmu “Zaustavljeni glas” koji je obišao Hrvatsku. Nakon tog filma nitko nije reagiaro u Hrvatskoj kao što to nije učinila ni francuska televizija koja je Jeana snimila još u vukovarskoj bolnici, nakon pada grada. Pisali smo predsjedniku Josipoviću, Vukovarskom županu... Jean je odlikovan posthumno, kaže **Antun Ivanković**, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika. Vjeronaučna dvorana bila je večeras puna. Opširnije u emisiji Braniteljski pleter Radio Nove Gradiške.

Autor: Saša Radivojević

<https://radiong.hr/jean-miris-smrti/>

Predstavljen roman "Jean ili miris smrti"

U ZAGREBU JE PREDSTAVLJEN ROMAN NEVENKE NEKIĆ "JEAN ILI MIRIS SMRTI", O JEAN-MICHELU NICOLIERU, MLADIĆU IZ FRANCUSKE, BRANITELJU UBIJENOM NA OVČARI.



19.06.2012

U Knjižnici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu predstavljen je roman Nevenke Nekić "Jean ili miris smrti". Roman govori o mladiću iz Francuske Jean –Michel u Nicolieru, branitelju ubijenom na Ovčari. Autorica Nevenka Nekić istaknula je kako se, pišući roman, koristila povijesnim izvorima, svjedočenjima preživjelih, dokumentima sa suđenja za ratne zločine u Beogradu te svjedočenjem Jeanove majke Lyliane Fournier.

"Nije to dokumentarna knjiga u smislu taksativnosti. ne tražite u njoj pojedinosti koje će biti apsolutno takve, međutim, u cijelosti gledana

– ona je istinita, ona ne bježi od istine i kao takva može biti svrstana u povijesni roman", naglasila je Nekić.

Govoreći o knjizi, redatelj Miroslav Međimorec naglasio je da je Nekić napisala izniman roman koji je snažno svjedočanstvo o mladiću koji se samovoljno predao na oltar domovine koja nije njegova te da je ovdje riječ o romanu biseru o vukovarskoj tematici. Jean-Michael Nicollier sudjelovao je u jesen 1991. godine u obrani vukovarske gradske četvrti Sajmište. Početkom studenog ranjen je i prebačen u vukovarsku bolnicu gdje je dočekao kraj obrane grada. Ubijen je na Ovčari 20. studenog 1991. godine, ali njegovi posmrtni ostaci još nisu pronađeni.

Zbog zasluga u obrani Hrvatske, Jeana-Michela Nicolliera posmrtno je prošle godine Redom Nikole Šubića Zrinskog odlikovao predsjednik Republike Ivo Josipović, a odlikovanje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

Na predstavljanje knjige stigao je njegov brat Paul, a svojim dolaskom događaj su uveličali zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić, izaslanica ministra branitelja Predraga Matića, saborska zastupnica Ruža Tomašić, predstavnici raznih udruga, znanstvenih ustanova i drugi uvaženi gosti.

Izvor: Laudato

<https://laudato.hr/Novosti/Kultura/Predstavljen--Jean-ili-miris-smrti-.aspx>

PREDVEČERNJI SPOMEN NA ŽRTVU VUKOVARA 1991., 16. 11. 2012.

11. studenoga 2012. 4,112 pregleda

U organizaciji Ogranka Matice hrvatske Vukovar, Područnog centra Instituta Pilar u Vukovaru, Franjevačkog samostana i vukovarske Gimnazije, u ispunjenom Pastoralnom centru sv. Bone, održan je 16. studenoga 2012. već tradicionalni Predvećernji spomen na žrtvu Vukovara 1991. godine. Ovogodišnja tema Predvećernjeg spomena, koji se odvijao pod nazivom “Rat u otkucaju srca”, bila je uloga žene u Domovinskom ratu u literarnim djelima





Predvečernji spomen na žrtvu Vukovara 1991. godine, 16. studenoga 2012.

O likovima žena u književnosti nadahnuto su govorili mr. sc. Sandra Cvikić i Nevenka Nekić, autorica dvaju romana s temom Domovinskog rata – “Burik” i “Jean ili miris smrti”. Spomenu je nazočila i L. Fournier, majka francuskog dragovoljca J. M. Nicoliera, ubijenog na Ovčari čiji je lik tema romana “Jean ili miris smrti”. Učenici vukovarske gimnazije, pod mentorstvom profesorice Vesne Karaule, priredili su recital u kojemu su interpretirali stihove Antuna Gustava Matoša, Mire Gavrana, Eugena Kumičića, Nevenke Nekić i drugih pjesnika. Predvečernji spomen dio je službenog programa obilježavanja 18. studenog – Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine.

D. Živić

– Pozivnica za Predvečernji spomen na žrtvu Vukovara 1991., 16. 11. 2012.

OGRANAK MATICE HRVATSKE VUKOVAR, FRANJEVAČKI SAMOSTAN
VUKOVAR, INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI IVO PILAR – PODRUČNI
CENTAR VUKOVAR I GIMNAZIJA VUKOVAR

Pozivaju Vas na

PREDVEČERNJI SPOMEN NA ŽRTVU VUKOVARA 1991. GODINE

koji će se održati

16. studenoga 2012. (petak), s početkom u 19:00 sati
u Pastoralnom centru sv. Bone Franjevačkog samostana
(Vukovar, Samostanska 5)



Program Predvećernjeg spomena:

„Rat u otkucaju srca“

Sudjeluju:

Sandra Cvikić – „Lik žene u književnim djelima s tematikom Domovinskog rata
– Vukovar '91.“

Nevenka Nekić – „Senzibilitet i kreativnost žene spisateljice – lik žene u djelu
Jean ili miris smrti“

Jozefina Varga – „Svjedočenje žene majke o ratu u Vukovaru“

*Prigodan recital izvest će učenici Gimnazije Vukovar pod mentorstvom
profesorice Vesne Karaule.*

Očekujemo Vaš dolazak!

PREDSTAVLJANJE KNJIGE: JEAN ILI MIRIS SMRTI?



U sklopu manifestacije NOĆ KNJIGE 2013. u Gradskoj knjižnici i čitaonici Ilok 23. travnja 2013. godine predstavljena je knjiga Nevenke Nekić **JEAN ILI MIRIS SMRTI? O** knjizi su govorili: Antun Ivanković, predsjednik Udruge Dr. Ante Starčević iz Tovarnika u čijoj nakladi je knjiga i objavljena, vukovarski gvardijan Gordan Propadalo i ravnateljica knjižnice Renata Banožić.

Vukovarski gvardijan Gordan Propadalo govoreći o knjizi osvrnio se na sam lik junaka Jeana Michaela Nickoliera, njegov svjetonazor i duhovnu snagu. Ravnateljica Renata Banožić pročitala je dijelove knjige, koji obilježavaju Jeanov dolazak u Vukovar, njegovu borbu u Vukovaru, ranjavanje, odvođenje iz bolnice i na kraju ubojstvo na Ovčari.

Prije predstavljanja knjige nazočni su pogledali krati isječak iz dokumentarnog filma "ZAUSTAVLJENI GLAS" te se ukratko upoznali s izgledom i razmišljanjima Jean Michaela na dan samog pada grada Vukovara.

<https://www.knjiznica-ilok.hr/arhiva/dogadjanja/1021-predstavljanje-knjige-jean-ili-miris-smrti.html>

Ponedjeljak, 26 Studeni 2012

NEVENKA NEKIĆ „JEAN ILI MIRIS SMRTI“



KROZ ROMAN PREDSTAVLJENA JOŠ JEDNA TRAGIČNA VUKOVARSKA PRIČA -

POŽEGA - Povodom Mjeseca hrvatske knjige , a u predvečerje sjećanja na Vukovar i izricanje presuda našim generalima u Hagu, u požeškoj Gradskoj knjižnici i čitaonici predstavljen je roman „Jean ili miris smrti“ hrvatske književnice Nevenke Nekić. Prema autoričinim riječima, ovaj roman, uz knjigu „Kardinalovo srce“ i roman „Burik“, dio je trilogije koja govori o patnjama hrvatskog naroda pod komunizmom i u Domovinskom ratu. Posvećen je mladom francuskom dragovoljcu Domovinskog rata, vukovarskom

branitelju gradske četvrti Sajmište, Jeanu Michelu Nicolieru, ubijenom na Ovčari 1991. godine, među 62 „posebno obilježena“ hrvatska zatočenika, a među kojima se nalazio i novinar Siniša Glavašević.

- Njegovi posmrtni ostaci do danas nisu nađeni. Osim potresne poetske priče o mladiću koji je sigurnost Ženeve u kojoj je radio, zamijenio vukovarskim ratištem, knjiga između ostalog sadrži i pisma njegove majke Lyliane Forunier, kojoj je predsjednik RH Ivo Josipović predao odlikovanje Reda Nikole Šubića Zrinskog kojim je Jean posmrtno odlikovan - rekla je Nevenka Nekić. Posebno su potresni dijelovi romana u kojem autorica iznosi i intimne doživljaje i dramu vlastite obitelji koja je stradala u Vukovaru.

Tijekom promocije knjige posjetiteljima je prikazan i dokumentarni film posvećen Siniši Glavaševiću, novinarke Višnje Starešine, u kojem se u vukovarskoj bolnici pojavljuje i Jean u kratkom razgovoru s francuskim novinarima.

- Ovo predstavljanje romana „Jean ili miris smrti“ zahvala je svima koji su izgubili život u obrani naše Domovine i svima onima koji su se hrabro borili i dočekali „dobro“ koje mora pobijediti jer u sebi ima i vjeru i nadu i ljubav - rekla je ravnateljica požeške knjižnice Jasenka Bešlić.

<https://pozeska-kronika.hr/kultura/item/1353-nevenka-neki%C4%87-%E2%80%9Ejean-ili-miris-smrti%E2%80%9C.html>

SJEĆANJE NA JEAN-MICHELA NICOLIERA

‘Zagrllila sam ga, rekla sam mu da se čuva, da ne mogu zamisliti svijet na kojem ga nema. Odgovorio mi je: Mama, znaš da sam ja divlja trava, preživim nevolju i ponovno izrastem’

Piše:

Tomislav Čadež

Objavljeno: 17. studenoga 2015.



Jean-Michel Nicolier

Prva slutnja da se nešto možda ozbiljno događa sa **Jean-Michelom** pogodila me u ožujku 1991. Javio se telefonom iz Švicarske, gdje je radio, i rekao, sabrano: ‘Gledao sam reportažu na televiziji Arte: u Jugoslaviji će biti rata i postoji slabija strana.’ Ništa poslije nisam našla ni na kojem kanalu. U Francuskoj je vladala posvemašnja ravnodušnost spram događaja u Jugoslaviji. Jean-Michel često je svraćao iz Švicarske, koja je preko puta, i kako se bližilo ljeto, stao je sve odlučnije govoriti da će poći za Hrvatsku.

Rekla sam mu da ne pretjeruje, ionako imamo dovoljno problema. Ali nije me poslušao.



KINO EUROPADIRLJIVA PRIČA O MLADOM FRANCUZU KOJI JE ŽELIO SPASITI RH 'Frenchiejeva' majka na premijeri filma o njezinom sinu stradalom u Vukovaru

FILM BRANKA IŠTVANČIĆAFOTO, VIDEO: EMOTIVNA PRIČA MAJKE SINA UBIJENOG U RATU Premijerno prikazan novi film o dragovoljcu pogubljenom na Ovčari

Došao je kolovoz, vratila sam se s posla, dočeka me s riječima da odlazi. 'U Švicarsku?', pitam ga. 'Ne, u Hrvatsku.' Nisam ga mogla odgovoriti. Poslije sam mu pomogla spremi stvari, dva ruksaka i dvije torbe. Mislila sam, doći će hladni dani, pa sam mu spakirala i zimsku robu. Stavila sam u torbe i nešto sitnica, hranu, kekse, poslije ih više nikad nisam uzela s police u dućanu. Nije mi dopustio da ga ispratim na kolodvor. Nije htio. Tražila sam da mi vrati križić, da će ga sigurno negdje zaturiti, izgubiti. Nije popustio, rekao je da će ga čuvati, da će ga taj križić štititi. Skinuo je s ruke ovu gumicu i pružio mi je. Zagrlila sam ga, rekla sam mu da se čuva, ne mogu zamisliti svijet u kojem ga nema. Odgovorio mi je: 'Mama, znaš da sam ja divlja trava, tako si sinove odgojila, da preživimo nevolju i ponovno izrastemo.' Ali nisam mu vjerovala, osjećala sam da ga više neću

vidjeti. Nasmijao se. Otišao. Tek prije godinu-dvije doznala sam da je bio priredio i oproštajni tulum s prijateljima.”

Gledam na dlanu narančastu gumicu, očito ju je nosio dvaput prefrknutu oko zgloba. Jagodica prstenjaka jedina osjeća njezin dodir. **Lyliane Fournier** spušta je nježno, kao da je leptirica, na okvir Jean-Michelove fotografije. Jean-Michel, njezin srednji sin. Dolje u kutu posrebn križić, s reljefnim Isusom, čuva ovaj lako prenosiv oltar jedne majke iz Domovinskog rata. Tu živi, u malko zapuštenom karlovačkom kvartu, blizu Kupe, u svijetlom potkrovlju, podstanarskom stanu, u susjedstvu gdje žene takve križiće s takvim slikama isto drže. Karlovac je sličan Vesoulu, na zapadu Francuske, odakle se doselila godine 2013. Područje obje općine broji do šezdeset tisuća stanovnika. Jean-Michele odrastao je u kvartu kakvi su i karlovački. Išao je u osnovnu i srednju školu u zgradama kakve su i ovdje. A pred vratima Karlovca, braneći Hrvatsku, upravo na mjestu gdje je po sredini najtanja, ispisao je prolog tragedije u kojoj je dokraja zaigrao glavnu ulogu.

“Čim je stigao vlakom u Zagreb, Jean-Michel je nazvao, javio da je sretno stigao, kolodvorska zgrada je lijepa, nitko ne zna francuski, ali gotovo svi govore engleski. Rekao mi je da je pristupio HOS-u, da su dečki odlični i da je sve u redu. Počela sam redom kupovati novine s kioska, i nacionalni i lokalni tisak, loviti televizijske programe. Ali nitko nije izvještavao o događajima u Jugoslaviji.”

Lyliane Fournier lijepa je žena. Prije četvrt stoljeća bila je ljepotica, što se kaže, iz Chabrolovih filmova. Gledao sam na internetu snimku emisije iz rujna 1991. tjednog TV magazina *Envoyé spécial*, uglednog, koji se i danas emitira na France 2, drugom programu francuske javne televizije. Branila je žustro, lako, sina, a kojeg su u studiju sumnjičili da se pridružio ekstremnim fašistima u Hrvatskoj. Njezin baršunast, svijetao glas i danas je jednako lirski melodičan. U sklopu 40-minutne emisije teče opširan intervju s Jeanom-Michelom. Tad, na početku odlučne bitke za Hrvatsku, jedan dakle mladi Francuz staje pred kameru u Mejaškom Selu i širokoj francuskoj javnosti javlja, u udarnom televizijskom terminu, da se bori za slobodu. Odustanite od potrage za Mejaškim Selom na karti, spada u općinu Barilović, na Korani je, i čuva prilaz Karlovcu.

Gledateljima se obraća nasmijan, zgodan dobričina dječaćkog lica. Špancira sa snajperom među uskim, drvenim kućercima solidnog slavenskog veza, sjeda pod nizak svod kuhinje s drvenim podom, sa suborcima brkatim, među seoskim bakama koje su ga sigurno prije toga gladile po kosi.

Ambijent je, iz perspektive pariške, kao nacrtan iz brončanog doba. Seoce izgubljeno u zelenilu, preko koje se već mjesec dana gine, prva linija prema Kordunu kojim već haraju bande četničke, i gdje i on eto drži mrtvu stražu. Okružje i suborci Nicolierovi. Prilog dugo traje. Govori Jean-Michel. Blistavu mladost utjelovljuje. "Nikad se ne bih priključio fašistima, mi smo HOS-ovci, nismo ustaše, mi smo hrvatski vojnici, borci za slobodu". Ne gestikulira suviše, stalo mu je do istine i govori istinu. Hrvatski vojnik - dragovoljac, kao i drugi. Njegova postrojba u Mejaškom Selu u koordinaciji je s Drugom brigadom, logistički, dio je Ministarstva unutarnjih poslova. Kolovoz 1991. bliži se koncu. Stotinjak HOS-ovaca, stotinjak gardista-Gromova-policajaca i dvjesto pedeset gardista 1. bojne 110. karlovačke brigade - to je sva sila koja organizirano brani cijelo južno i istočno zaleđe Karlovca, Dugu Resu, od gornjeg toka Korane na jugu do Jamnice na Kupi istočno. Zapravo šačica ljudi uz rijeke, možda i osamdeset kilometara fronta što se otvara. Još sve te postrojbe daju vojnike za obranu Topuskog, gdje se vode teške pješačke borbe i gine se već tjednima. Jean-Michel u tom času govori u kameru prolog tragedije čiji će postati glavni protagonist.

"Bio me, dakako, nazvao iz Mejaškog Sela prije nego što sam govorila u toj emisiji. Rekao mi je što su ga pitali. Moj sin nikad ne bi prišao fašistima. Ne morate za to znati jezik. Recite vi meni, je li moguće da netko vozi Tour de France a ne zna je li dopingiran? A Jean-Michela nitko nije 'dopingirao'. Ako netko zna, znam ja", govori Lyliane Fournier glasom što počinje življe pulsirati. Sjedim nasuprot, za stolom, između nas okvir s fotografijom: Jean-Michel, pubertetlija, sjedi na krevetu, sad kao da će ustati, frizura "neoromantičarska", ali nemarna, kakve su se i ovdje nosile potkraj osamdesetih.

"Poslije te emisije počeli su problemi na poslu. Prilazili su mi kolege i ispitali što će moj sin tamo. Radila sam u gradskoj vijećnici.

Oduzeli su mi pravo potpisa. Nisam smjela više potpisivati dokumente. Nadgledali su me. Stranke su mi znale prići i kazati: 'Tvoj sin je fašist'. Ali naše lokalne novine bile su na mojoj strani. Čak su ponudili da će oštro napasti gradonačelnika. Odbila sam. Gradonačelnik je bio socijalist. Sljedbenik Mitterrandov. Francuska je politika tad bila prosrpska. Mojeg je sina gradonačelnik oglasio kao ekstremnog desničara, što on nije bio. Majka zna."

Jean Michel je sišao na zagrebačkom Glavnom kolodvoru s vlaka i prvo što je vidio kad je zakoračio u grad, bili su spomenik kralju Tomislavu i zgrada na Starčevićevu trgu pred kojom su stražarili HOS-ovci, u kojem se smjestio stožer Hrvatskih obrambenih snaga. Da je ondje bio MUP, ili ZNG, pristupio bi njima. Ušetao je i rekao da bi se priključio hrvatskoj vojsci. Legitimirao se, zadužio uniformu", svjedoči Damir Radnić, danas umirovljeni pukovnik Hrvatske vojske, dragovoljac HOS-a, 204. vukovarske i 5. gardijske brigade. Radnić je Jean-Michelov suborac još iz Mejaškog Sela i Vukovara. Pet puta ranjen, triput u Vukovaru.

"Upoznali smo ga koji dan pošto je stigao, kad smo s Korane došli u Zagreb u sjedište HOS-a po municiju. Pošao je sa mnom i Davorom Purulićem u Mejaško Selo, jezik nikako nije znao, ali smiješak mu nije silazio s lica", kaže Igor Široki, zagrebački dečko, koji se HOS-u priključio kao 18-godišnjak. Pitam ga za Jean-Michelov intervju francuskoj televiziji: "Zapravo se bio prilično uzrujao. Čak je upitao: 'Zar smo mi fašisti?' 'Kaj ti je, daj se opusti', kažem."

Zagrebački dečko **Davor Purulić**, koji je tad isto tako bio 18-godišnjak, smije se: "O čemu smo mi razgovarali? Naravno, o curama, o glazbi, kakvi ustaše! Jean-Michel je bio zafirkant, cure su ga voljele, a bio je i skroman. Nikad ništa nije za sebe tražio. Ranjeni smo, što se kaže za bolnicu, svi istoga 8. studenoga. Stražu je držao civil, kojega smo angažirali za stražu jer nas nije bilo dovoljno. Izdao nas je. I naš rezervni položaj na kojem smo ranjeni granatom. Jean-Michel je i u bolnici ostao skroman, vedar. Primjerice, svaki je ranjenik imao pravo na sedam cigareta. Jean-Michel bi nekako dospio do mene i dao mi dvije, tobože da je njemu i pet dovoljno." Razgovaramo na benzinskoj pumpi pokraj Samobora. Pijemo kavu.

Damir Radnić, Igor Široki, Davor Purulić, Jean-Michel Nicolier i još 54 HOS-ovca pošli su za Vukovar i Bogdanovce potkraj rujna. Stigla su pedesetosmorica. Poginulo ih je gotovo polovica, tek pokoji nije ranjen. “Kuglice od ručnih bombi i nismo brojali pod ranjavanje. Povadi ih doktorica pincetom pa trk na položaj”, kaže Igor, također ranjen više puta, i toga 11. studenoga: “Francuz je, među ostalim, bio i vrhunski zajebant. Nije imao nikakvog vojnog iskustva. Ispočetka je lagao. Tvrdio je da je bio u Legiji stranaca. Bojao se, valjda, da ga inače ne bismo primili. Koliko god da se u Vukovaru ratovalo, bliske borbe, gdje ne znaš tko je i kad u susjednoj kući, gdje se dobacuješ bombama kao bombonima, Francuz je našao vremena i za cure. Bila je tu i jedna Bianca s Olajnice. A znao je i s kondomima. Jedan je držao na puščanoj cijevi, da je štiti od prašine. Vodio je dnevnik i mnogo snimao fotoparatom. Zauvijek izgubljeni dokumenti”, kaže Igor Široki.

“Dana 22. rujna HOS-ovci se vraćaju iz Mejaškog Sela u Zagreb. Ubijen je **Ante Paradžik**. Sprovod je 25. rujna, 26. rujna krećemo, 27. stižemo u Vukovar, dio ostaje u Bogdanovcima. Dočekuje nas **Mile Dedaković Jastrebović**. Htio nas je razdijeliti u grupe pa nas rasporediti po gradu. Odbili smo. Htjeli smo se boriti zajedno. Tako smu završili na Sajmištu”, svjedoči Damir Radnić.

“Pepper je lud, ne obazirite se na njega!”, kaže Lyliane Fournier. I to je otprilike sve što zna reći na hrvatskom. Izgovara se “pepe”, gospodin je u ozbiljnim godinama, na prvi pogled pudl, na drugi avlijaner. Skupio mi se pod nogama, sluša razgovor. “Uzela sam ga po savjetu psihijatra”, kaže. Bila se slomila. I doslovno. Pad, prijelom obje potkoljenice. Nije znala ništa o sinovljevoj sudbini do kraja 1992. “Paul, najmlađi sin, doselio se k meni. Najstariji, Pierre, nije htio ništa znati. Njihov djed, **Roger**, utrnuo je od tuge. Gasio se i za dvije godine umro.” U francuskoj ambasadi u Zagrebu rekli su joj da se Francuza zacijelo nisu usudili ubiti. U francuskoj ambasadi u Beogradu rekli su joj da čita previše romana. Gradonačelnik Vesoula joj je rekao neka se obrati desnim ekstremistima i da što je njezin sin tražio, to je i dobio. Predsjednik Mitterrand odbio ju je primiti. “Jean-Michel nazvao me iz Mejaškog Sela i rekao da idu za Vukovar. Pitala sam ga - zašto? Ondje se ginulo, želi li poginuti?

Posljednji put nazvao me 6. listopada iz Vukovara. Rekao je da se mnogo puca. Rekao je da su dečki hrabri.”

Tijelo Jean-Michela do danas nije pronađeno. Desetljeća su prošla. Isprva zaboravljen. Kao i njegova obitelj. Dvadeset godina je prošlo. Danas je sve poznato. I kako je odveden na Ovčaru i tko ga je ubio. Predsjednik ga je odlikovao, u Vukovaru su nazvali most po njemu, podigli su bistu. **Višnja Starešina** snimila je 2010. film o posljednjim satima **Siniše Glavaševića** i njegovim, “Zaustavljeni glas”, **Nevenka Nekić** napisala je i 2012. objavila roman “Jean ili miris smrti”. U ožujku 2013. Envoyé special ponovno pravi emisiju o Jeanu-Michelu Nicolieru. Njegova majka u Vukovaru s drugim majkama, sinovljevim preživjelim suborcima, prvi put ih vidi. Četničke su laži demaskirane.

“Francuza su krvnici na Ovčari posebno potražili. Znali su za njega iz naše komunikacije”, otkriva **Igor Široki**.

“Francuz se mogao izvući. Dana 17. studenoga naš suborac **Viktorin Jurić Paša** htio ga je na leđima nositi u proboj. Odbio je. Odbio je i napustiti bolnicu pod zaštitom pristiglih francuskih novinara”, svjedoči **Damir Radnić**. Jean-Paul Nicolier svjesno je pošao u smrt. Njegov brat Paul početkom ovoga desetljeća upoznao je na Facebooku **Martinu Protulipac**, socijalnu radnicu iz Karlovca. Dobro je znala francuski. Zaljubili su se. Paul je danas već također pomalo Karlovčanin. Lyliane Fournier najviše se druži s majkom svoje nove snahe, čita, sluša glazbu, odlazi u kazalište. A o Jeanu-Michelu najtočnije riječi zapisao je još jedan od “58 žigosanih” boraca HOS-a u Vukovaru i Bogdanovcima, **Damir Markuš Kutina**: “Nažalost, mnogi su otišli iz Vukovara kad je počeo napad na grad, a on je kao stranac došao ga braniti iako nikada prije nije ni bio u Hrvatskoj. Nije bio avanturist, plaćenik ili luđak, već jednostavna, simpatična i draga osoba.” Navik živi ki zagine pošteno.

<https://www.jutarnji.hr/life/%E2%80%98zagrlila-sam-ga-rekla-sam-mu-da-se-cuva-da-ne-mogu-zamisliti-svijet-na-kojem-ga-nema.-odgovorio-mi-je-mama-znas-da-sam-ja-divlja-trava-prezivim-nevolju-i-ponovno-izrastem%E2%80%99-189130>

U DOMAĆOJ PRODUKCIJI**POČELO SNIMANJE DOKUMENTARCA O
VUKOVARSKOM JUNAKU NICOLIERU**

Branimir Bradarić/VLM

17.07.2012.

Dokumentarni film "Jean ili miris smrti" posvećen je vukovarskom branitelju iz Francuske Jean-Michel Nicolieru koji je ubijen na Ovčari. Prvi kadrovi snimljeni su u Karlovcu

U produkciji tovarničke Udruge dr. Ante Starčević, počelo je snimanje dokumentarnog filma "Jean ili miris smrti" koji je posvećen vukovarskom branitelju iz Francuske, ubijenom na Ovčari, Jean-Michel Nicolieru.

– Prvi kadrovi snimljeni su u Karlovcu tijekom boravka Lyliane Fournier, majke ubijenog branitelja Jean-Michela, koja je vrlo emotivno posvjedočila pred kamerom i ispričala svoja sjećanja na njegov odlazak u Hrvatsku. Govorila je o svojim osjećajima prema izgubljenom sinu i njegovoj ulozi i želji da pomogne Hrvatskoj u Domovinskom ratu. Ideju za snimanje filma prema objavljenom romanu "Jean ili miris smrti" autorice Nevenke Nekić pokrenula je Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika, u čijoj će se produkciji film i realizirati. Snimanje je predviđeno na lokacijama u Karlovcu, Vukovaru, Zagrebu i francuskom gradu Vesoulu tijekom ove i iduće godine. Završetak filma i premijerno prikazivanje očekuje se na obljetnici obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Vukovara sljedeće godine. Scenaristica je Nevenka Nekić, redatelj je Branko Ištvančić, s kojim Udruga ima uspješno iskustvo u realizaciji nagrađivanog dokumentarnog filma "Draga Gospa Ilačka", a ja sam producent – kaže Antun Ivanković, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević. Kad je vidio na televiziji što se događa u Hrvatskoj, u srpnju 1991. godine, ukrcao se na vlak i stigao u Zagreb, potpuno sam. Prijavio se kao dragovoljac i uputio se na ratište uz rijeku Kupu, da bi u rujnu stigao u Vukovar, na Sajmište, najtežu vukovarsku bojišnicu koja se često pomicala, gdje su vođene bitke "prsa o prsa". Prema svjedočenju suboraca, pokazao je iznimnu hrabrost u obrani grada. Majka je slutila, molila ga da se vrati, ali bilo je uzalud:

– Kako mi to možeš reći ti, ti koja si mi uvijek govorila da treba ići do kraja svojih ideala? Ja ostajem sa svojim suborcima. Više puta predložili su mi da izađem iz grada i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Ja sam došao u Vukovar kao dragovoljac. To je moj izbor, i u dobru i u zlu – rekao je u posljednjem telefonskom razgovoru s majkom, nekoliko sati prije nego što je iz vukovarske bolnice, gdje je bio 11 dana nakon ranjavanja, odveden na Ovčaru i pogubljen. Njegovi posmrtni ostaci još nisu pronađeni. Udruga dr. Ante Starčević dovela je Jean-Michelovu majku u Vukovar na obilježavanje pada grada. Primio ju je predsjednik Ivo Josipović i uručio posmrtno odličje za sinovljevu hrabrost, uvrstili su Jean-

Michela u Registar branitelja i u tijeku je postupak ostvarenja mirovine za njegovu majku.

<https://www.vecernji.hr/vijesti/pocelo-snimanje-dokumentarca-o-vukovarskom-junaku-nicolieru-431912>



(VIDEO) PREMIJERA FILMA O TRAGIČNOJ SMRT FRANCUSKOG DRAGOVOLJCA JEAN-MICHEL NICOLIERA NAKON PADA VUKOVARA

2. veljače 2016.

Premijera dugometražnog dokumentarnog filma “Sve je bio dobar san”, redatelja Branka Ištvančića, koji je rađen u produkciji Udruge hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskoga rata i partnera u projektu Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik i Udruge Artizana iz Zagreba, nakon dugodišnjeg rada na filmu koji tematizira tragičnu smrt francuskog dragovoljca Jean-Michel Nicoliera nakon pada Vukovara, održat će se 17.2. u kinu Europa u 19.00 sati.

Dokumentarni film “Sve je bio dobar san” proučava događaje iz vremena početka rata u Hrvatskoj, dolazak Francuza Jean-Michela Nicoliera u Hrvatsku, njegovu borbu, tragiku obrane grada Vukovara kao i mučeničku smrt na Ovčari, a sve kroz vizuru njegove majke Lyliane Fournier. Ona u filmu traga za informacijama kako bi došla do posmrtnih ostataka svojeg sina. Film koji na posve drugačiji način progovara o Domovinskom ratu.

Film prati majku ubijenog Jean-Michela, Lyliane Fournier koja živi u Karlovcu i traga za posmrtnim ostacima svojeg sina, ali i podatcima koji govore o njemu od dolaska u Hrvatsku, boravku na prvoj ratnoj liniji u Mejaškom Selu pa do odlaska u ratni pakao Vukovara. Majka se prisjeća svojeg sina i njegove mladosti i pokušava otkriti razloge zbog kojih je Jean-Michel otišao iz rodnog Vesoula na hrvatsko ratište. Sa svojim drugim sinom Paulom odlazi u Vukovar u potragu za istinom o posljednjim danima života njezina sina kojeg su tzv. JNA i srpske paravojne jedinice izvukle iz hangara na Ovčari i pogubile na obližnjoj livadi.

U filmu se pojavljuje očevidac mučenja Dragutin Berghofer – Beli, pukovnik Ivan Grujić koji forenzički analizira posmrtno ostatke nepoznatih osoba ubijenih za vrijeme Domovinskoga rata, Josip Račić koji je sa Jean-Michelom ležao u razorenoj vukovarskoj bolnici, doktorica Vesna Bosanac i drugi.

Priča o mladom Francuzu pretočena je 2012. godine i u roman naslovljen "Jean ili miris smrti", koji je utemeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića protkan iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Knjiga je izdana u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Premijera ovog 90-minutnog dugometražnog dokumentarnog filma u režiji Branka Ištvančića održati će se 17. veljače 2016. godine u Zagrebu u kinu Europa s početkom u 19:00 sati uz prisustvo ekipe filma i glavne protagonistice Lyliane Fournier.

<https://narod.hr/vjera-i-kultura/kultura/video-premijera-filma-o-tragicnoj-smrt-francuskog-dragovoljca-jean-michel-nicoliera-nakon-pada-vukovara>

VIDEO: LYLIANE FOURNIER**MAJKA JEAN-MICHELA: REKLA SAM MU
DA NE IDE, ALI SLIJEDIO JE SVOJE IDEALE**

Lyliane Fournier majka je Jean-Michela Nicoliera, francuskog dragovoljca koji je poginuo na Ovčari prije 25 godina. Nakon knjige 'Jean ili miris smrti' Nevenke Nekić, stiže i dugometražni dokumentarni film 'Sve je bio dobar san' redatelja Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića, čije je premijera zakazana za 17. veljače u zagrebačkom kinu Europa u 19 sati.

08.02.2016.



Foto: screenshot

"Sjećam se da sam, kad su mi rekli da sam rodila dječaka, prvo pomislila da neće znati za sukobe. I nisam razmišljala o tome da bi moji dečki mogli ratovati. A to se dogodilo. Kad su počeli nemiri u Hrvatskoj u ožujku i travnju, to ga je posve obuzelo. Kad bi došao kući, pratio bi televiziju, časopise, sve. Govorio mi je: 'Mama, taj se

narod želi izdvojiti iz federalne države. Želi neovisnost, treba mu pomoći'. Rekao je da je spreman tamo poći. To mi nije bilo po volji. Hrvatska... Rekla sam mu da postaje zbilja ozbiljno i da se mora vratiti. To nije tvoj rat, ne radi se o tebi. Ostavi da sami to riješe. Šutio je i nakon nekog vremena rekao: 'Kako mi to možeš reći, ti kao moja majka, a uvijek si mi govorila da slijedim svoje ideje...'"

Ovo su riječi kojima Lyliane Fournier opisuje svoga sina Jean-Michela Nicoliera, francuskog dragovoljca čija tragična smrt na Ovčari ni 25 godina kasnije ne pada u zaborav. Nakon knjige 'Jean ili miris smrti' Nevenke Nekić, stiže i dugometražni dokumentarni film 'Sve je bio dobar san', redatelja Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića, čija je premijera zakazana za 17. veljače u zagrebačkom kinu Europa u 19 sati, uz ekipu filma i glavnu protagonisticu Lyliane Fournier.

U filmu se pojavljuje i očevidac mučenja Dragutin Berghofer Beli, pukovnik Ivan Grujić koji traga za posmrtnim ostacima ubijenih u Domovinskom ratu, Josip Račić koji je sa Jean-Michelom ležao u razorenoj vukovarskoj bolnici, dr. Vesna Bosanac i drugi.

Međutim, filmska priča prati majku ubijenog Jean-Michela, koja se iz Francuske doselila u Karlovac, odakle s drugim sinom Paulom i traga za posmrtnim ostacima svojeg sina, ali i podacima koji govore o njemu od dolaska u Hrvatsku, boravku na prvoj ratnoj liniji u Mejaškom Selu pa do odlaska u ratni pakao Vukovara.

"Posljednji put čuli smo se 6. listopada 1991. Bio je u suzama: da samo znaš što čine! Bacaju na nas plin, nemamo se čime braniti. Moraš tražiti pomoć, trebamo pomoć. To sam i učinila, ali nažalost nitko nije odgovorio na moj poziv. Silno zamjeram svojoj zemlji Francuskoj i Europskoj uniji što ništa nisu učinile, što su vas ostavile da crknete kao životinje", rekla je majka u potresnom dokumentarcu, piše Večernji.

<https://direktno.hr/domovina/majka-jean-michela-rekla-sam-mu-da-ne-ide-ali-slijedio-je-svoje-ideale-38451/>



Premijera dokumentarnog filma Branka Ištvančića "Sve je bio dobar san"

Autor: Fenix Magazin
16.03.2016.

POTRESAN, INTIMAN I DIRLJIV – SVE JE BIO DOBAR SAN

Najnoviji dokumentarni film redatelja Branka Ištvančića, "Sve je bio dobar san", ovih je dana krenuo u kino distribuciju diljem Hrvatske. Film o preminulom francuskom dragovoljcu Jean-Michel Nicolieru prikazan je u prepunim dvoranama u Daruvaru, Pakracu, Vukovaru, Našicama i Đakovu.

Nakon ove mini slavonske turneje, Ištvančićev dokumentarac tijekom ožujka i travnja odlazi i u druge gradove diljem Hrvatske. Točni datumi još se usklađuju s kino prikazivačima. "Sve je bio dobar san" svoju je svečanu premijeru doživio 17. veljače u zagrebačkom kinu Europa.



Potresan, intiman i dirljiv dokumentarac “Sve je bio dobar san” bavi se događajima iz razdoblja velikosrpske agresije na Hrvatskoj u jesen 1991. godine, a tematizira dolazak mladoga francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera (1966.-1991.) u Hrvatsku, njegovu borbu za slobodnu i neovisnu Republiku Hrvatsku, tragediju obrane grada Vukovara od jugosrpskih agresora, kao i mučeničku smrt na Ovčari. Film prati majku ubijenog Jean-Michela, Lyliane Fournier koja živi u Karlovcu i traga za posmrtnim ostacima svojeg sina, ali i podacima koji govore o njemu od dolaska u Hrvatsku, o boravku na prvoj ratnoj liniji u Mejaškom Selu pa do odlaska u ratni pakao Vukovara. Majka se prisjeća svojeg sina i njegove mladosti i pokušava otkriti razloge zbog kojih je Jean-Michel otišao iz rodnog Vesoula na hrvatsko ratište.

Sa svojim drugim sinom Paulom odlazi u Vukovar u potragu za istinom o posljednjim danima života njezina sina kojeg su tzv. JNA i srpske paravojne jedinice izvukle iz hangara na Ovčari i pogubile na obližnjoj livadi.



Priča o mladom Francuzu pretočena je 2012. godine i u roman naslovljen “Jean ili miris smrti”, koji je utemeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića protkan iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Knjiga je izdana u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Zbog velikog interesa publike film će biti ponovno prikazan u Zagrebu u okviru redovne kino distribucije u kinu Grič, u petak 18.03. u 20 sati i u kinu Metropolis Muzej suvremene umjetnosti, u subotu 19.03. u 17,45 sati.

Izvršni producent filma

Antun Ivanković

<https://fenix-magazin.de/potresan-intiman-i-dirljiv-sve-je-bio-dobar-san/>

DOKUMENTARNI FILM “DRAGA GOSPA ILAČKA” I ROMAN “JEAN ILI MIRIS SMRTI”

Vrhbosanska nadbiskupija Sarajevo
i Udruga dr. Ante Starčević Tovarnik

Pozivaju Vas
na filmsko književnu večer

Dokumentarni film
„Draga Gospa Ilačka“

Roman „Jean ili miris smrti“,
*posvećen francuskom dragovoljcu i hrvatskom
branitelju Jean-Michel Nicolieru*

Srijeda 5. lipnja 2013. u 20:00 sati
Dvorana Pavla VI
Vrhbosansko bogoslovno sjemenište
Josipa Stadlera 5, Sarajevo

U predstavljanju filma i romana sudjeluju:

- Vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić
- prof. Nevenka Nekić, književnica i autorica romana
- Antun Ivanković, producent i nakladnik

DOBRODOŠLI!



FILMSKO KNJIŽEVNA VEČER

U organizaciji Vrhbosanske nadbiskupije Sarajevo i Udruge “dr. Ante Starčević” Tovarnik u srijedu, 5. lipnja 2013. u Dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u

Sarajevu (Josipa Stadlera 5) s početkom u 20 sati bit će upriličena filmsko književna večer

Tom prigodom bit će prikazan dokumentarni film “Draga Gospa Ilačka” koji je nastao u produkciji udruge “dr. Ante Starčević” iz Tovarnika te će biti predstavljen roman prof. Nevenke Nekić “Jean ili miris smrti” o životu i tragičnoj smrti mladoga francuskog dragovoljca, hrvatskog branitelja Jeana-Michela Nicoliera ubijenog na Ovčari 1991.

U predstavljanju filma i romana će sudjelovati: kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski; prof. Nevenka Nekić, književnica i autorica romana i g. Antun Ivanković, producent i nakladnik.

Film “Draga Gospa Ilačka” sažima metafiziku i mistiku sakralnoga i čovjekov ovozemaljski hod u traganju za smislom života. Tema hodočašća Gospi Ilačkoj otkriva povijest srijemskoga prostora, pojavu svete vode po Blaženoj Djevi Mariji i povezuje ovo svetište s Lurdom. Snimljen je na autentičnim mjestima i zabilježio je izjave svjedoka, dokumentarnu građu i ambijentalne vrijednosti ovoga hrvatskoga prostora. Glazba se zasniva na originalnim tradicijskim instrumentima i melodici. Film je na Festivalu hrvatskih vjerskih filmova, održanom na Trsatu, 2010. godine, u konkurenciji od 38 filmova, proglašen najboljim te je dobio nagradu i za najbolju glazbu. Scenaristica filma je Nevenka Nekić, redatelj Branko Ištvančić, producent Antun Ivanković a glazbu je skladao Pere Ištvančić.

Roman prof. Nevenke Nekić “Jean ili miris smrti” govori o životu i tragičnoj smrti mladoga francuskog dragovoljca, hrvatskog branitelja Jeana-Michela Nicoliera ubijenog na Ovčari 1991. godine. Jean je sudjelovao u jesen 1991. godine u obrani vukovarske gradske četvrti Sajmište. Početkom mjeseca studenog ranjen je i prebačen u vukovarsku bolnicu gdje je dočekao kraj obrane grada. Ubijen je na Ovčari 20. studenog 1991. godine, ali njegovi posmrtni ostaci još nisu pronađeni. (kta)

<https://akademija-art.hr/2020/01/04/dokumentarni-film-draga-gospa-ilacka-i-roman-jean-ili-miris-smrti/>



POČAST HEROJU: NAPISANA JE KNJIGA, SNIMA SE FILM, PO NJEMU NAZVAN MOST

22 RUJNA, 2014MAXPORTAL

Koordinacija braniteljskih udruga Vukovara i suborci Jean-Michela Nicoliera predložili su da se pješački most u središtu Vukovare nazove imenom francuskog dragovoljca, branitelja Vukovara koji je stradao na Ovčari u studenom 1991. godine.

Gradsko vijeće usvojilo je odluku i most u će biti nazvan Most Jean-Michela Nicoliera.

Danas poznatu, a prije nekoliko godina mnogim građanima Hrvatske nepoznatu priču o junaku vukovarske bitke Jean-Michel Nicolieru približila je Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika. Uspjeli smo postići da mu se 2011. godine prizna status hrvatskog branitelja.

Jean-Michel Nicolier rodio se u Vesoulu u Francuskoj, 1966. godine. Bio je jedan od 481 stranih dragovoljaca Domovinskog rata (od kojih je 72 poginulo a 88 ih je ranjeno) iz 35 zemalja koji su branili Hrvatsku.



Iako Francuz po nacionalnosti, krajem kolovoza 1991. godine, pristupio je redovima HOS-a u Mejaškom Selu, općina Barilović kod Duge Rese, s kojima je kasnije dragovoljno otišao braniti Hrvatsku u Vukovaru.

Bio je mlad i neiskusn u ratovanju, ali se pokazao vrlo dobrim i hrabrim bojovnikom koji nije odstupao u borbi te je ostao do kraja u Vukovaru. Jean-Michel ratovao je na vukovarskom Sajmištu, a ranjen je 9. Studenoga te je morao ostati u bolnici. Nakon pada Vukovara i ulaska JNA u Opću bolnicu Vukovar (iako je JNA potpisala sporazum s hrvatskom stranom da neće ulaziti u bolnicu) odveden je zajedno s ostalim ranjenicima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima i pogubljen na Ovčari u noći s 20. na 21. studenoga 1991. godine

Posthumno je njegovoj majci Lyliane Fournier predsjednik Republike dr. Ivo Josipović, na prijedlog tovarničke udruge, uručio odličje Reda Nikole Šubića Zrinskog za iznimnu hrabrost i junaštvo. Vukovarsko-srijemski župan Božo Galić majci je uručio Počast županije – priznanje za ljubav, odanost i hrabrost u Domovinskom ratu.

U nakladi Udruge dr. Ante Starčević tiskan je roman Nevenke Nekić „Jean ili miris smrti“, a udruga snima i dokumentarni film „Sve je bio dobar san“ koji je posvećen vukovarskom branitelju iz

Francuske. Završetak filma i premijerno prikazivanje očekuje se na obljetnicu Dana sjećanja na žrtve Vukovara 2015. godine.

<https://www.maxportal.hr/vijesti/hrvatska/pocast-heroju-napisana-je-knjiga-snima-se-film-po-njemu-nazvan-most/>

POGLEDAJTE TRAILER FILMA O JEAN-MICHEL NICOLIERU, DRAGOVOLJCU DOMOVINSKOG RATA

26/11/2015

U produkciji Udruge hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskog rata i partnera u projektu Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik i Udruge Artizana iz Zagreba, nakon dugodišnjeg rada na filmu koji tematizira tragičnu smrt francuskog dragovoljca Jean-Michel Nicoliera nakon pada Vukovara, završen je dugometražni dokumentarni film "Sve je bio dobar san", redatelja Branka Ištvančića.

Dokumentarni film "Sve je bio dobar san" proučava događaje iz vremena početka rata u Hrvatskoj, dolazak Francuza Jean-Michela Nicoliera u Hrvatsku, njegovu borbu, tragiku obrane grada Vukovara kao i mučeničku smrt na Ovčari, a sve kroz vizuru njegove majke Lyliane Fournier. Ona u filmu traga za informacijama kako bi došla do posmrtnih ostataka svojeg sina. Film koji na posve drugačiji način progovara o Domovinskom ratu.

Film prati majku ubijenog Jean-Michela, Lyliane Fournier koja živi u Karlovcu i traga za posmrtnim ostatcima svojeg sina, ali i podacima koji govore o njemu od dolaska u Hrvatsku, boravku na prvoj ratnoj liniji u Mejaškom Selu pa do odlaska u ratni pakao Vukovara. Majka se prisjeća svojeg sina i njegove mladosti i pokušava otkriti razloge zbog kojih je Jean-Michel otišao iz rodnog Vesoula na hrvatsko ratište. Zajedno sa svojim drugim sinom Paulom odlazi u Vukovar u potragu za istinom o posljednjim danima života njezinog sina kojeg su tzv. JNA i srpske paravojne jedinice izvukle iz hangara na Ovčari i pogubile na obližnjoj livadi. U filmu se pojavljuje očevdac mučenja Dragutin Berghofer Beli, pukovnik Ivan Grujić koji forenzički analizira posmrtnu ostatke nepoznatih osoba ubijenih za vrijeme Domovinskog rata, Josip Račić koji je

zajedno sa Jean-Michelom ležao u razorenoj vukovarskoj bolnici, doktorica Vesna Bosanac i drugi.

Priča o mladom Francuzu je pretočena 2012. godine i u roman naslovljen “Jean ili miris smrti”, koji je utemeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića protkan iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Knjiga je izdana u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Premijera ovog 90-minutnog dugometražnog dokumentarnog filma u režiji Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića planirana je u veljači u Zagrebu uz prisustvo ekipe filma i glavne protagonistice Lyliane Fournier.

<https://kamenjar.com/pogledajte-trailer-filma-o-jean-michel-nicolieru-dragovoljcu-domovinskog-rata/>

ZLOČINI BEZ KAZNE UBOJICI JEAN-MICHELA NICOLIERA NI HRVATI NI FRANCUZI NE MOGU NIŠTA

BY MARIJA S. · 21/11/2015

Sudbina francuskoga dobrovoljca Jean-Michela Nicoliera, koji je ubijen u jesen 1991. kao zarobljenik srpskih snaga na Ovčari, a tijelo mu nikad nije pronađeno, dospjela je i pred Europsku komisiju.



Tekst preuzet s braniteljskog portala, objavljen 24. 11. '2014.

Naime, nedavna godišnjica pada Vukovara i odluka vukovarskih vlasti da "Most prijateljstva" ponese ime francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera koji se pridružio braniteljima Vukovara, očito su ponukali Ružu Tomašić, zastupnicu u Europskom parlamentu, da upita Europsku komisiju o statusu izvršitelja nekažnjenih ratnih zločina u Vukovaru.

Konkretno, Tomašić je zatražila od Komisije da se očituje sprječava li priznavanje statusa "svjedoka suradnika" ratnim zločincima pred srbijanskim pravosudnim organima njihovo procesuiranje pred pravosudnim organima država članica Europske unije. Naime, Spasoje Petković poznat i kao Štuka, priznao je na Specijalnom sudu u Beogradu još prije deset godina cijeli niz zločina, među ostalim i

ubojstvo Nicoliera, koji je nakon mučenja na Ovčari i ubio, ispalivši mu hitac u glavu. No, prelazak u status “svjedoka suradnika” izbrisalo ga je s liste optuženika. Unatoč kaznenim prijavama u Hrvatskoj i Francuskoj, Štuku više nitko nije procesuirao. Inače, u procesu pred Specijalnim sudom optuženi Miroslav Đanković je “svjedoka suradnika” Petkovića svojedobno nazvao patološkim ubojicom, optuživši ga za ubojstvo ukupno pet zatvorenika iz hangara na Ovčari. Navodno je ubio jednu tročlanu obitelj, kao i dvojicu Jehovinih svjedoka koje je usmratio bombom. O zločinačkim aktivnostima Petkovića svjedoče i iz Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, čiji čelnik Antun Ivanković kaže: “Nije ovo na Ovčari jedino što se veže uz tog zločinca. Ima živih svjedoka koji imaju što kazati i o njegovoj ulozi na Sajmištu. Nisu ga bez razloga zvali Monstrum”, kazat će o “kuriru kapetana Miroslava Radića”, inače iz Rume, koji je 1991. redovno služio vojni rok u JNA. Ivankovićeva udruga zna i za stradalnicu iz Vukovara čijeg je oca i supruga ubio upravo Petković.

Vrijedanje žrtava

“Nije mi jasno zašto se takve likove ne procesuirao, baš kao i one koji su bili zapovjedno odgovorni za zločine u istočnoj Slavoniji, a mogli su i spriječiti zločine. Imamo svoju državu, a ništa se ne poduzima. Krivci polako i umiru, ali nismo dočekali da budu i osuđeni za svoja zlodjela. To vrijeđa žrtve. Samo u Tovarniku, Lovasu i Sotinu pobijeno je više od 200 ljudi bez borbi, nakon okupacije tih mjesta”, podsjeća Ivanković, čija je udruga i inicirala da Nicolierovo ime ponese neka vukovarska institucija ili znamenitost. Na njihov prijedlog Nicoliera je posmrtno odlikovao i predsjednik dr. Ivo Josipović. Objavili su i knjigu “**Jean ili miris smrti**”, a pripremaju i dokumentarac o mladom francuskom borcu pod nazivom “Sve je bio dobar san”.

Zakazalo pravosuđe

Ne da nismo zadovoljni samo procesima zločincima s Ovčare koji su se vodili u Beogradu, nego nismo zadovoljni ni našim pravosuđem, jer optužnice DORH-a ne obuhvaćaju glavne aktore zločina u,

primjerice, srijemskim selima. Od generala Dušana Lončara, njegova zamjenika Slave Stojanova, zapovjednika logora Tovarnik Ljubomira Jorgića i njegova zamjenika Save Ivanovića. Kako je moguće da komanadir milicije srpske oblasti SAO Slavonija i Baranja Željko Krnjajić kao takav nije obuhvaćen optužnicom? Moglo bi se govoriti i o ulozi dr. Ljeposave Stanimirović i dr. Dragana Martinovića koji su bez pregleda tijela žrtava ispisali potvrde o smrti i tako počinili kaznena djela”, optužuje Ivanković.

Bez odgovora iz DORH-a

Odvjetnici koje smo konzultirali o ovom slučaju podsjećaju da je još u listopadu 2006. u Zagrebu potpisan ugovor između DORH-a i srbijanskog Tužilaštva za ratne zločine o suradnji u progonu počinitelja ratnih zločina, čime je regulirana suradnja po ovom pitanju, razmjena dokaza i obavijesti, ustupanje i upotreba dokaza... Mogućnost pokretanja procesa protiv Petkovića zbog istoga kaznenog djela zapravo ovisi o nizu proceduralnih razloga – primjerice, o tome kakav je status imao Petković u samom početku procesa i kada je dobio status “suradnika”. O tome ovisi može li Hrvatska pokrenuti kazneni postupak ili bi se radilo o istom kaznenom predmetu u okviru kojega je Petković i dobio “oprost”. Ne znamo ni u kojoj je fazi DORH obaviješten o detaljima, i je li uopće, u skladu sa sporazumom, tražio obavijest o stanju predmeta, kažu naši sugovornici. Ako DORH podnese takav zahtjev, srpska strana treba dostaviti sve dokaze, evidencije i podatke, na temelju kojih Državno odvjetništvo može odlučiti hoće li pokrenuti kazneni postupak. O svemu ovome smo pitali i DORH, ali do zaključenja izdanja nismo dočekali odgovor. izvor ovdje

Preuzeto s: braniteljski-portal.hr

<https://www.obitelj-malih-marija.com/zlocini-bez-kazne-ubojici-jean-michela-nicoliera-ni-hrvati-ni-francuzi-ne-mogu-nista/>



Dnevno.hr

JEAN MICHEL NICOLIER

+ -

**FILM O FRANCUSKOM HEROJU KRENUO U
KINA DILJEM HRVATSKE! EVO
RASPOREDA...**

Autor: S. VučkovićČetvrtak, 10. ožujka 2016.

Najavljena kino distribucija dokumentarnog filma počinje u Slavoniji. Film će se prikazivati po rasporedu u kino dvoranama u Daruvaru 10. i 11.03. u 18 sati, u Pakracu 10.03. u 19 sati, u Vukovaru 12.03. u 19 sati, u Našicama 13.03. u 17 sati i u Đakovu 14.03. u 20 sati

Dugometražni dokumentarni film „Sve je bio dobar san” redatelja Branka Ištvančića, čiji dokumentarci godinama osvajaju i domaće i strane festivale, te autora “Duha u močvari”, jednog od najgledanijih hrvatskih igranih filmova, krenuo je u kino distribuciju diljem Hrvatske.

Najavljena kino distribucija dokumentarnog filma počinje u Slavoniji. Film će se prikazivati po rasporedu u kino dvoranama u Daruvaru 10. i 11.03. u 18 sati, u Pakracu 10.03. u 19 sati, u Vukovaru 12.03. u 19 sati, u Našicama 13.03. u 17 sati i u Đakovu 14.03. u 20 sati. Nakon ove slavonske turneje, film će se prikazivati i u drugim gradovima diljem zemlje tijekom ožujka i travnja o čemu ćemo obavijestiti zainteresirane čim budu usklađeni termini prikazivanja sa kino prikazivačima.

Potresan, intiman i dirljiv dokumentarac proučava događaje iz vremena početka rata u Hrvatskoj, dolazak mladog francuskog dragovoljca **Jean-Michela Nicoliera** u Hrvatsku, njegovu borbu, tragiku obrane grada Vukovara kao i mučeničku smrt na Ovčari, a sve kroz emotivnu vizuru njegove majke **Lyliane Fournier** koja u filmu traga za informacijama kako bi došla do posmrtnih ostataka svog sina te ga dostojno pokopala.

Priča o mladom Francuzu pretočena je 2012. godine i u roman naslovljen "Jean ili miris smrti", koji je utemeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića protkan iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Knjiga je izdana u nakladi Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Svečana premijera održana je 17.02.2016. u Kinu Europa u Zagrebu, u prepunoj dvorani koja je skupila više od 700 ljudi, a mnogi su cijeli film odgledali na nogama ili na podu. Nakon projekcije i dugog, gromoglasnog pljeska koji je prelazio u ovacije, **Lyliane Fournier** obratila se publici i održala izuzetno dirljiv govor, tako da su svi uzvanici i posjetitelji izlazili iz dvorane sa suzama u očima. Stoga i ne čude brojni upiti ljudi nakon ove premijere pa je sam redatelj filma najavio distribuciju filma diljem Hrvatske, te naglasio kako je ovaj film rađen u minimalnim produkcijskim uvjetima.

Film je rađen u produkciji Udruge hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskoga rata, Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik i Udruge Artizana iz Zagreba.

<https://www.dnevno.hr/domovina/film-o-francuskom-heroju-krenuo-u-kina-diljem-hrvatske-evo-rasporeda-902506/>

VELIK INTERES**OSIJEK: U NADBISKUPSKOM VIKARIJATU
PRIKAZAN FILM 'SVE JE BIO DOBAR SAN'**

U kongresnoj dvorani Nadbiskupijskog vikarijata u Osijeku prikazan je film Sve je bio dobar san u (Le "Frenchie" de Vukovar) redatelja Branka Ištvančića. Osječku premijeru organizirali su Općina Antunovac, Udruga katoličkih intelektualaca Osijek i Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

22.04.2016. u 10:08



Foto: Nevenka Špoljarić

"Priča o Jean-Michelu Nicolieru, dostojna antičke tragedije, ispričovijedana je filmskim jezikom dokumentarca iz vizure njegove majke koja još traži posmrtno ostatke tijela svojega sina. Priča je to

o jednom strancu dragovoljcu, pripadniku HOS-a u paklu Vukovara. Pamtim ga još iz ratnih reportaža. Mladić u plavom ogrtaču sa smiješkom na licu u vukovarskoj bolnici odgovara na upit novinara: Što radi jedan Francuz u Vukovaru? Bio sam dragovoljac, a onda smo izgubili – odgovara skromno Jean-Michel. Oblik 'mi', dakle prvo lice množine sve govori i potvrđuje ono što znamo iz evanđelja: *Nema veće ljubavi od one kada tko život svoj položi za prijatelje!* Jean-Michel zavrjeđuje naše poštovanje, našu malenost, naš nezaborav i našu šutnju pred priznanjima za ono što smo učinili jer smo bili dužni učiniti. Jean-Michel nije bio dužan, nije morao! On je to učinio iz čiste ljubavi prema hrvatskome narodu, prema prijateljima u potrebi", kazala je dr. Ružica Pšihistal, predsjednica UKI-ja, u ime organizatora.

Nakon projekcije Ivan Anušić, načelnik Općine Antunovac, zahvalio je Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji i dr. Dragi Tukari, ravnatelju Vikarijata, za domaćinstvo u Vikarijatu, te istaknuo da nisu osuđeni odgovorni za zlodjela nad ranjenicima vukovarske bolnice i Borovo commerca, uključujući Nicoliera ubijenog na Ovčari čiji posmrtni ostaci nisu nađeni, kazavši: "Hrvatsko nacionalno etičko sudište etički je osudilo (5.3.2016.) Vojislava Stanimirovića koji je 'etički odgovoran jer je po zapovjednoj odgovornosti *komandanta saniteta i organizatora zdravstvene zaštite za Srijem* bivše JNA u najmanju ruku propustio spriječiti odvođenje ranjenika vukovarske bolnice, za koju je 18. studenog 1991. napisao: *Pao je i posljednji bastion, posljednje uporište ustaške vlasti u Vukovaru – vukovarska bolnica. Njenim padom oslobođen je i sam grad Vukovar* (objavljeno u listu Vojska krajine, br. 7-8, 1993., str. 43).' Zahvalni smo što se istina objavljuje".

Zasluznik za otkrivanje istine o 25-godišnjem Nicolieru producent filma Antun Ivanković uvodeći u osječku premijeru kazao je kako je film rađen pet godina, a napravljen je u produkciji Udruge hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskoga rata, Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik i Udruge Artizana iz Zagreba te uz pomoć Ministarstva branitelja, zaklade Adris, Vukovarsko-srijemske županije, nekoliko općina i udruga koji su pomogli da istinita priča

o hrabrosti i velikodušnosti Jean-Michela Nicoliera iz Vesoula u Francuskoj bude pretočena u iznimno kinematografsko djelo koje se prikazuje diljem Hrvatske.

Danas je lik dragovoljca Jean-Michela i njegova sebedarja hrvatskom narodu 1991. godine prepoznat te je njegovim imenom 2014. nazvan vukovarski središnji most, međutim želja je njegove obitelji, osobito majke Lyliane Fournier (tijekom filma govori dirljivu majčinsku ispovijest o sinovljevom životu i sudbini) pronaći i dostojanstveno sahraniti Nicolierove posmrtno ostatke. U dokumentarnom filmu preživjeli svjedok Ovčare spominje da ubojica Jean-Michela danas slobodno živi u Rumi, što potvrđuje i Ivanković kojemu je poznat ubojčin identitet.

"Kada sam 2010. godine vidio film o Siniši Glavaševiću 'Zaustavljeni glas' u kojem se pojavljuje lik mladog francuskog vojnika, krenuo sam ga tražiti u želji da otkrijem tko je on. U siječnju 2011. s Nevenkom Nekić o tome razgovaram (ona objavljuje knjigu *Jean ili miris smrti*), idem na Murter tražiti kontakte... Vjerujem, zahvaljujući Božjoj pomoći i providnosti srećem Marka Vlašića, Hrvata rođenog u Županji koji niz godina živi u Francuskoj, i on mi pomaže u potrazi", kazao je Ivanković uspevši 2011. dovesti majku Lyliane u Hrvatsku koja prihvaća državno posthumno sinovljevo odličje Red Nikole Šubića Zrinskog. Film o tome i na poseban način govori o Domovinskom ratu iz srca majke poginuloga Francuza koja izjavljuje da nije ljutita na Hrvatsku što joj je uzela sina, već na tadašnje političare u Francuskoj jer su vodili prosrpsku politiku ignorirajući zločine nad Hrvatskom.

"Film je stvaran iz ljubavi i posvećen svim majkama diljem svijeta, bilo u Hrvatskoj, Bosni ili Siriji koje su izgubile svoju djecu i dandanas za njima tragaju. Strašno je da obitelji nisu sahranile svoje najmilije", zaključuje Ivanković. U filmu sudjeluju Lyliane Fournier, Paul Nicolier, dr. Vesna Bosanac, Ivan Grujić, Dragutin Berghofer, Antun Ivanković i Josip Račić.



https://direktno.hr/domovina/osijek-u-nadbiskupskom-vikarijatu-prikazan-film-sve-je-bio-dobar-san-45692/#goog_rewarded

DOGODILO SE NA DANAŠNJI DAN

1. SRPNJA 1966. ROĐEN JEAN MICHEL NICOLIER – SIMBOL HRABROSTI I MUČENIŠTVA VUKOVARA

01.07.2016.

Na današnji dan 1. srpnja 1966. rodio se Jean Michel Nicolier, francuski dragovoljac Domovinskog rata, vukovarski borac i mučenik sa Ovčare. Pogubljen je od srpske vojske u studenom 1991. na Ovčari zajedno sa ostalim ranjenicima, civilima i zarobljenicima vukovarske bolnice. Jean Michel Nicolier došao je kao mlad čovjek u ljeto 1991. u obranu golorukog i nenaoružanog hrvatskog naroda izloženog strašnoj agresiji do zuba naoružane JNA i srpskih četnika. Dragovoljno je otišao na najteže ratište u Hrvatskoj, grad Vukovar koji se našao u okruženju desetina tisuća neprijateljskih vojnika. Tamo je bio ranjen i odveden u vukovarsku bolnicu. Nakon okupacije i rušenja cijelog grada, kao i bolnice, zarobljen je i ubijen sa ostalim zarobljenicima. Zbog toga Jean Michel Nicolier predstavlja simbol hrabrosti, nesebičnosti i mučeništva Vukovara i njegovih vojnika, kao i svih hrvatskih vojnika Domovinskog rata.

Jean Michel Nicolier – ratni put i posljednji intervju



Jean Michel Nicolier – autor: Damir Kukavica

Jean-Michel Nicolier rodio se u Vesoulu u Francuskoj. U kolovozu 1991. pristupio je redovima HOS-a u Mejaškom Selu, općina Barilović kod Duge Rese, s kojima je kasnije dragovoljno otišao braniti Hrvatsku i to u grad Vukovar. Sam je rekao da je bio potaknut televizijskim snimkama u Francuskoj koje su prikazivale svu tragediju pred kojom se našao hrvatski narod. Bio je mlad i neiskusn u ratovanju kao i većina hrvatskih vojnika u to vrijeme, ali se pokazao vrlo dobrim i hrabrim bojovnikom koji nije odstupao u borbi. Jean-Michel ratovao je na Sajmištu u svakodnevnim borbama prsa o prsa, a ranjen je 9. studenoga. Nakon pada Vukovara i ulaska JNA u Opću bolnicu Vukovar, a usprkos potpisanom sporazumu da JNA neće ulaziti u bolnicu, odveden je zajedno s

ostalim ranjenicima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima u nepoznatom smjeru. Pogubljen je u masakru na Ovčari, vjerojatno u noći s 20. na 21. studenoga 1991. godine. U podrumu vukovarske bolnice nekoliko sati pred smrt dao je kratki intervjuu francuskim reporterima. Njegove riječi rekle su sve o mladom hrvatskom Francuzu i hrvatskoj borbi za slobodu: "Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaću, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu. Što za vas zapravo simbolizira Vukovar? Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu." **Jean-Michel još uvijek traži grobnicu i mjesto mira** Još uvijek se ne zna gdje su pokopani njegovi posmrtni ostatci jer su tijela iz skupne grobnice prijeko puta hangara na Ovčari odvezena na nepoznato mjesto. U povijesnom romanu Nevenke Nekić o sudbini mladog Francuza „Jean ili miris smrti“ zapisane su slijedeće riječi koje duboko odražavaju svu tragiku Jean-Michel Nicoliera, ali i tisuća hrvatskih vojnika i civila svih ratova 20. stoljeća čije kosti leže nepokopane diljem hrvatskih polja i livada, te čekaju na posljednji ispraćaj dostojan čovjeka: *Ako nađeš grob na zaboravljenu rubu srijemskoga polja, nedaleko Dunava, naći ćeš čarobni ključ jednog sna. Otključaj ga i uđi u nj. Samo pjesnik i junak mogu od oranice stvoriti domovinu.* (Nevenka Nekić, 2012.)

<https://portal.braniteljski-forum.com/blog/novosti/1-srpnja-1966-roden-jean-michel-nicolier-simbol-hrabrosti-i-mucenistva-vukovara>

Hrvatska Povijest - od A do Ž (Port 23 Austin, MI)

1. srpnja 2018. ·

JEAN MICHEL NICOLIER HRVATSKI MUČENIK VUKOVARSKI BRANITELJ DRAGOVOLJAC HOS-A

(Vesoul, Francuska, 1. srpnja 1966. - Ovčara kraj Vukovara, Hrvatska, 20. studenoga 1991.)

J. M. Nicolier bio je francuski dragovoljac Domovinskog rata, vukovarski branitelj i dragovoljac HOS-a, jedan od 58 pripadnika postrojbe HOS-a koja je stigla u obranu Vukovara od velikosrpske agresije, četničkih zločinaca i zločinačke JNA, pristiglih iz Srbije u napad na Vukovar, te pobunjenih Srba. Ubijen je na Ovčari 20. studenoga 1991.

Nakon što je vidio da je u Hrvatskoj rat odlučio je doći i pomoći u borbi za hrvatsku slobodu. Stigao je vlakom u Zagreb, i tražio gdje se može prijaviti u vojsku a slučajna prolaznica uputila ga je u Starčevićev dom, glavno sjedište HSP-a i ratni stožer HOS-a. S HOS-om je prvo bio na terenu u Mejaškom selu. Nikada prije nije bio u Hrvatskoj, niti na bilo koji način vezan uz nju.

Jean je tijekom bitke za Vukovar ranjen 9. studenoga 1991. na najtežoj gradskoj bojišnici, Sajmištu, te je završio u vukovarskoj bolnici. Nekoliko sati prije smrti dao je svoju posljednju izjavu za novinare. Na pitanje, što jedan Francuz radi u Vukovaru, rekao je: "Bio sam angažiran kao dobrovoljac, a onda smo izgubili. (...) Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac dosao u Vukovar. To je moj izbor u dobru i u zlu.

-Zasto kao dragovoljac?

Jer mislim da im treba pomoci. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu (...) Ne, ne bojim se. Prvi put ih vidim ovako izbliza. Naravno, na

svakoj strani ima budala. Oni su vojnici i ja sam vojnik. To što sam Francuz ne znači da ću se izvući.

Na pitanje, što za vas simbolizira Vukovar, Jean je odgovorio: "Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu."

Jean je mogao, da je htio, izaći iz pakla Vukovara, primjerice, otići u bolnicu te preko UNHCR-a napustiti Vukovar, nitko mu od njegovih suboraca nebi zamjerio, ali ostao je do kraja sa svojim suborcima i podnio najveću žrtvu - dao je svoj život za Hrvatsku.

Po padu grada odveden je u hangar na Ovčari gdje je brutalno premlaćivan. U tome se isticao zločinac po imenu Kemal Đodić Kemo, koji je umro je u miru i netaknut 2008. godine u Vukovaru, bez da je ikad odgovarao za svoja zlodjela. U premlaćivanju Francuza sudjelovao je (po nekim informacijama) Slavko Dokmanović, ratni zločinac, po nacionalnosti Srbin, gradonačelnik Vukovara za vrijeme okupacije. Jean Michel Nicolier ubijen je na Ovčari, zajedno sa još preko 260 ranjenika, medicinskog osoblja i civila. Ubio ga je Spasoje Petković zvan Štuka. Njegovi posmrtni ostaci još nisu pronađeni.

Jean Michel ostati će trajno u sjećanju hrvatskog naroda kao istinski heroj i borac za hrvatsku slobodu, upisan među slavne velikane hrvatske povijesti.

Još neki podaci o Jeanu:

Gradsko vijeće grada Vukovara donijelo je na svojoj sjednici održanoj 18. rujna 2014. odluku temeljem koje pješački most preko rijeke Vuke nosi ime ovog hrabrog Francuza "Jean Michel Nicolier". Otkrivanje ploče s nazivom mosta "Jean Michel Nicolier" održano je 18. listopada 2014. na pješačkom mostu u središtu Vukovara. (Izvor: vukovar.hr, službene stranice grada Vukovara). Godine 2015., 3. svibnja, na Dan grada Vukovara postavljeno mu je i spomen-poprse. "Jean ili miris smrti" povijesni je roman autorice Nevenke Nekić iz 2012. o životu i tragičnoj sudbini J. M. Nicoliera.

Zbog zasluga u obrani Hrvatske Jean Michel Nicolier posmrtno je odlikovan Redom Nikole Šubića Zrinskog 2011., od strane tadašnjeg predsjednika RH Ive Josipovića. Odlikovanje je primila majka pokojnog Jeana Michela, Lyliane Fournier.

Godine 2011. J. M. Nicolier upisan je u Registar hrvatskih branitelja (Izvor: TV Kalendar)

Iste godine, 17. 11. dodijeljena mu je "Počast županije" priznanje Vukovarsko-srijemske županije za ljubav, odanost i hrabrost u Domovinskom ratu.

"Sve je bio dobar san" dokumentarni je film o J. M. Nicolieru iz 2016., redatelja Branka Ištvančića. U filmu govore o Jeanu njegova majka i brat, uz brojne ratne snimke.

Dio govora majke pokojnog Jeana iz filma:

"Sjećam se da sam, kad su mi rekli da sam rodila dječaćića, prvo pomislila kako neće znati za sukobe. I to je dobro. Ali nisam razmišljala da bi dečki mogli ratovati. A to se dogodilo.

Kad su počeli nemiri u Hrvatskoj u ožujku i travnju, to ga je posve obuzelo. Kad bi došao kući, pratio bi televiziju, časopise, sve. Govorio mi je: "Mama, taj se narod želi izdvojiti iz federalne države. Želi neovisnost, treba mu pomoći." Rekao je da bi bio spreman poći tamo. Rekao je da želi snimati i razgovarati s narodom, da točno vidi što ljudi žele. Rekao je da zaslužuju pomoć. To mi baš nije bilo po volji. Hrvatska...

Znala sam da je Zagreb jako lijep grad, ali nitko nije previše o tome govorio. Uz Jean-Mija sam ipak počela slušati, iako se u medijima o tome govorilo vrlo malo. To me šokiralo.

Rekla sam mu da postaje ozbiljno i da se mora vratiti. "To nije tvoj rat, ne radi se o tebi. Ostavi neka sami to riješe!" Šutio je. I nakon nekog vremena rekao je: "Kako mi to možeš reći, ti kao moja majka? A uvijek si mi govorila da slijedim svoje zamisli! A ovo su moje zamisli! I još ću ti nešto reći, prijavio sam se kao dragovoljac za Vukovar. Idem tamo. Danas ili sutra, ne znam točno. Ali idem tamo kao dragovoljac!"

Posljednji put smo se čuli 6. listopada. Bio je u suzama. Rekao je: "Da samo znaš što čine! Bacaju na nas plin, nemamo se čime braniti! Moraš tražiti pomoć, trebamo pomoć!" To sam i učinila, ali nažalost, nitko nije odgovorio na moj poziv. Silno zamjeram svojoj zemlji Francuskoj, Europskoj uniji, što nisu ništa učinili, što su vas ostavili da crknete kao životinje."

Dio teksta Damira Markuša Kutine, dragovoljca HOS-a u obrani Vukovara, suborca Jeana Michela, iz njegove knjige "58 - HOS U OBRANI VUKOVARA I BOGDANOVACA" o Jeanu:

"...Dakle, cijeli Vukovar su na svoj način branili "fajteri" iz svih krajeva Hrvatske, pa i pokoji strani dragovoljac, kao naš Jean Michel Nicolier, Francuz. Naša postrojba HOS-a bila je zaista Hrvatska u malom. Zagrepčani, Velikogoričani, Dalmatinci, Slavonci, Zagorci, Moslavci, Ličani, te spomenuti Francuz, kakva ekipa! Mladi Jean, a samim time što je bio Francuz bio nam je posebno zanimljiv. U Zagreb je pristigao vlakom, ogorčen nakon što je vidio grozne scene rata u Hrvatskoj. Odmah kod Glavnog kolodvora, u Starčevićevom domu, bila je baza HSP-a, a slučajna prolaznica ga je tamo uputila i on je postao dragovoljac HOS-a. Jean je bio krasna osoba, vidjelo se to iz njegovog govora, ophođenja, očiju. Često sam u njegovim očima vidio isti onaj žar kakav je "svijetlio" i u našim, reći ću tako, hrvatskim očima. Da nije govorio francuski, jer hrvatski nije znao, nitko ne bi rekao da je stranac. Sve je radio kao i mi, nikad nije tražio nekakve povlastice. Recimo, ako bi bilo nešto cigareta, pa da bi on tražio više i slično. Sve je dijelio s nama, kao i mi s njim. Isto tako, s nama je dijelio suze, bol i krv, jer ni on naravno nije mogao ostati ravnodušan na zlo koje nas je okruživalo. Vrlo brzo se snašao u nemogućim uvjetima, kako borbe, tako i preživljavanja, i takav je ostao do kraja. Nikad neću zaboraviti kako je vježbao hrvatski jezik, koji mu nije išao. Recimo riječ kokoš, koju smo ga pokušavali naučiti u Vukovaru, izgovarao ju je tako "kreativno" da sam umirao od smijeha. Jean se u borbama ponašao kao i svi mi, bio je dobar borac, ali volio je i fotografirati, tako da je određen broj fotografija koje imamo iz Vukovara njegovo djelo. Nažalost, mnogi su otišli iz Vukovara kad je počeo napad na grad, a on je kao stranac došao braniti Vukovar iako nikada nije ni bio u Hrvatskoj. Kakav apsurd. Nije bio avanturist, plaćenik ili luđak, već jednostavna, simpatična i draga osoba. Na engleskom jeziku objasnio nam je razlog njegova dolaska u Hrvatsku - kad je vidio nepravdu koja nam se događa, odlučio nam je doći pomoći. To je bio Jean. U studenom je ranjen i nije mogao biti s nama na liniji, prebačen je u bolnicu. Nekoliko dana prije proboja bio sam s Pašom kod Jeana (Da napomenemo: Paša je

Viktorin Jurić, također dragovoljac HOS-a u obrani Vukovara) i ostalih naših u bolnici. Paša mu je objašnjavao situaciju, već smo znali da nema izlaza, da je pitanje vremena kada će Vukovar biti okupiran. Jean je mučki ubijen na Ovčari zajedno sa mnogim ranjenicima i medicinskim osobljem bolnice Vukovar."

Počivao u miru Božjem!



<https://www.facebook.com/odstoljeca7.tuHrvatidisu/posts/jean-michel-nicolier-hrvatski-mu%C4%8Denikvukovarski-braniteljdragovoljac-hos-avesoul/866943116839092/>

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET U ZAGREBU
ODSJEK ZA KROATISTIKU

**INTERPRETACIJA I METODIČKI PRISTUP
ROMANU *JEAN ILI MIRIS SMRTI* NEVENKE
NEKIĆ**

DIPLOMSKI RAD
Mateja Plavec

**INTERPRETACIJA I METODIČKI PRISTUP
ROMANU JEAN ILI MIRIS SMRTI ...**



Sveučilište u Zagrebu

<https://repozitorij.ffzg.unizg.hr> › PDF › download

PDF

by M Plavec · 2019 — U radu je analiziran i interpretiran povijesni roman Nevenke Nekić **Jean ili miris smrti**. Roman govori o posljednjim mjesecima Jean-Michela Nicoliera, mladoga francuskoga dragovoljca

Interpretacija i metodički pristup romanu Jean ili miris smrti Nevenke Nekić

Plavec, Mateja

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:232325>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-11-01**



Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

<https://dabar.srce.hr/islandora/object/ffzg%3A1050>

M. Ćurić: Miris smrti nije uvijek miris prolaznosti, nego i vječnosti

03. studenoga 2021.

Prije devet godina, 14. lipnja 2012. sudjelovao sam u predstavljanju romana Nevenke Nekić: Jean ili miris smrti (2012.). Održano je u Vukovaru, u Pastoralnom centru sv. Bone, a uz autoricu Nevenku Nekić, knjigu su predstavili tadašnji gvardijan vukovarski fra Gordan Propadalo, novinarka Milka Vida, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik Antun Ivanković i autor ovoga teksta. Prebirući po dokumentima u svom računalu naišao sam na ovaj tekst i shvatio kako nikada nije objavljen. Kako nam se bliži trideseta obljetnica vukovarske tragedije i pogibije glavnoga junaka ovoga romana na Ovčari, smatrao sam kako bi bilo dobro podsjetiti na tog hrabrog mladića prekrasnog osmijeha koji je dao život za Hrvatsku, na njegovu obitelj, ali i na sjajnu knjigu Nevenke Nekić, jednu od najboljih knjiga nastalih ne samo na temu Vukovara nego i Domovinskog rata uopće.

MIRIS SMRTI NIJE UVIJEK MIRIS PROLAZNOSTI, NEGO I VJEČNOSTI

Roman Nevenke Nekić Jean ili miris smrti (2012.) nastavak je njezina zanimanja za iznimne ljude iznimnih sudbina i iznimnog utjecaja na svijet u kojem su živjeli - koji pokazuje već prvom svojom objavljenom knjigom, onom o Antunu Baueru, objelodanjenom 1992. u Đakovu, u Biblioteci UPT.

Njezin književni opus složena je i gusto tkana tkanica hrvatske povijesti i hrvatske suvremenosti, u kojoj hrvatski narod opstaje ponajprije zbog svojih velikana i duhovnih uzora, „svjetiljki“ koje obasjavaju naš tegobni, turobni i opasni hod kroz povijest. Ti su uzori međusobno neraskidivo povezani pa jedan takav hrvatski uzor, blaženi Alojzije Stepinac, junak proza Nevenke Nekić, postaje uzrokom nastanka njezine kapitalne knjige o mučeniku Ivanu

Buriku. U prvom poglavlju romana o Buriku autorica svjedoči kako joj je osmoga svibnja 2009. u ruke dospjela „omanja brošura s fotografijom Ivana Burika“ koja ju je potaknula na pisanje romana, a u Đakovu se našla zbog – kardinala Alojzija Stepinca. Naime, na poziv, danas pokojnog, hrvatskog velikana prof. Petra Strgara (1938. – 2013.), došla je u Spomen-muzej biskupa Strossmayera predstaviti četvrto izdanje svoga uspješnog i vrlo čitanog, a opet premalo poznatog romana Kardinalovo srce (prva dva izdanja pod nazivom Susret u Emausu). I, eto, nakon Stepinca, „oprozgnjenog“ Burika (2009.), a nakon romana Demon i sveta krv (Verbum, 2009.), godine 2012. nas je, unatoč nesumnjivom povjerenju u njezino iznimno spisateljsko umijeće, zapanjila i ganula romanom Jean ili miris smrti (Udruga Ante Starčević – Tovarnik, 2012.).



Autorica na temelju oskudne dokumentarističke građe rekonstruira jednu potresnu i veličanstvenu sudbinu, mali kamenčić u mozaiku Domovinskog rata, ali tako važan i zaglavan da autoričinim postupkom cijela slika dobiva jasnije obzore, a junak njezina romana postaje junak svih nas.

Nevenka Nekić, osim pojedinačnih sudbina – mladoga Francuza Jean-Michela Nicoliera koji je 1991. godine došao u Hrvatsku i dragovoljno se pridružio hrvatskim braniteljima u obrani Vukovara te je ubijen na Ovčari 20. studenog 1991., i na poseban način njegove majke – ulazi u dubinu ne samo povijesnih zbivanja na istoku Hrvatske, nego dotiče i odnos političkih elita u Europi i svijetu u tom, za Hrvatsku kobnom vremenu. Taj realistički dio romana bazira na dokumentima sa suđenja u Beogradu i Vukovaru, o kojima javnost gotovo ništa ne zna, kao i na materijalu iz francuskog lokalnog lista grada Vesoula, odakle potječe glavni junak Jean-Michel, filmskim zapisima stranih novinara i majčinim pismima. Time se daje snažno i neporecivo uporište za povijesnu potku koja je ipak samo temelj za poetsku priču o mladiću koji se našao pred neslućenim zlom, za koje nema potpunoga objašnjenja. Taj sukob završava tragedijom jer, kaže u proslavu autorica: „!... Postoji zlo čiji su korijeni u paklu; njime u većoj ili manjoj mjeri upravlja sam Nečastivi'. (Ferdinand Takač, SJ)“ U tri vrlo karakteristične fotografije samoga Jean-Michela koje su uvrštene u knjigu, sažima se sva mladenačka ljepota i hrabrost, kao i slutnja skore smrti, kao kontrapunkt zlu kojemu se taj blagi mladić suprotstavlja. Stoga autorica posvećuje roman njegovoj duši, duši Jean-Michela Nicoliera.

Roman je književno oblikovan u nekoliko različitih pristupa likovima i građi, a ujedno je i imaginarni dnevnik Jean-Michela, koji je on stvarno vodio tijekom rata, ali je uništen na Ovčari, kao i njegov tjelesni život.

Tu se, kao i u oblikovanju glavnoga lika, autoričina mašta uzdiže čas do onoga 'sveznajućega' pripovjedača, a djelomice iz ograničene, subjektivne perspektive, iznosi intimne doživljaje i dramu vlastite obitelji koja je stradala u Vukovaru. Tako roman ima i značajke autobiografskoga rukopisa.

Roman obiluje i mnogim metafizičkim punktacijama oblikovanim artistskim i lirskim cezurama, simboličnim sukobom harmonije i sna nasuprot kaosu i zlu, on ima i dimenzije ikoničkog krika u pustinji svijeta, i ne posve na kraju, sadrži duboku sakralnu

kršćansku misao. Kako autoričin tekst moramo shvatiti i kao tekstualni (govorni) čin kojim ona želi ostvariti perlokucijske učinke, naglasiti je kako u tome uspijeva. Kako to Austin tvrdi, kada nešto govorimo ili pišemo, onda nešto i činimo – djelujemo na primatelja posebnom snagom, koju suvremeni liturgičari nazivaju „činidbenom“. A knjiga Nevenke Nekić ostvarila je jasne učinke, ne samo da je svratila pozornost na jednu važnu sudbinu unutar složenog konteksta Vukovarske bitke i Domovinskog rata, ona je konkretno djelovala na sudbinu jedne majke i jedne obitelji, koja je od prognane i postidene postala uzvišena priznatom žrtvom svoga sina za jedan narod o kojem su malo znali.

Ono što je u ovom romanu posebno razvidno jest da autoricu i glavni lik njezine proze povezuje istinsko duhovno jedinstvo, oni dijele temeljne životne nazore, od onih nacionalno-povijesnih do duhovnih. Pripadaju onima, kako je to napisao Tolstoj u Ratu i miru, kojima je „Krist mjerilo svih stvari“. Onima koji se nisu spremni odreći Krista, ali ni drugog čovjeka. Ovakav pristup, nažalost, promicanje kršćanskog, katoličkog svjetonazora u suvremenoj hrvatskoj književnosti, svojevrsno je pristajanje na prešućivanje, omalovažavanje, čak i nepostojanje. Uzalud je Nevenka Nekić jedna od najčitanijih suvremenih hrvatskih književnica: to u najvećim hrvatskim medijima, uglavnom nećete zamijetiti. No učinci koje je ostvarila ovim djelom, toliki su da izazivaju iskreno poštovanje i divljenje.

Mirko Ćurić

<https://www.hkv.hr/kultura/osvrti-kultura/38417-m-curic-miris-smrti-nije-uvijek-miris-prolaznosti-nego-i-vjecnosti.html>

JEAN-MICHEL NICOLIER – KAO FRANCUZ ON SE RODI, KAO HRVAT ŽIVOT DADE!

20 studenoga, 2021



Jean-Michel Nicolier rodio se u Vesoulu u Francuskoj 1966. godine. Imao je dva brata; Pierrea i Paula. U Vesoulu je završio osnovnu i srednju školu.

Jean-Michel Nicolier je gledao Domovinski rat na televiziji u Francuskoj te je odlučio otputovati u Hrvatsku.

Rekao je majci:

“Želim pomoći tim ljudima, oni me trebaju. Ja moram ići, ali vratit ću se. Ti znaš da sam ja divlja trava koja nikada ne nestaje.”

U srpnju 1991., vlakom je došao u Zagreb potpuno sam. Tamo se pridružio hrvatskim obrambenim snagama. Bio je jedan od 481 stranih dragovoljaca domovinskog rata (od kojih je 72 poginulo, a 88 ih je ranjeno) iz 35 zemalja koji su branili Hrvatsku.

Iako Francuz po nacionalnosti, krajem kolovoza 1991. godine pristupio je redovima Hrvatskih obrambenih snaga (HOS) u Mejaškom Selu, općina Barilović kod Duge Rese. S njima je kasnije,

potaknut televizijskim snimkama i nepravdom prema hrvatskim braniteljima, dragovoljno otišao braniti Vukovar.

Bio je mlad i neiskusni ratnik, ali se pokazao vrlo dobrim i hrabrim borovnikom koji nije odstupao u borbi, te je do kraja ostao u Vukovaru. Jean-Michel se borio na vukovarskom Sajmištu gdje je ranjen 9. studenoga, te je morao ostati u bolnici.

Nakon pada Vukovara i ulaska Jugoslavenske narodne armije u Opću bolnicu Vukovar, unatoč potpisanom sporazumu s hrvatskom stranom kako neće ulaziti u bolnicu, Nicolier je odveden zajedno s ostalim ranjenicima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima i u noći s 20. na 21. studenoga 1991. godine pogubljen na Ovčari.

Dragutin Berghofer-Beli, jedan od sedmorice preživjelih, svjedoči kako su četnici Francuza tukli, kao i Sinišu Glavaševića, a nakon čega je Spasoje Petković zvan "Štuka" polumrtvoga Nicoliera izvukao iz mučionice logora na Ovčari i ubio metkom. U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima je rekao:

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu. Što za vas zapravo simbolizira Vukovar? Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu."

Priznanja i spomen

2006. godine, 15. studenoga Jean-Michelu Nicolieru posmrtno je dodijeljena Spomen plaketa "Vukovar 1991", koju je u ime obitelji hrvatskog dragovoljca preuzeo konzul veleposlanstva Republike Francuske u Hrvatskoj, Rodolphe Le Dref.

2011. godine, 17. Studenoga Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović posmrtno je odlikovao Jean-Michela Nicoliera Redom Nikole Šubića Zrinskog za iznimnu hrabrost i junaštvo koju je

iskazao u obrani Vukovara. Odličje je preuzela njegova majka Lyliane Fournier.

Pješački most “Jean Michel Nicolier” s spomen pločom

2011. godine, 17. Studenoga Jean-Michelu Nicolieru posmrtno je dodijeljena Počast županije, priznanje Vukovarsko-srijemske županije za ljubav, odanost i hrabrost u Domovinskom ratu.

2012. godine objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić Jean ili miris smrti, o životu i sudbini Jean-Michela Nicoliera te tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Nakladnik je Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

2014. godine, 18. Rujna središnji pješački most u Vukovaru dobio je ime po Jean-Michelu Nicolieru, sukladno odluci Gradskoga vijeća.

2015. godine, 3. Svibnja, na dan Grada Vukovara, uz most “Jean-Michel Nicolier”, postavljeno je njegovo spomen-poprsje, rad akademskoga kipara Lovre Jakšića.

2016. godine, 17. Veljače u Zagrebu je održana svečana premijera dokumentarnog filma redatelja Branka Ištvančića, Sve je bio dobar san, o životu Jean-Michela Nicoliera

Sve je bio dobar san

SVE JE BIO DOBAR SAN – LE “FRENCHIE” DE VUKOWAR Potresan, intiman i dirljiv dokumentarac ‘Sve je bio dobar san’ redatelja Branka Ištvančića proučava događaje iz vremena početka rata u Hrvatskoj, dolazak mladog francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera u Hrvatsku, njegovu borbu, tragiku obrane grada Vukovara kao i mučeničku smrt na Ovčari, a sve kroz vizuru njegove majke Lyliane Fournier.

Ona u filmu traga za informacijama kako bi došla do posmrtnih ostataka svojeg sina. Film koji na drugačiji način progovara o istini o Domovinskom ratu.

<https://hercegovackiportal.com/2021/11/20/jean-michel-nicolier-kao-francuz-on-se-rodio-kao-hrvat-zivot-dade/>



Foto: Screenshot

ŠTITIO JE NICOLIERA OD ZABORAVA

OVO JE ČOVJEK KOJI JE JOŠ 2011. POLICIJI OTKRIO DA JE JEAN-MICHELA UBIO NOTORNI ŠTUKA

Autor: Snježana Vučković Četvrtak, 30. listopada 2025.

Premda ga s Hrvatskom nije vezala niti jedna spona, **Jean-Michel Nicolier** bio je 25-godišnjak iz Vesoula koji se 1991. uključio u Domovinski rat tijekom kojeg je mučki ubijen na vukovarskoj Ovčari.

Danas bi Jean Michel Nicolier moguće bio tek jedan od pokojnih dragovoljaca koji živi u sjećanjima svojih suboraca da se za njega nije zauzeo pokojni **Antun Ivanković**, koji je bio i sam hrvatski branitelj pripadnik vukovarske 4. bojne 3. GBR ZNG-a.

Naime, Ivanković je **organizirao dolazak obitelji ubijenoga francuskoga dragovoljca Jeana – Michela Nicoliera u Hrvatsku** prigodom komemoracije 18. studenoga 2011. u Vukovaru i Zagrebu.



Antun Ivanković/Foto: Privatna arhiva

Knjige i filmovi o Jeanu kada su malobrojni znali za njega

Isto tako, **pobrinuo se da se ime francuskog dragovoljca nađe u Registru branitelja te na njegovu inicijativu su dodijeljena odlikovanja majci.** Zahvaljujući upravo Ivankoviću, tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno je odlikovao Jean-Michela Nicoliera odličjem Reda Nikole Šubića Zrinskog za junaštvo u studenome 2011., kada je domaća javnost upoznala i njegovu majku Lyliane Fournier.

Pokojni Ivanković 2008. godine osnovao je Udrugu dr. Ante Starčević u Tovarniku koja je još 2012. godine bila nakladnik romana autorice Nevenke Nekić **“Jean ili miris smrti”** posvećenog pokojnom Nicolieru,

U produkciji Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika 2016. godine nastaje višestruko nagrađivani dugometražni dokumentarni film **“Sve je bio dobar san”**, redatelja Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića. Film prati život i mučeničku smrt francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera tijekom Bitke za Vukovar u Domovinskom ratu, prikazan kroz prizmu majčine potrage za njegovim posmrtnim ostacima koji su sada konačno identificirani.

“Sve je bio dobar san” pobrao brojne nagrade

Film je premijerno prikazan 17. veljače 2016. u prepunom zagrebačkom Kinu Europa i bio je apsolutni pobjednik sedmoga izdanja Festvala hrvatskog katoličkog filma u Trsatu, gdje je osvojio tri nagrade Grand Prix za najbolji film festivala, nagradu za najbolju režiju i nagradu za najbolju glazbu. Na 64. Pulskom filmskom festivalu koji se održao 2017. godine film je osvojio nagradu Fedeora za najbolji hrvatski dugometražni dokumentarni film, a nagradu je dodijelio ocjenjivački sud sastavljen od članova Udruge filmskih kritičara Europe i Mediterana.

Kao producent i koscenarist, pokojni Antun Ivanković sudjelovao je u stvaranju niza nagrađivanih dokumentarnih filmova, a bio je i suautor i nakladnik značajnih knjiga o povijesti Tovarnika i Srijema. Među važnijim djelima u kojima je sudjelovao ističu se dokumentarni film **“Slike iz života ratnika”**, redatelja Silvija Mirošničenka i producenta Ivankovića, koji prikazuje život i ratni put ratnog heroja vukovarske obrane **Ivana Anđelića-Doktora**.

Nadalje, važno je istaknuti i dokumentarni film **“Krvava berba grožđa”**, redatelja Silvija Mirošničenka i producenta Ivankovića. Film

proučava događaje iz s početka rata u Hrvatskoj. Opisuje strahote koje su tzv. JNA i paravojna jedinica “Dušan Silni” provodili nad Hrvatima i ostalim nesrbima u Lovasu. Godine 2020. objavljena je knjiga **“SVJEDOČIM – obrana i stradanje Općine Tovarnik u Domovinskom ratu”**, čiji su autorski rad priredili i uredili prof. dr. sc. Milica Lukić i Antun Ivanković.



Spasoje Petković – Štuka/Foto: Screenshot

Među prvima dao izjave o Štuki

Još krajem 2011. godine kao predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, Ivanković je dao izjavu Odjelu za ratne zločine Policijske uprave vukovarsko-srijemske sa podacima koji upućuju na to da je francuskog dragovoljca i branitelja Vukovara iz vukovarske bolnice odvedenog na Ovčaru, Jean-Michela Nicoliera ispred hangara na Ovčari ubio Spasoje Petković, zvan Štuka.

“Štuka je u srbijanskoj javnosti poznat kao izdajica, jer je propjevao o zločinima na Ovčari i priznao da je ubio nekoliko ranjenika, među njima i Jean-Michela Nicoliera, ispred hangara na Ovčari, a poslije je sudjelovao u strijeljanju ranjenika, njih 200, iz vukovarske bolnice. Vukovarsko-srijemska policija na zahtjev DORH-a pokrenula je početkom 2012. istragu o tom zločinu”, govorio je pokojni Ivanković koji će ostati upamćen kao čovjek koji je svojim neumornim radom i dubokim osjećajem za pravednost osigurao da Jean-Michel Nicolier ne bude samo bezimena žrtva već da postane inspiracija i podsjetnik na istinsku hrabrost i ljubav prema slobodi.

<https://www.dnevno.hr/domovina/ovo-je-covjek-koji-je-jos-2011-policiji-otkrio-da-je-jean-michela-ubio-notorni-stuka-3109905/>

Liljana Lili Benčik je sa **Goranom Burićem** i 4 drugih

..

SVE JE BIO DOBAR SAN

"Ako nađeš grob na zaboravljenu rubu srijemskoga polja, nedaleko Dunava, naći ćeš ključ jednoga sna. Otključaj ga i uđi u nj. Samo pjesnik i junak mogu od oranice stvoriti domovinu." Scenaristica je Nevenka Nekić, redatelj je **Branko Istvancic**, a producent je Antun Ivanković, predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika.

Film je posvećen vukovarskom branitelju iz Francuske Jean-Michelu Nicolieru. dragovoljcu domovinskog rata, pripadniku HOS-a, koji se borio u Vukovaru! Ubijen je u pokolju na Ovčari i tek sada nakon 34 godine pronađeni su njegovi posmrtni ostaci.

Počivao u miru Gospodnjem! Hvala mu i slava!

Konačno će se smiriti srce mame **#LylianeFournier** i brata **Paul Nicolier**, koji će moći doći na njegovo vječno počivalište zapaliti svijeću i donijeti cvijeće.

Jean-Michel Nicolier došao je u Hrvatsku kao dragovoljac, priključio se postrojbi HOS-a u obrani Vukovara.

Neka se zapita Tomislav Tomašević, je li Nicolier bio ustaša, a bio je Za dom spreman!?

"Želim pomoći tim ljudima, oni me trebaju. Ja moram ići, ali vratit ću se. Ti znaš da sam ja divlja trava koja nikada ne nestaje", kazao je Jean-Michel svojoj majci prije odlaska u Hrvatsku.

Kako je hrvatska javnost saznala za Jean-Michel Nicoliera?

Velikim angažmanom Antuna Ivankovića, predsjednika Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, umirovljene profesorice Nevenke Nekić i uz pomoć prevoditelja, prvog veleposlanika RH u Rimu Ive Livljanića, nakon 20 godina hrvatska javnost saznala je za žrtvu koju je Jean-Michel Nicolier podnio za Hrvatsku, najvrjednije što je imao – svoj život!

Svakako treba naglasiti da je mogao izaći iz Vukovara sa francuskom novinarskom ekipom, ali nije htio! Kada su ga pitali kako doživljava Vukovar, tri puta ponovio je "klaonica, klaonica, klaonica"

#ProfNevenkaNekić i **#AntunIvanković** krenuli su u potragu za bilo kakvim podacima o Jean-Michelu Nicolieru, nakon premijere filma Višnje Starešine "Zaustavljeni glas", u kojem su vidjeli Jean-Michelov specifičan osmijeh pa su se zapitali tko je taj mladi čovjek? Antun Ivanković saznao je da Jean-Michela nema na popisu branitelja, pa je preko facebooka pronašao njegovog brata Paula i došao do adrese njihove majke.

Prof. Nevenka Nekić prikupila je obimnu dokumentaciju i napisala knjigu o životu Jean-Michela Nicoliera "JEAN ILI MIRIS SMRTI". Evo što je o tom obimnom poslu napisala prof. Nekić:

"Dakle, naša trojka imala je silnoga posla: trebalo ga je uvrstiti u popis branitelja, trebalo je doći do adrese njegove majke u Francuskoj, trebalo je dovesti majku i ovdje prirediti prijme kod ministra branitelja P. Matića, predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića, župana Bože Galića, Vesne dr. Bosanac. Trebalo je naći donacije za smještaj majke u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu, isto tako u hotelu Lav u Vukovaru, trebalo je napisati niz pisama koja je prevodio prof. Ive Livljanić kao vrsni romanist, a ja sam svaku etapu odradila kao spisateljica, sastavljač pisama majci, zahtjeva svim navedenim instancijama, dok je Ivanković bio tehnička veza za sve telefone, dokumente i veze oko termina."

Svakako je zanimljivo napomenuti da je tadašnji ministar branitelja pok. Predrag Matić srdačno primio majku Lyliane Fournier, a da je Bojan Glavašević, tadašnji zamjenik ministra branitelja pokušao spriječiti prijam delegacije u Ministarstvu branitelja.

<https://www.hkv.hr/.../26439-n-nekic-jean-michel-nicolier...>

Dakle Trojka, kako ih je nazivala prof. Nekić uspjela je dovesti majku Lyliane Fournier i brata Paula Nicoliera u Hrvatsku, isposlovati mirovinu i stan za majku u Hrvatskoj gdje i danas živi. Za taj pothvat angažirali su odvjetnike, ustanove u obje države, prijevoze dokumenata, kontakte s raznim osobama itd.

Posao hvale vrijedan obavljen je u vrijeme SDP-ove Vlade i SDP-ova Predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića.

Dana 17. studenog 2011. predsjednik Ivo Josipović posmrtno je dodijelio odlikovanje francuskom državljaninu Jean-Michelu

Nicolieru, dragovoljcu Domovinskog rata poginulom u obrani Vukovara. Odlikovanje je primila njegova majka.

Bio je jedan od 481 stranih dragovoljaca Domovinskog rata (od kojih je 72 poginulo, a 88 ih je ranjeno) iz 35 zemalja koji su branili Hrvatsku. Isto tako u Domovinskom ratu borili su se kao dragovoljci 140 Engleza i 73 Francuza, no nisu bili svi pripadnici HOS-a. Među njima se posebno ističe, Thomas Crowley Tom, kao pripadnik 9. bojne HOS-a, koji je život dao za hrvatsku slobodu!

Dana 12. prosinca 2012. Ivo Josipović je na Pantovčaku, Udruzi veterana 114. brigade HV-a, predao post mortem, odlikovanje Reda Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana s pozlaćenim pletenom, za Thomasa Crowleya Irca, koji je poginuo na Južnom bojištu, a bio je pripadnik legendarne 9. bojne HOS-a, koja je kasnije bila pridružena 114. brigadi HV-a, kao časnik HOS-a i HV-a u činu bojnika.

Hrvatski audiovizualni centar HAVC u okviru Ministarstva kulture nije htio ni nakon ponovljenih molbi i zahtjeva financirati snimanje filma, pa su se autori obratili Ministarstvu branitelja, tako da je film završen uz minimalna sredstva. Vidi se koliko se Ministarstvo kulture angažira za hrvatski film o Domovinskom ratu! Film je rađen u produkciji Udruge hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskoga rata, Udruge dr. Ante Starčević – Tovarnik i Udruge Artizana iz Zagreba.

<https://www.vecernji.hr/.../pocelo-snimanje-dokumentarca...>

Sve je bio dobar san, bio je prikazan 2017. na Pulskom filmskom festivalu!

Film ispričan kroz priču majke Jean-Michela Nicoliera duboko je dirnuo brojno gledateljstvo i pokupio brojne nagrade:

-Velika nagrada URTI za autorski dokumentarni film Francuska – nominacija

Festival Trsat Hrvatska – Grand prix za najbolji film, najbolja režija, najbolja glazba

-IDFA Docs for Sale Nizozemska

-Međunarodni festival dokumentarnog filma Beyond the Border Grčka za najbolji dokumentarni film

-Međunarodni festival mediteranskog filma Tetouan Maroko

-Međunarodni festival dokumentarnog filma Ethnocineca Beč Austrija

Worldfest Houston SAD – Nagrada Brončani remi

-Puljski filmski festival Hrvatska– FEDEORA Priznanje za najbolji hrvatski dugometražni dokumentarni film ocjenjivačkog suda međunarodnog udruženja filmskih kritičara Europe i Mediterana Fedeora

-Festival novih – festival dokumentarnog filma Slavonski Brod Hrvatska – najbolji film

-PerSo festival filmova socijalne tematike Perugia Italija

-Human rights film festival Barcelona Španjolska

<https://hrvatskepraviceblog.com/.../bivsi-predsjednik.../>



YOUTUBE.COM

Sve je bio dobar san TRAILER

<https://www.facebook.com/liljana.bencik.1/posts/sve-je-bio-dobar-san-ako-na%C4%91e%C5%A1-grob-na-zaboravljenu-rubu-srijemskog-polja-nedal/1824950925055913/>

PRONAĐENI POSMRTNI OSTACI VUKOVARSKOG HEROJA

NESLUŽBENO PRONAĐENI POSMRTNI OSTACI VUKOVARSKOG HEROJA JEAN- MICHELA NICOLIERA

29. 10. 2025.



Foto: Udruga dr. Ante Starčević – Tovarnik

Posmrtni ostaci francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera navodno su pronađeni nakon više od tri desetljeća.

Ekshumacija posmrtnih ostataka iz **masovne grobnice na Ovčari**, svega stotinjak metara udaljene od zloglasnog hangara – mjesta koje je postalo simbolom vukovarske patnje i mučeništva – obavljena je 25. rujna ove godine.

Prema neslužbenim informacijama, u grobnici su pronađeni ostaci trojice muškaraca, a među njima bi trebao biti i **Jean-Michel Nicolier**, francuski dragovoljac koji je poginuo braneći Hrvatsku, neslužbeno doznaje RTL. Službeni rezultati identifikacije trebali bi biti objavljeni u srijedu u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici „Dr. Juraj Njavro“ u Vukovaru. Očekuje se kako će objavi prisustvovati i ministar hrvatskih branitelja **Tomo Medved**.

Jean-Michel Nicolier **ubijen je 20. studenoga 1991. na Ovčari**. Tijekom obrane Vukovara bio je teško ranjen te je prebačen u bolnicu, gdje su ga snimile kamere francuske televizije. To je bio posljednji put da je Nicolier viđen živ. Iz bolnice su ga odveli, a prema svjedočanstvima preživjelih s Ovčare, „samljeli od batina“ i potom brutalno ubili.

Predosjećao najgore

Francuz je 1991. godine stigao u Hrvatsku, gdje je postao pripadnik HOS-a i sudjelovao u obrani Vukovara. **Na pitanje francuskih novinara „Što za vas simbolizira Vukovar?“**, Jean-Michel Nicolier je samo **nekoliko sati prije pogubljenja odgovorio: „Klaonicu.“**

U studenom 1991. pojavio se pred kamerama u vukovarskoj bolnici, ogrnut zelenim ogrtačem i vidno uznemiren. Njegovi sunarodnjaci, novinari koji su ga tada snimali, kasnije su svjedočili da je Jean-Michel, dragovoljac iz Vesoula koji je došao braniti Hrvatsku, **predosjećao najgore**.

„Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Znao sam da će biti teško, ali **nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile**“, rekao je tada Nicolier, koji je **kasnije postao simbol vukovarske patnje**.

‘Vukovar je klaonica. Prava klaonica’

Jean-Michelova majka, **Lyliane Fournier**, prisjetila se kako je **sina posljednji put vidjela upravo na snimci reportaže iz vukovarske bolnice koju su snimili francuski novinari**. „Posljednji put je vidjela svog sina na snimci reportaže iz vukovarske bolnice u kojoj su francuski novinari snimili Jean-Michela. Međutim, on je tada već bio ubijen“, rekla je svojedobno u razgovoru za RTL Danas.

„Mislim da ga je sve to jako pogodilo. Kada su ga te večeri intervjuirali **Hervé Ghesquière** i **Agnès Vahramian**, kad mu je Hervé postavio pitanje što mu Vukovar predstavlja, vidjelo se kako mu je nestao osmijeh s lica i rekao je – **klaonicu. Pravu klaonicu**. Tada sam shvatila, a kasnije i doznala, što je uistinu bio Vukovar“, ispričala je Fournier.

Godinama je prikupljala dijelove priče o sinu koji se borio za Hrvatsku, a **najviše je saznala nakon rata – zahvaljujući njegovim suborcima, posebno prijatelju poznatom pod nadimkom Paša**. „Htio je izvući Jean-Michela iz bolnice, a on je to uvijek odbijao. Jednom, kad smo bili u Vukovaru, rekao mi je da kad priča o Jean-Michelu, koža mu se naježi. Rekao je: ‘Trebao sam ga onesvijestiti, staviti na leđa i izvući ga’.“

Jean-Michelova majka: Sigurno se bojao

„Čini se da je **bio prvi kojeg su pogubili**, i rekla sam si, to me treba tješiti. Bio je prvi, pa nije vidio sve što se dogodilo, ali vjerujem da je znao. Morao je znati. Sigurno se bojao, ali kao i svi ostali, uostalom. Najmlađa žrtva bio je dječak od 16 godina, a bila je i trudna žena među zarobljenicima“, kazala je majka Francuza.

Lyliane Fournier danas živi u Hrvatskoj i kaže kako razumije zašto se njezin sin odlučio boriti za narod kojeg je do tada poznavao samo s televizije. Jedan od njihovih posljednjih susreta dogodio se tri mjeseca prije njegova odlaska u rat.

‘Rekao mi je: Da samo znaš što rade’

„Rekao mi je: **idem u Hrvatsku, nemaš mi što reći, imam 25 godina**, dođi, pomози mi da spremim kofer. I pomogla sam mu. Htjela sam mu napraviti sendvič, ali rekao je da nema vremena. Nosio je moj križ oko vrata jer je svoj izgubio, pa je uzeo moj.

Sjećam se da sam mu rekla: hajde Jean-Michel, vrati mi križ, jer ćeš i ovaj izgubiti, a on je odgovorio: ‘Ne, čuvat će me’“, ispričala je Fournier.

Majka i sin posljednji su put razgovarali telefonom kada joj je rekao da odlazi u Vukovar. „Posljednji put me nazvao 6. listopada. Bio je u suzama i rekao mi je: **‘Da samo znaš što rade, treba nam poslati pomoć’**, a u Francuskoj je svima bilo svejedno“, prisjetila se.

Lyliane Fournier nikada nije izgubila nadu da će posmrtni ostaci njezina sina biti pronađeni. Priča o mladm Francuzu 2012. godine pretočena je u roman **“Jean ili miris smrti”**, koji su napisali **Nevenka Nekić** i **Antun Ivanković**, temeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi, svjedočanstvima s beogradskih suđenja, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Godine 2016. snimljen je i dokumentarni film Sve je bio dobar san, posvećen njegovu životu i žrtvi.

<https://www.nacional.hr/nesluzbeno-pronadeni-posmrtni-ostaci-vukovarskog-heroja-jean-michela-nicoliera/>

FRANCUSKI HEROJ

PRONAĐENI POSMRтни OSTACI VUKOVARSKOG BRANITELJA JEAN- MICHELA NICOLIERA: “TIJELO JE BILO ZAKOPANO STO METARA OD HANGARA”

KAportal.hr
29.10.2025.

Službena potvrda identifikacije očekuje se danas u 11 sati u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici “Dr. Juraj Njavro” u Vukovaru. Prema neslužbenim informacijama do kojih je došao RTL Danas, napokon su pronađeni posmrtni ostaci francuskog dragovoljca Domovinskog rata, Jean-Michela Nicoliera, ubijenog u pokolju na Ovčari.

Prije nešto više od mjesec dana provedena je ekshumacija iz masovne grobnice na Ovčari, smještene oko stotinu metara od poznatog hangara. U toj su grobnici pronađeni ostaci triju muškaraca, a među njima je, prema prvim nalazima, i Nicolier.

Službena potvrda identifikacije očekuje se danas u 11 sati u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici “Dr. Juraj Njavro” u Vukovaru, na događaju kojem će prisustvovati i potpredsjednik Vlade te ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved.

Majka i brat u Vukovaru

KAportal doznaje da su zbog toga u Vukovar otputovali majka stradalog Jeana – Lyliane Fournier te brat Paul Nicolier.

Jean-Michel Nicolier u Hrvatsku je stigao 1991. godine, priključio se HOS-u i sudjelovao u obrani Vukovara. Prije toga je boravio na bojištu u Mejaškom Selu na području Općine Barilović.

Na pitanje francuskih novinara u poznatom video-isječku iz 1991. godine što za njega simbolizira Vukovar, odgovorio je kratko: „Klaonica.“ Bio je to njegov posljednji intervju, snimljen u studenom

1991. u Vukovarskoj bolnici, gdje su novinari zabilježili mladog, iscrpljenog Francuza ogrnutog zelenim ogrtačem i vidno potresenog ratnim užasima.

Kasnije će njegovi sunarodnjaci iz Francuske posvjedočiti da je Jean-Michel osjećao da mu se bliži kraj. Iako su mu više puta nudili mogućnost povratka kući, odbijao je napustiti Vukovar.

„Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, posebno za civile“, rekao je tada novinarima.

Njegova majka, Lyliane Fournier, posljednji ga je put vidjela na snimci iz bolnice. „Tada je već bio mrtav“, rekla je u jednom od svojih potresnih intervjuja za RTL Danas.

Nije htio otići

„Kada su ga te večeri intervjuirali, vidjela sam da mu je nestao osmijeh. Na pitanje što mu znači Vukovar, samo je rekao – klaonica. I tada sam shvatila što se tamo događa“, prisjetila se majka.

Godinama je skupljala djeliće priče o sinu koji je dao život za Hrvatsku. Najviše je saznala nakon rata, iz svjedočanstava njegovih suboraca, među kojima i prijatelja poznatog pod nadimkom Paša.

„Pokušao ga je izvući iz bolnice, ali Jean-Michel nije htio otići. Rekao mi je da ga je trebao onesvijestiti i odnijeti na leđima, jer bi mu možda tako spasio život“, kazala je Lyliane.

Prema dostupnim svjedočenjima, Nicolier je bio među prvim pogubljenima na Ovčari. „Tješim se mislju da nije vidio što je uslijedilo. Sigurno se bojao, kao i svi drugi“, rekla je njegova majka, prisjećajući se i da je među žrtvama bilo maloljetnika i trudnica.

Lyliane danas živi u Karlovcu i kaže da razumije zašto je njezin sin odlučio boriti se za narod koji je dotad poznavao samo s televizije.

Posljednji razgovor

Prisjetila se i njihova posljednjeg susreta, tri mjeseca prije nego što je otišao: „Rekao mi je: ‘Idem u Hrvatsku, imam 25 godina, pomoz mi da spremim kofer.’ Nosio je moj križ jer je svoj izgubio. Rekla sam mu da će i taj izgubiti, a on mi je odgovorio: ‘Ne, ovaj će me čuvati.’“

Posljednji telefonski razgovor vodili su 6. listopada 1991. „Plakao je i rekao: ‘Da znaš što rade... Treba nam pomoć.’ A u Francuskoj, nikoga nije bilo briga“, prisjetila se majka.

Iako su prošla desetljeća, nikada nije izgubila nadu da će pronaći sinove ostatke.

Priča o Jean-Michelu Nicolieru pretočena je 2012. u roman „Jean ili miris smrti“, temeljen na istraživanju Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića, te svjedočanstvima s beogradskih suđenja i pismima Jeanove majke. Godine 2016. snimljen je i dokumentarni film „Sve je bio dobar san“, posvećen ovom mladom Francuzu koji je postao simbol vukovarske žrtve i hrabrosti.

<https://kaportal.net.hr/aktualno/vijesti/1373016/pronadeni-posmrtni-ostaci-vukovarskog-branitelja-jean-michela-nicoliera-tijelo-je-bilo-zakopano-sto-metara-od-hangara/>



Izvor: Fah

ČUVANJE SJEĆANJA

USPOMENE POKOJNOG VUKOVARSKOG BRANITELJA IVANKOVIĆA NA JEAN- MICHELA NICOLIERA

31. listopada 2025. u 16:16

Brojne su uspomene obitelji i suboraca na Jean-Michela Nicoliera, francuskog dragovoljca i hrvatskog branitelja čiji su posmrtni ostaci identificirani u Vukovaru. Posebnu ulogu u očuvanju njegove uspomene imao je pokojni Antun Ivanković, hrvatski branitelj i predsjednik Udruge dr. Ante Starčević. Informacije o očuvanju uspomena na mladog Nicoliera od strane Antuna Ivankovića donosimo u nastavku teksta.

Kako je Nicolier otrgnut od zaborava

Jean-Michel Nicolier bio je 25-godišnjak iz Vesoula koji se 1991. uključio u Domovinski rat premda ga s Hrvatskom do tog trenutka nijedna spona nije vezala, ali je za nju dao život.

Danas bi Jean Michel Nicolier bio tek bezimeni strani dragovoljac koji živi u sjećanjima svojih suboraca da se za njega nije zauzeo pokojni Antun Ivanković, koji je bio i sam hrvatski branitelj pripadnik vukovarske 4. bojne 3. GBR ZNG-a.

Organizirao je dolazak obitelji ubijenoga francuskoga dragovoljca Jean-Michela Nicoliera u Hrvatsku prigodom komemoracije 18. studenoga 2011. u Vukovaru i Zagrebu. Isto tako, pobrinuo se da se ime francuskog dragovoljca nađe u Registru branitelja te na njegovu inicijativu su dodijeljena odlikovanja majci.

Zahvaljujući upravo Ivankoviću, tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno je odlikovao Jean-Michela Nicoliera odličjem Reda Nikole Šubića Zrinskog za junaštvo u studenome 2011., kada je domaća javnost upoznala i njegovu majku Lyliane Fournier.

>Sjećanje na Jean-Michela: Čovjek koji je branio Hrvatsku ‘u dobru i zlu’

Sve je bio dobar san’

Pokojni Ivanković 2008. godine osniva Udrugu dr. Ante Starčević u Tovarniku čiji je predsjednik. 2012. godine iz tiska izlazi roman “Jean ili miris smrti” autorice Nevenke Nekić, koji je posvećen upravo vukovarskom branitelju iz Francuske Jeanu-Michelu Nicolieru, nakladnik je Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnik.

2016. godine u produkciji Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnika nastaje višestruko nagrađivani dugometražni dokumentarni film „Sve je bio dobar san“, redatelja Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića.

Mučenička smrt Jean-Michela Nicoliera

Film prati život i mučeničku smrt francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera tijekom Bitke za Vukovar u Domovinskom ratu, prikazan kroz prizmu majčine potrage za njegovim posmrtnim

ostacima koji su danas identificirani. Premijerno je prikazan 17. veljače 2016. u prepunom zagrebačkom Kinu Europa.

Film je bio apsolutni pobjednik sedmoga izdanja Festivala hrvatskog katoličkog filma u Trsatu, gdje je osvojio tri nagrade Grand Prix za najbolji film festivala, nagradu za najbolju režiju i nagradu za najbolju glazbu. Na 64. Pulskom filmskom festivalu koji se održao 2017. godine film je osvojio nagradu Fedeora za najbolji hrvatski dugometražni dokumentarni film. Nagradu je dodijelio ocjenjivački sud sastavljen od članova Udruge filmskih kritičara Europe i Mediterana.

Film ‘Krvava berba grožđa’

Kao producent i koscenarist sudjelovao je u stvaranju niza nagrađivanih dokumentarnih filmova, a bio je i suautor i nakladnik značajnih knjiga o povijesti Tovarnika i Srijema. Među važnijim djelima u kojima je sudjelovao ističu se dokumentarni film „Slike iz života ratnika“, redatelja Silvija Mirošničenka, i producenta Ivankovića, koji prikazuje život i ratni put ratnog heroja vukovarske obrane Ivana Anđelića-Doktora.

Nadalje, važno je istaknuti i dokumentarni film „Krvava berba grožđa“, redatelja Silvija Mirošničenka i producenta Ivankovića. Film proučava događaje iz s početka rata u Hrvatskoj. Opisuje strahote koje su tzv. JNA i paravojna jedinica „Dušan Silni“ provodili nad Hrvatima i ostalim nesrbima u Lovasu.

>VIDEO, FOTO) Snimljen dokumentarac ‘Krvava berba grožđa’ u Lovasu 1991.

Svjedočenje Ivankovića o ubojici Nicoliera

Godine 2020. objavljena je knjiga „SVJEDOČIM – obrana i stradanje Općine Tovarnik u Domovinskom ratu“, čiji su autorski rad priredili i uredili prof. dr. sc. Milica Lukić i Antun Ivanković.

Još krajem 2011. godine kao predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, Ivanković je dao izjavu Odjelu za ratne zločine Policijske uprave vukovarsko-srijemske sa podacima koji upućuju na to da je francuskog dragovoljca i branitelja Vukovara iz vukovarske bolnice

odvedenog na Ovčaru, Jean-Michela Nicoliera ispred hangara na Ovčari ubio Spasoje Petković, zvan Štuka.

”Štuka je u srbijanskoj javnosti poznat kao izdajica, jer je propjevao o zločinima na Ovčari I priznao da je ubio nekoliko ranjenika, među njima i Jean–Michela Nicoliera, ispred hangara na Ovčari, a poslije je sudjelovao u strijeljanju ranjenika, njih 200, iz vukovarske bolnice.

Vukovarsko-srijemska policija na zahtjev DORH-a pokrenula je početkom 2012. istragu o tom zločinu”, govorio je pokojni Ivanković.

Upamćen kao čovjek dubokog osjećaja za pravdu

Pokojni Ivanković ostat će upamćen kao čovjek koji je svojim neumornim radom i dubokim osjećajem za pravdu osigurao da Jean-Michel Nicolier ne bude samo bezimena žrtva već da postane inspiracija i podsjetnik na istinsku hrabrost i ljubav prema slobodi. Pronašao je njegovu obitelj, doveo ih u Hrvatsku, stvorio knjižno i filmsko djelo te osigurao državna priznanja obitelji preminulog heroja.

<https://narod.hr/hrvatska/uspomene-pokojnog-vukovarskog-branitelja-ivankovica-na-jean-michela-nicoliera>

POLITIKA & KRIMINAL**MAJKA UBIJENOG VUKOVARSKOG
HEROJA: 'MOJ SIN JE UVIJEK GOVORIO
DA SU HRVATI DOBRI LJUDI. I BIO JE U
PRAVU'**

*Obitelj Jean Michela Nicoliera se nada da će i drugi nestali
na Ovčari biti pronađeni*



FOTO: David Jerkovic/PIXSELL

Mirta Vranješ Hina 29. 10.

Pronađeni su posmrtni ostaci vukovarskog heroja, Francuza Jean Michela Nicoliera. On je s 25 godina otišao braniti Vukovar. Njegovi posmrtni ostaci pronađeni su i identificirani nakon 34 godine na Ovčari.

Identifikaciji su nazočili majka Lyliane Fournier, brat Paul Nicolier i nećak ubijenog Mathéo Nicolier koji su jutros doletjeli iz Francuske. Lyliane Fournier se danas u Vukovaru zahvalila hrvatskoj Vladi, posebno ministru hrvatskih branitelja Tomi Medvedu.

<https://www.telegram.hr/politika-kriminal/majka-ubijenog-vukovarskog-heroja-moj-sin-je-uvijek-govorio-da-su-hrvati-dobri-ljudi-i-bio-je-u-pravu/>

POGINUO ZA HRVATSKU**VIDEO UBIJENI FRANCUSKI HEROJ NA
PITANJE O VUKOVARU TRI JE PUTA
PONOVILO SAMO JEDNU RIJEČ**

29.10.2025



Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu, kazao je Nicolier 1991. Izvor: HRT / Autor: Screenshot

Članovi obitelji hrvatskog branitelja Jean-Michel Nicoliera, francuskog dragovoljca koji je sudjelovao u obrani Vukovara od velikosrpske agresije te je pogubljen u noći 20. na 21. studenoga 1991. ispred hangara na Ovčari, identificirali su u srijedu njegove posmrtno ostatke.

Ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved sastao se u sklopu procesa identifikacije u vukovarskoj Memorijalnoj bolnici Dr. Juraj Njavro sa članovima obitelji četvero branitelja ekshumiranih na Ovčari i Petrovačkoj doli, među kojima je i obitelj Nicoliera. 'Jean-Michel nije rođen u Hrvatskoj, ali u njoj je ostavio svoje srce i za nju je žrtvovao svoj život. U tom za nas sudbonosnom vremenu, kada je mnogima bilo lakše okrenuti pogled, on je pružio ruku pomoći', istaknuo je Medved.

Osim Nicolera, na Ovčari su ekshumirani posmrtni ostaci hrvatskih branitelja Zorislava Gašpara i Josipa Batorela, a na Petrovačkoj doli Dragutina Štita.

Tko je bio Jean-Michel Nicolier?

Jean-Michel Nicolier (1966.-1991.) došao je u ljeto 1991. u Hrvatsku i aktivno se uključio u obranu Vukovara, gdje je kao pripadnik HOS-a sudjelovao u obrani vukovarske četvrti Sajmišta.

VIDEO Ovo su posljednje izjave Jean-Michela Nicoliera

Jean Michel Nicolier Izvor: Licencirane fotografije / Autor: HRT

Ranjen je 9. studenoga 1991. i prevezen u vukovarsku bolnicu. Nakon pada i okupacije Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojskih postrojbi su iz bolnice odveli Nicoliera zajedno s ostalim hrvatskim ranjenicima, braniteljima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima te je u noći s 20. na 21. studenoga pogubljen ispred hangara na Ovčari.

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše patnji, ja sam ostao, znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno"

vezane vijesti



SLUŽBENO POTVRĐENO

Nakon 34 godine pronađeno tijelo Nicoliera. 'Nije rođen u Hrvatskoj, ali za nju je ostavio svoje srce'



čeka se službena objava

Brat Jean-Michela Nicoliera: 'Mislim da je istina, ali još nisam siguran'

U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima Nicolier je rekao:

“Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu”.

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar, pitali su ga reporteri: "Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu.”



Jean Michel Nicolier Izvor: HRT / Autor: Screenshot

Zbog zasluga u obrani Republike Hrvatske 2011. ga je tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno odlikovao Redom Nikole Šubića Zrinskoga, a odličje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

Po Jean-Michelu Nicolieru imenovan je i pješački most preko rijeke Vuke u središtu Vukovara, te je postavljena njegova bista.

"Smrt mladoga Francuza Jean-Michela nadilazi tragediju ratnog sukoba. Ovog mladića koji nije znao puno o Hrvatima i nije došao u Vukovar kao plaćenik, vodila je etika suosjećanja prema ugroženom malom narodu, etika pravde i morala. Jean-Michel Nicolier pokazao je iznimnu hrabrost i herojstvo u odbrani Vukovara", naveli su svojedobno iz Udruge dr. Ante Starčevića iz Tovarnika, prenijela je Hina.



Lyliane Fournier, majka ubijenog Jean-Michela Nicoliera s obiteljiIzvor: Cropix / Autor: Marin Franov
Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić "Jean ili miris smrti", o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redatelja Branka Ištvančića o njegovu životu "Sve je bio dobar san".

<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/video-ubijeni-francuski-heroj-na-pitanje-o-vukovaru-tri-je-puta-ponovio-samo-jednu-rijec-20251029>

SCREENSHOT

29.10.2025.,

Portal GS/Hina

IDENTIFICIRANI POSMRTNI OSTACI

JEAN-MICHEL NICOLIER: ZNAO SAM DA ĆE BITI TEŠKO, ALI NISAM MISLIO DA ĆE BITI TAKO STRAŠNO

Ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved potvrdio je u srijedu u Nacionalnoj bolnici "Dr. Juraj Njavro" da su identificirani posmrtni ostaci četiriju hrvatskih branitelja ekshumiranih na području Vukovara, među kojima je i francuski dragovoljac Jean-Michel Nicolier.

Trojica hrvatskih branitelja ekshumirana su iz masovne grobnice pronađene na Ovčari 25. rujna ove godine, a jedan iz masovne grobnice na Petrovačkoj doli tijekom 2024. Među identificiranima s Ovčare je i Jean-Michel Nicolier, rekao je Medved na konferenciji za novinare.

"Jean-Michel nije rođen u Hrvatskoj, ali u njoj je ostavio svoje srce i za nju je žrtvovao svoj život. U tom za nas sudbonosnom vremenu, kada je mnogima bilo lakše okrenuti pogled, on je pružio ruku pomoći", istaknuo je.

Osim Nicolera, na Ovčari su ekshumirani posmrtni ostaci hrvatskih branitelja Zorislava Gašpara i Josipa Batorela, a na Petrovačkoj doli Dragutina Štita.

HINA/UDRUGA DR. ANTE STARČEVIĆ – TOVARNIK

Jean-Michel Nicolier (1966.-1991.) došao je u ljeto 1991. u Hrvatsku i aktivno se uključio u obranu Vukovara, gdje je kao pripadnik HOS-a sudjelovao u obrani vukovarske četvrti Sajmišta.

Ranjen je 9. studenoga 1991. i prevezen u vukovarsku bolnicu. Nakon pada i okupacije Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojskih postrojbi su iz bolnice odveli Nicoliera zajedno s ostalim hrvatskim ranjenicima, braniteljima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima te je u noći s 20. na 21. studenoga pogubljen ispred hangara na Ovčari.

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše patnji, ja sam ostao, znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno"

U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima Nicolier je rekao:

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško,

ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu".

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar, pitali su ga reporteri: "Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu."

Zbog zasluga u obrani Republike Hrvatske 2011. ga je tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno odlikovao Redom Nikole Šubića Zrinskoga, a odličje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

Po Jean-Michelu Nicolieru imenovan je i pješački most preko rijeke Vuke u središtu Vukovara, te je postavljena njegova bista.

"Smrt mladoga Francuza Jean-Michela nadilazi tragediju ratnog sukoba. Ovog mladića koji nije znao puno o Hrvatima i nije došao u Vukovar kao plaćenik, vodila je etika suosjećanja prema ugroženom malom narodu, etika pravde i morala. Jean-Michel Nicolier pokazao je iznimnu hrabrost i herojstvo u odbrani Vukovara", naveli su svojedobno iz Udruge dr. Ante Starčevića iz Tovarnika.

Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić "Jean ili miris smrti", o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redateljica Branka Ištvančića o njegovu životu "Sve je bio dobar san".

[https://www.glas-](https://www.glas-slavonije.hr/novosti/hrvatska/2025/10/29/pronadeni-su-posmrtni-ostaci-jean-michela-nicoliera-727246/)

[slavonije.hr/novosti/hrvatska/2025/10/29/pronadeni-su-posmrtni-ostaci-jean-michela-nicoliera-727246/](https://www.glas-slavonije.hr/novosti/hrvatska/2025/10/29/pronadeni-su-posmrtni-ostaci-jean-michela-nicoliera-727246/)

BIOGRAFIJA JEAN-MICHELA NICOLIERA

29.10.2025.

Autor: Eugen Husak/B.B.B./M.M./Dnevnik/HRT/Hina

Članovi obitelji hrvatskog branitelja Jean-Michela Nicoliera, francuskog dragovoljca koji je sudjelovao u obrani Vukovara od velikosrpske agresije te je pogubljen u noći s 20. na 21. studenoga 1991. ispred hangara na Ovčari. U srijedu su identificirali njegove posmrtno ostatke.

U sjećanje na Jean-Michela Nicoliera u subotu, 1. studenog na Prvom programu, u 17.30, Hrvatska radiotelevizija prikazuje dokumentarni film "Sve je bio dobar san" Branka Ištvančića iz 2016.

PRONAĐENO TIJELO JEAN-MICHELA NICOLIERA, BRANITELJA I DRAGOVOLJCA

Jean-Michel Nicolier (1966. - 1991.) došao je u ljeto 1991. u Hrvatsku i aktivno se uključio u obranu Vukovara, gdje je kao pripadnik HOS-a sudjelovao u obrani vukovarske četvrti Sajmišta.

Ranjen je 9. studenoga 1991. i prevezen u vukovarsku bolnicu. Nakon pada i okupacije Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojnih postrojbi su iz bolnice odveli Nicoliera zajedno s ostalim hrvatskim ranjenicima, braniteljima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima te je u noći s 20. na 21. studenoga pogubljen ispred hangara na Ovčari.

Jean-Michel Nicolier

Foto: HTV / HRT

"Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu". Izgovorio je to francuski dragovoljac Jean-Michael Nicolier nekoliko dana prije smrti.

U Hrvatsku, u kojoj dotad nikoga nije poznavao, došao je nakon što je na francuskoj televiziji gledao herojski otpor branitelja protiv mnogo nadmoćnijeg neprijatelja.

- Rekla sam mu da se čuva. Ako ti se nešto dogodi, mislim da to ne bih preživjela, a on se nasmijao i rekao, znaš da sam ja kao korov, a korov nikad ne umire. I otišao je, ispričala je **Lyllian Fournier**, Jean-Michelova majka.

Početak listopada 1991. na vlastiti zahtjev s postrojbom HOS-a otišao je u Vukovar, koji je već bio u potpunom okruženju.

"Zašto dragovoljac ? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu", rekao je tada.

Grad heroj branio je na najtežim punktovima, u Borovu naselju i na Sajmištu.

"Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile", rekao je Jean-Michel.

Početak studenog 1991. na Sajmištu je ranjen.

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše patnji..., ali nisam mislio da će biti tako strašno"

U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima Nicolier je rekao

- Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu".

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar, pitali su ga reporteri: "Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu."

Jean-Michel Nicolier

Foto: HTV / HRT

Zašto je ostao? Njegovoj majci objašnjenje je dao njegov prijatelj Paša.

- Takav je bio Jean-Michel. Kad je smatrao da se bori za istinu, njegova je borba bila pravedna. A to je bilo pomoći Hrvatima u borbi protiv Srba i htio je ići do kraja s tom namjerom, rekla je Lyllian Fournier.

Nakon pada grada i ulaska JNA u bolnicu, zajedno s ostalim ranjenicima, medicinskim osobljem i civilima odveden je na Ovčaru. Mučili su ga i tukli.

- Michel je bio primoran pasti od silnih batina. Ovaj ga je udarao po glavi, po vratu, Michel se branio, međutim to je bilo strašno i gledati, rekao je Dragutin Berghofer, vukovarski branitelj (2022.)

Jean-Michel Nicolier ubijen je 21. studenog 1991. na Ovčari. Njegov ubojica - Spasoje Petković zvan Štuka - za svoje zlodjelo nikada nije odgovarao. Jean-Michelov brat Paul pronašao ga je u Srbiji.

- U imeniku sam našao njegov broj telefona i nazvao ga. Čim sam se predstavio, spustio mi je slušalicu. Bilo je brzo, rekao je Paul Nicolier, brat Jeana-Michela.

Iz loših ljudi rat izvlači ono najlošije, iz dobrih ono najbolje. Jean-Michel Nicolier bio je jedan od najboljih. Heroj u gradu heroju. Zbog zasluga u obrani Republike Hrvatske 2011. ga je tadašnji predsjednik **Ivo Josipović** posmrtno odlikovao Redom Nikole Šubića Zrinskoga, a odličje je primila njegova majka **Lyliane Forunier**.

Po Jean-Michelu Nicolieru nazvan je i pješački most preko rijeke Vuke u središtu Vukovara te je ondje postavljena njegova bista.

Medved: Nicolier je stao uz pravdu i istinu kada je sloboda bila ugrožena

Jean-Michel Nicolier

- Smrt mladoga Francuza Jean-Michela nadilazi tragediju ratnog sukoba. Ovog mladića koji nije znao puno o Hrvatima i nije došao u Vukovar kao plaćenik, vodila je etika suosjećanja prema ugroženom malom narodu, etika pravde i morala. Jean-Michel Nicolier pokazao je iznimnu hrabrost i herojstvo u odbrani Vukovara, naveli su svojedobno iz Udruge dr. Ante Starčevića iz Tovarnika.

Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice **Nevenke Nekić** "Jean ili miris smrti" o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redatelja **Branka Ištvančića** o njegovu životu "Sve je bio dobar san".

<https://vijesti.hrt.hr/hrvatska/biografija-jean-michel-nicoliera-12402776>

UBIJEN U POKOLJU NA OVČARI

VUKOVARSKI HEROJ Neslužbeno: Na Ovčari
pronađeni posmrtni ostaci Jean-Michela Nicoliera

29.10.2025.

to: Udruga dr. Ante Starčević – Tovarnik

On je 1991. došao je u Hrvatsku i postao pripadnikom HOS-a te se borio u bitci za Vukovar

Kako neslužbeno doznaje RTL Danas, posmrtni ostaci francuskog dragovoljca Domovinskog rata Jean-Michela Nicoliera koji je ubijen u pokolju na Ovčari napokon su pronađeni.

Prije nešto više od mjesec dana obavljena je ekshumacija posmrtnih ostataka iz masovne grobnice na Ovčari, udaljene stotinjak metara od zloglasnog hangara.

U toj su grobnici pronađeni posmrtni ostaci triju muških osoba, a jedan od njih je Jean-Michel Nicolier, francuski dragovoljac koji je život položio za Hrvatsku..

Službeni rezultati identifikacije bit će objavljeni u srijedu, 29. listopada, u 11 sati, u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici “Dr. Juraj Njavro” u Vukovaru kojoj će nazočiti i potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved.

On je 1991. došao je u Hrvatsku i postao pripadnikom HOS-a te se borio u bitci za Vukovar.

Predosjećao je najgore

“Što za vas simbolizira Vukovar?” – “Klaonicu”, tako je samo par sati prije smaknuća odgovorio Jean-Michel Nicolier francuskim novinarima. Pred njihove kamere stao je u studenom 1991. u Vukovarskoj bolnici, zaogrnut zelenim ogrtačem i s vidnom dozom nervoze na licu.

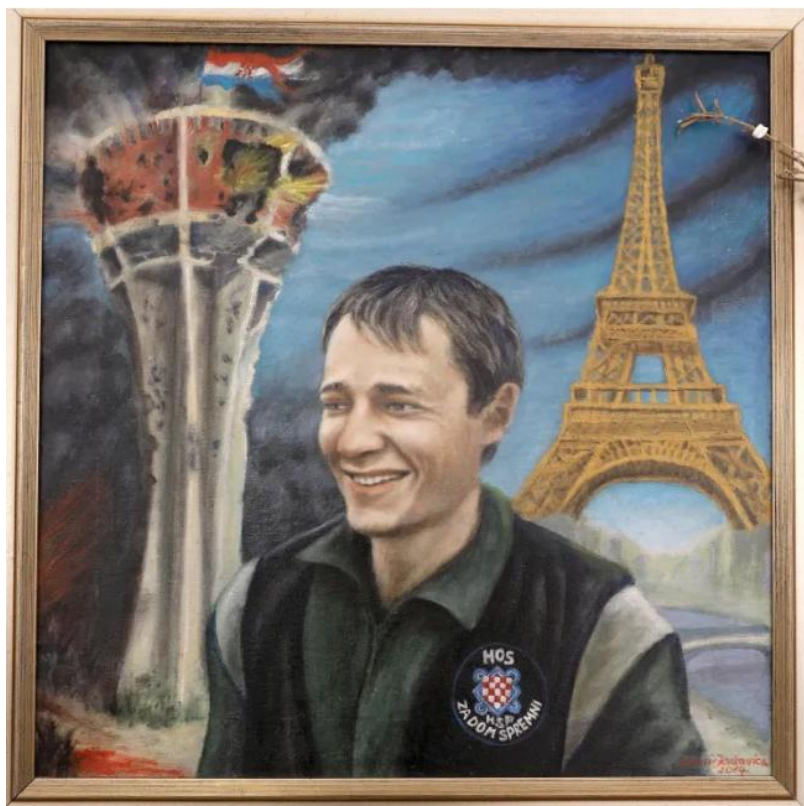


Foto: Patrik Macek/pixsell

Kasnije će francuski novinari tvrditi kako je njihov sunarodnjak iz Vesoula, koji je kao dragovoljac došao braniti Vukovar, predosjećao najgore. “Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile”, kazao je tada novinarima Jean-Michel koji je postao jedan od simbola vukovarske patnje.

‘Vukovar je klaonica. Prava klaonica’

“Posljednji put vidjela svog sina na snimki reportaže iz vukovarske bolnice u kojoj su francuski novinari snimili Jean-Michela. Međutim, on je tada već bio ubijen”, kazala je svojedobno u intervjuu za RTL Danas Lyliane Fournier, majka Jean-Michela Nicoliera.

Mislim da ga je sve to jako pogodilo, kad su ga te večeri intervjuirali Herve Ghesquiere i Agnes Vahramian, kad mu je Herve postavio pitanje što vama Vukovar predstavlja, vidim da mu je tu nestao osmijeh s lica i rekao je – klaonicu. Pravu klaonicu. I tada sam shvatila, a i kasnije sam doznala što je uistinu bio Vukovar”, izjavila je za RTL Danas Lyliane Fournier, piše Net.hr.



Foto: Davor Javorovic/pixsell

Sve komadiće priče o sinu koji se borio za Hrvatsku skupljala je godinama te je najviše doznala tek kada je rat završio. Što se dogodilo ispričali su joj sinovi suborci, a najviše joj je rekao Paša,

Jean-Michelov prijatelj.

“Htio je izvući Jean-Michela iz bolnice, a on je to uvijek odbijao. Jednom, kad smo bili u Vukovaru. Rekao mi je da kad priča o Jean

Michelu, koža mu se naježi i kaže mi trebao sam ga onesvijestiti, staviti sebi na leđa i odvesti ga”, ispričala je Fournier.

Majka: ‘Sigurno se bojao’

“Čini se da je bio prvi kojeg su pogubili, i rekla sam si, to me treba tješiti. Bio je prvi, pa nije vidio sve što se dogodilo, ali vjerujem da je znao. Morao je znati. Sigurno se bojao, ali kao i svi ostali, uostalom. Najmlađa žrtva je bio dečko od 16 godina, kad je ubijen. Bila je i jedna mlada žena, zarobljena, koja je bila trudna”, kazala je majka Francuza.

Živi u Hrvatskoj pa kaže da razumije zašto se njezin sin otišao boriti za narod o kojem je gledao samo na televiziji. Jedan od njihovih zadnjih susreta bio je tri mjeseca prije nego je Jean-Michel otišao.

‘Rekao mi je ‘Da samo znaš što rade’

“Rekao mi je idem u Hrvatsku, nemaš mi što reći, imam 25 godina, dođi, pomoz mi da spremim kofer. I ja sam mu pomogla. Htjela sam mu napraviti sendvič, rekao je da neće, jer nema vremena. Nosio je moj križ oko vrata, jer je svoj bio izgubio, pa je uzeo moj. Sjećam se da sam mu rekla, hajde Jean Michel, vrati mi križ, jer ti ćeš i ovaj izgubiti, rekao je ‘ne čuvat će me”, ispričala je Jean-Michelova majka.

Posljednji put majka i sin razgovarali su telefonski kada joj je rekao da se prijavio za odlazak u Vukovar. “Posljednji put me je zvao 6. listopada. Bio je u suzama, rekao mi je ‘Da samo znaš što rade, treba nam poslati pomoć’, a u Francuskoj je svima bilo svejedno”, rekla je Fournier za RTL Danas.

Majka Jean-Michela nikad nije izgubila nadu da će ga pronaći.

Priča o mladom Francuzu 2012. je godine pretočena i u roman naslovljen Jean ili miris smrti, koji je utemeljen na dugogodišnjoj osobnoj istrazi Nevenke Nekić i Antuna Ivankovića protkan iskazima sa suđenja u Beogradu, pismima Jeanove majke i isječcima iz francuskog tiska. Također o Jean Michelu je 2016. snimljen i dokumentarac ‘Sve je bio dobar san’, piše Net.hr.



Foto: Grgur Zucko/pixsell

<https://riportal.net.hr/vijesti/vukovarski-heroj-nesluzbeno-na-ovcari-pronadeni-posmrtni-ostaci-jean-michela-nicoliera/518520/>

SLUŽBENO IDENTIFICIRAN JEAN-MICHEL NICOLIER, FRANCUSKI JUNAK OVČARE

Vijesti, Vijesti iz zemlje

Objavljeno: 29.10.2025 13:05

Autor: Siniša Janušić /Radio105/Hina Foto: Screenshot HRT



Facebook WhatsApp Viber Print Snapchat X Share

Ministar hrvatskih branitelja **Tomo Medved** potvrdio je danas, u srijedu, u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici “Dr. Juraj Njavro” u Vukovaru, da je identificiran posmrtni ostatak francuskog dragovoljca **Jean-Michela Nicoliera**, simbola hrabrosti i mučeništva u Domovinskom ratu. Ovom službenom potvrdom završena je više od tri desetljeća duga i bolna potraga za vukovarskim herojem, a njegovoj majci **Lyliane Fournier**, koja je posvetila život potrazi, donesen je konačni mir.

Uz Nicoliera, identificirani su posmrtni ostaci još trojice hrvatskih branitelja, čime je obiteljima ukupno četiriju žrtava pružena prilika za dostojan pokop.

Ekshumacija na Ovčari i vječni dug Hrvatske

Posmrtni ostaci Nicoliera, te hrvatskih branitelja **Zorislava Gašpara** i **Josipa Batorela**, ekshumirani su iz masovne grobnice

pronađene na Ovčari **25. rujna** ove godine. Četvrti identificirani branitelj, **Dragutin Štit**, pronađen je u masovnoj grobnici na Petrovačkoj doli, lokaciji koja je posljednjih godina bila veliki izazov u procesu traženja nestalih.

Ministar Medved se u vukovarskoj bolnici sastao s članovima obitelji, naglasivši duboku zahvalnost Hrvatske prema Nicolierovoj žrtvi:

„Jean-Michel nije rođen u Hrvatskoj, ali u njoj je ostavio svoje srce i za nju je žrtvovao svoj život. U tom za nas sudbonosnom vremenu, kada je mnogima bilo lakše okrenuti pogled, on je pružio ruku pomoći. To je čin koji nadilazi sve ratne sukobe,” poručio je ministar.

Identifikaciji su nazočili majka, brat i nećak Jean-Michela Nicoliera, koji su tim povodom doputovali iz Francuske.

Od dobrovoljca HOS-a do mučenika Ovčare

Jean-Michel Nicolier (1966. – 1991.) odlučio je u ljeto 1991. godine napustiti Francusku i doći u Hrvatsku. U Vukovaru se pridružio HOS-u, gdje je sudjelovao u obrani gradske četvrti Sajmište.

Ranjen je 9. studenoga 1991. i prevezen u vukovarsku bolnicu. Nakon pada i okupacije Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojnih postrojbi su iz bolnice odveli Nicoliera zajedno s ostalim hrvatskim ranjenicima, braniteljima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima te je u noći s 20. na 21. studenoga pogubljen ispred hangara na Ovčari.

“Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše patnji, ja sam ostao, znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno”

U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima Nicolier je rekao:

“Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru

i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu”.

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar, pitali su ga reporteri: “Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu.”

Zbog zasluga u obrani Republike Hrvatske 2011. ga je tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno odlikovao Redom Nikole Šubića Zrinskoga, a odličje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

Po Jean-Michelu Nicolieru imenovan je i pješački most preko rijeke Vuke u središtu Vukovara, te je postavljena njegova bista.

“Smrt mladoga Francuza Jean-Michela nadilazi tragediju ratnog sukoba. Ovog mladića koji nije znao puno o Hrvatima i nije došao u Vukovar kao plaćenik, vodila je etika suosjećanja prema ugroženom malom narodu, etika pravde i morala. Jean-Michel Nicolier pokazao je iznimnu hrabrost i herojstvo u odbrani Vukovara”, naveli su svojedobno iz Udruge dr. Ante Starčevića iz Tovarnika.

Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić “Jean ili miris smrti”, o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj. Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redatelja Branka Ištvančića o njegovu životu “Sve je bio dobar san”.

<https://radio105.hr/sluzbeno-identificiran-jean-michel-nicolier-francuski-junak-ovcare/>



DINAMO ODAO POČAST JEAN-MICHELU NICOLIERU

1 studenoga, 2025maxportal

Dinamo i Rijeka od 16 sati na Maksimiru igraju utakmicu 12. kola SuperSport HNL-a. Uoči početka susreta Dinamo je na velikom ekranu odao počast Jean-Michelu Nicolieru, branitelju ubijenom u Vukovaru.

“A veće ljubavi nitko ne može iskazati nego da svoj život položi za prijatelje”, stajao je biblijski citat iz evanđelja po Ivanu na ekranu maksimirskog stadiona uz fotografiju Nicoliera, čiji su posmrtni ostaci pronađeni u srijedu uz cestu kod Ovčare.

Jean-Michel Nicolier rođen je 1. srpnja 1966. godine u francuskom gradu Vesoulu. Početkom Domovinskog rata, u srpnju 1991. godine, mladić se, usprkos majčinom preklinjanju, uputio u Zagreb, pa se priključio Hrvatskim obrambenim snagama na ratištu kod Karlovca. “Želim pomoći tim ljudima, oni me trebaju. Ja moram ići, ali vratit ću se. Ti znaš da sam ja divlja trava koja nikada ne nestaje”, rekao je

Nicolier prije odlaska na ratni put koji ga je u rujnu 1991. zajedno s posljednjim dragovoljcima HOS-a doveo do Vukovara.

Rekao da ne želi napustiti Vukovar

Od dolaska u Vukovar Jean-Michel se s obitelji čuo samo tri puta. "Tri puta je imao telefonske kontakte s obitelji, pričao je o agresiji Srba", sjećao se Paul Nicolier, brat Jean-Michela.

Posljednji put su se, kaže, čuli 21. listopada. Jean-Michel je u vukovarskoj bolnici francuskoj televiziji rekao da ne želi napustiti Vukovar.

Ranjen je 9. studenoga 1991. i prevezen u vukovarsku bolnicu. Nakon pada i okupacije Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojnih postrojbi su iz bolnice odveli Nicoliera zajedno s ostalim hrvatskim ranjenicima, braniteljima, bolesnicima, medicinskim osobljem i civilima te je u noći s 20. na 21. studenoga pogubljen na Ovčari.

"Izgubio sam previše prijatelja"

U podrumu vukovarske bolnice, nekoliko sati prije smrti, u kratkome intervjuu francuskim reporterima Nicolier je rekao:

"Izgubio sam previše prijatelja, vidio sam previše ljudi kako plaču, previše patnji. Više su mi puta predložili da izađem iz Vukovara i vratim se u Francusku, ali ja sam ostao. Izgubili smo. Znao sam da će biti teško, ali nisam mislio da će biti tako strašno, osobito za civile. Ja sam kao dragovoljac došao u Vukovar. To je moj izbor, i u dobru i u zlu. Zašto kao dragovoljac? Jer mislim da im treba pomoći. Zbog toga sam izabrao njihovu stranu."

Što za vas zapravo simbolizira Vukovar, pitali su ga reporteri: "Klaonicu. Klaonicu. Klaonicu."

Zbog zasluga u obrani Republike Hrvatske 2011. ga je tadašnji predsjednik Ivo Josipović posmrtno odlikovao Redom Nikole Šubića Zrinskoga, a odličje je primila njegova majka Lyliane Forunier.

Po Jean-Michelu Nicolieru imenovan je i pješački most preko rijeke Vuke u središtu Vukovara, te je postavljena njegova bista.

Godine 2012. objavljen je povijesni roman hrvatske književnice Nevenke Nekić “Jean ili miris smrti”, o životu i sudbini Nicoliera i tragičnom dobu rata u Vukovaru i Hrvatskoj.

Četiri godina kasnije u Zagrebu je održana premijera dokumentarnog filma redatelja Branka Ištvančića o njegovu životu “Sve je bio dobar san”.

Obitelj je odlučila da će Jean-Michel biti pokopan u Vukovaru. Sprovodni obred će se održati u četvrtak 13. studenog u 13 sati na Memorijalnom groblju u Vukovaru.

Megy M. /Foto: MAXSport

<https://www.maxportal.hr/premium-sadrzaj/dinamo-odao-pocast-jean-michelu-nicolieru/>



Arhivska fotografija pokojnog Antuna Ivankovića / Foto: Fenix (SIM)

**NE ZABORAVITI: Zahvalnost za očuvanje
uspomene na J.M. Nicoliera zaslužuje i pok.
Antun Ivanković iz Tovarnika**

Jean-Michel Nicolier bio je 25-godišnjak iz francuskog Vesoula koji se 1991. uključio u Domovinski rat premda ga s Hrvatskom do tog trenutka nijedna spona nije vezala, ali je za nju dao život.

Danas bi Jean Michel Nicolier bio tek bezimeni strani dragovoljac koji živi u sjećanjima svojih suboraca da se za njega nije zauzeo pokojni Antun Ivanković, koji je bio i sam hrvatski branitelj pripadnik vukovarske 4. bojne 3. GBR ZNG-a. Prvi je organizirao dolazak obitelji ubijenoga francuskoga dragovoljca Jeana – Michela Nicoliera u Hrvatsku prigodom komemoracije 18. studenoga 2011.

u Vukovaru i Zagrebu. Isto tako, pobrinuo se da se ime francuskog dragovoljca nađe u Registru branitelja te na njegovu inicijativu su dodijeljena odlikovanja majci. Zahvaljujući upravo Ivankoviću, tadašnji predsjedniku Republike Hrvatske posmrtno je odlikovao Jean-Michela Nicoliera odličjem Reda Nikole Šubića Zrinskog za junaštvo u studenome 2011., kada je domaća javnost upoznala i njegovu majku Lyliane Fournier.

Pokojni Ivanković 2008. godine osniva Udrugu dr. Ante Starčević u Tovarniku čiji je predsjednik. 2012. godine iz tiska izlazi roman "Jean ili miris smrti" autorice Nevenke Nekić, koji je posvećen upravo vukovarskom branitelju iz Francuske Jeanu-Michelu Nicolieru, nakladnik je Udruga dr. Ante Starčević iz Tovarnik. 2016. godine u produkciji Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika nastaje višestruko nagrađivani dugometražni dokumentarni film „Sve je bio dobar san“, redatelja Branka Ištvančića i producenta Antuna Ivankovića. Film prati život i mučeničku smrt francuskog dragovoljca Jean-Michela Nicoliera tijekom Bitke za Vukovar u Domovinskom ratu, prikazan kroz prizmu majčine potrage za njegovim posmrtnim ostacima koji su danas identificirani. Premijerno je prikazan 17. veljače 2016. u prepunom zagrebačkom Kinu Europa. Film je bio apsoultni pobjednik sedmoga izdanja Festvala hrvatskog katoličkog filma u Trsatu, gdje je osvojio tri nagrade Grand Pix za najbolji film festivala, nagradu za najbolju režiju i nagradu za najbolju glazbu. Na 64. Pulskom filmskom festivalu koji se održao 2017. godine film je osvojio nagradu Fedeora za najbolji hrvatski dugometražni dokumentarni film. Nagradu je dodijelio ocjenjivački sud sastavljen od članova Udruge filmskih kritičara Europe i Mediterana.

Kao producent i koscenarist sudjelovao je u stvaranju niza nagrađivanih dokumentarnih filmova, a bio je i suautor i nakladnik značajnih knjiga o povijesti Tovarnika i Srijema. Među važnijim djelima u kojima je sudjelovao ističu se dokumentarni film „Slike iz života ratnika“, redatelja Silvija Mirošničenka, i producenta Ivankovića, koji prikazuje život i ratni put ratnog heroja vukovarske obrane Ivana Anđelića-Doktora. Nadalje, važno je istaknuti i dokumentarni film „Krvava berba grožđa“, redatelja Silvija

Mirošničenka i producenta Ivankovića. Film proučava događaje iz s početka rata u Hrvatskoj. Opisuje strahote koje su tzv. JNA i paravojna jedinica „Dušan Silni“ provodili nad Hrvatima i ostalim nesrbima u Lovasu. Godine 2020. objavljena je knjiga „SVJEDOČIM – obrana i stradanje Općine Tovarnik u Domovinskom ratu“, čiji su autorski rad priredili i uredili prof. dr. sc. Milica Lukić i Antun Ivanković.

Još krajem 2011. godine kao predsjednik Udruge dr. Ante Starčević iz Tovarnika, Ivanković je dao izjavu Odjelu za ratne zločine Policijske uprave vukovarsko-srijemske sa podacima koji upućuju na to da je francuskog dragovoljca i branitelja Vukovara iz vukovarske bolnice odvedenog na Ovčaru, Jean-Michela Nicoliera ispred hangara na Ovčari ubio Spasoje Petković, zvan Štuka.

”Štuka je u srbijanskoj javnosti poznat kao izdajica, jer je propjevao o zločinima na Ovčari i priznao da je ubio nekoliko ranjenika, među njima i Jean-Michela Nicoliera, ispred hangara na Ovčari, a poslije je sudjelovao u strijeljanju ranjenika, njih 200, iz vukovarske bolnice. Vukovarsko-srijemska policija na zahtjev DORH-a pokrenula je početkom 2012. istragu o tom zločinu”, govorio je pokojni Ivanković

Pokojni Ivanković ostat će upamćen kao čovjek koji je svojim neumornim radom i dubokim osjećajem za pravednost osigurao da Jean-Michel Nicolier ne bude samo bezimena žrtva već da postane inspiracija i podsjetnik na istinsku hrabrost i ljubav prema slobodi. Pronašao je njegovu obitelj, doveo ih u Hrvatsku, stvorio knjižno i filmsko djelo te osigurao državna priznanja obitelji preminulog heroja.

Fenix-magazin/SIM/ Luka Ivanković

<https://fenix-magazin.de/ne-zaboraviti-zahvalnost-za-ocuvanje-uspomene-na-j-m-nicoliera-zasluzuje-i-pok-antun-ivankovic-iz-tovarnika/>

PREDIVNA GESTA HRVATSKIH NAVIJAČA: PODIGLI TRANSPARENT LEGENDARNOM JEAN MICHELU NICOLIERU [VIDEO]

Ožujak 21, 2025

Napisao/Ia Vecernji.ba



Jean-Michel Nicolier postao je simbolom hrabrosti, požrtvovnosti i međunarodne solidarnosti u Domovinskom ratu u Hrvatskoj

Navijači **hrvatske nogometne reprezentacije** na početku utakmice protiv Francuske na Poljudu priredili su lijep, hvalevrijedan čin. Podignuli su transparent legendarnom **Jean-Michelu Nicolieru**, francuskom dragovoljcu koji se borio na hrvatskoj strani u Domovinskom ratu. Jean-Michel Nicolier, mladi Francuz, dragovoljno je napustio svoju domovinu kako bi se pridružio hrvatskim braniteljima u Domovinskom ratu. Njegova hrabrost,

požrtvovnost i tragična sudbina na Ovčari učinile su ga jednim od simbola stradanja Vukovara i herojstva njegovih branitelja.

Rođen 1. srpnja 1966. godine u Vesoulu u Francuskoj, Jean-Michel Nicolier odrastao je kao srednje od troje braće. Gledajući potresne prizore rata u Hrvatskoj na francuskoj televiziji, osjetio je snažan poriv da pomogne napadnutom narodu. Svojoj majci **Lyliane Fournier** rekao je: "Želim pomoći tim ljudima, trebaju me. Moram ići, ali vratit ću se. Znaš da sam ja divlja trava koja nikada ne nestaje." U srpnju 1991., s tek navršениh 25 godina, sjeo je na vlak i sam, bez ikakvih poznanstava, stigao u Zagreb. Odmah se prijavio u Hrvatske obrambene snage (HOS) i bio upućen na bojišnicu uz rijeku Kupu u Banovini.

U rujnu 1991., Nicolier je stigao u Vukovar s posljednjim skupinama dragovoljaca. Sljedeća tri mjeseca proveo je na najtežim položajima, boreći se rame uz rame s hrvatskim braniteljima. Tijekom tog razdoblja, bio je dvaput ranjen. Dana 9. studenog 1991., ranjen je gelerom granate u nogu te je prebačen u vukovarsku bolnicu. Unatoč teškim uvjetima i stalnim napadima, ostao je u bolnici sve do pada Vukovara 18. studenog 1991.

Dana 20. studenog, francuska reporterka **Agnes Vahramian** uspjela je razgovarati s Nicolierom u bolnici. U tom kratkom, ali potresnom intervjuu, opisao je Vukovar kao "klaonicu". Istoga dana, pripadnici Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpskih paravojskih postrojbi odveli su ga iz bolnice, zajedno s ostalim ranjenicima, civilima i medicinskim osobljem. Odvezeni su na poljoprivredno dobro Ovčara, nedaleko od Vukovara.

Na Ovčari su zatočenici bili brutalno mučeni i ubijani. Prema svjedočenjima preživjelih, Jean-Michela Nicoliera je iz hangara izveo izvjesni **Kemo**. Nakon toga, Nicolier je bio divljački pretučen, a zatim ubijen hicem u glavu. Ubojstvo je, prema iskazima, počinio **Spasoje Petković**, koji mu je potom iz džepa uzeo 20 franaka. Tijelo **Jean-Michela Nicoliera**, zajedno s tijelima mnogih drugih žrtava, nikada nije pronađeno. Pretpostavlja se da su tijela bila bačena u masovne grobnice ili u Dunav.

Jean-Michel Nicolier postao je simbolom hrabrosti, požrtvovnosti i međunarodne solidarnosti u Domovinskom ratu. **Posmrtno je**

odlikovan Redom Nikole Šubića Zrinskog za junaštvo, a 2006. godine dodijeljena mu je i Memorijalna plaketa Vukovar 1991. Njegova majka, Lyliane Fournier, godinama je tragala za istinom o sudbini svog sina i posmrtnim ostacima.

U znak sjećanja na njegovu žrtvu, 2013. godine, novi most preko rijeke Vuke u Vukovaru nazvan je Most Jean-Michela Nicoliera. O njemu je napisana knjiga *Jean ili miris smrti* autorice Nevenke Nekić, a snimljen je i dokumentarni film *Sve je bio dobar san*, u produkciji HRT-a.

Pogledajte video što su objavili Hrvati Stuttgart

<https://iks-portal.info/grad-i-ljudi/drustvo-i-ljudi/item/27904-predivna-gesta-hrvatskih-navijaca-podigli-transparent-legendarnom-jean-michelu-nicolieru.html>



Foto: Kroatische Nationalmannschaft Facebook

SJEĆANJE NA...

TORCIDA PODIGLA PORUKU ZA VUKOVARSKOG HEROJA, A POTOM KRENULO SKANDIRANJE ‘ZDS’

3. studenoga 2025. u 08:30

Na utakmici 12. kola SuperSport HNL-a između Hajduka i Slaven Belupa na stadionu Ivan Kušek Apaš u Koprivnici, navijači Hajduka pružili su glasnu i emotivnu podršku svojoj momčadi. U prvom poluvremenu Torcida je podigla poruku za vukovarskog heroja Jean-Michela Nicoliera, čiji su posmrtni ostaci nedavno pronađeni na Ovčari.

Njegovo ime bilo je ispisano na hrvatskoj zastavi koju su držali navijači, a nakon toga započelo je i skandiranje “za dom spremni”.

> Pogledajte kako su Francuzi prikazali priču o Jean-Michelu Nicolieru

U susretu 12. kola SuperSport HNL-a Slaven Belupo i Hajduk su u Koprivnici odigrali bez golova, no i s osvojenim bodom Splitsani su ponovo preuzeli vrh ljestvice.

Premda nije uspio slaviti u Koprivnici, Hajduk se bodom osvojenim protiv Slaven Belupa vratio na vrh ljestvice. Splitsani sada imaju 26 bodova, bod više od Dinama, dok je Belupo treći sa 17 bodova. Hajduk je bio bliži pobjedi, od 81. minute je imao i igrača više, ali nije uspio dohvatiti puni plijen.

<https://narod.hr/sport/torcida-podigla-poruku-za-vukovarskog-heroja-a-potom-krenulo-skandiranje-zds>

HOSOVCI -NAJČIŠĆI HRVATSKI ANTIFAŠISTI

GODINAMA PIŠEM DA SU NAŠI BRANITELJI JEDINI ISTINSKI
ANTIFAŠISTI PA I KNJIGU NAPISAO:

J. Pečarić, *Živjela nam antifašistička, tj braniteljska Hrvatska*,
Zagreb, 2015.

Nedavno sam u velikom intervjuu u tjedniku 7Dnevno o toj
velikosrpskoj fašističkoj agresiji na Hrvatsku govorio o tome. Evo
pitanja i mog odgovora:

** Zašto pojedini mediji njegovu publiku prozivaju fašističkom,
nazivaju ih ustašama i slično? S druge strane, ne može se poreći da
je na koncertima uvijek ponešto mladih koji su premladi da bi
“znali što je bilo”, ali vole zapjevati i neku zabranjenu pjesmu...*

*Zapravo, to nazivanje svega hrvatskog fašističkim najobičnije je
okretanje teza – klasična priča “Drž’te lopova!”. Podsjetit ću vas
što je govorio Peter Galbraith, veleposlanik SAD-a u Hrvatskoj od
1993. do 1995., u filmu Nikole Kneza o Oluji, koji se ne usuđuju
objaviti na televizijama, a o tome sam napisao knjigu 2020.
(“Nobelova nagrada za Oluju”). Govorio je o Domovinskom ratu i
fašističkom srpskom režimu koji je vršio “genocid i masovna
ubojstva” i o njihovoj “zločinačkoj i fašističkoj strani”. Strašno je*

što su u tome sudjelovale vlasti RH koje su zabranjivale domoljubne pjesme. Ne samo "Bojnu Čavoglave".

A i danas na internetu možete naći kako je Tuđmanov savjetnik za pitanja dobra, prof. dr. Slobodan Lang, koji mi je 2008. bio suradnik u pisanju drugog i trećeg pisma podrške Thompsonu, objasnio kako i zašto je pjesma o Juri i Bobanu koju su na početku agresije pjevali hrvatski branitelji antifašistička pjesma. Drugim riječima, on je kao savjetnik utemeljitelja RH već tada govorio isto što i američki veleposlanik. Govorio je da se radilo o fašističkoj srpskoj agresiji. A i o tome sam 2015. napisao knjigu "Živjela nam antifašistička, tj. braniteljska Hrvatska".

Ima li onda za one koji danas govore o fašizaciji Hrvatske boljeg naziva od "najogavniji među najogavnijima"? Naravno, ima i onih mladih koji pjevaju Thompsonove i druge domoljubne pjesme zato što su zabranjene. Ali ne podcjenjujte mlade. Ima među njima sjajnih intelektualaca koje mladi slušaju i razumiju, a osim toga, Hrvati su! Hrvati o kojima su kao o ratnicima mnogi u raznim vremenima govorili sa strahopoštovanjem. Tako su mnogi krenuli i u Domovinski rat i s krunicom oko vrata izborili veličanstvenu pobjedu.

7DNEVNO, 26. 9. 2015. str. 18-21.

<https://www.dnevno.hr/vijesti/ugledni-akademik-ima-teoriju-koja-ce-zapanjiti-mnoge-thompson-je-najvazniji-zivuci-hrvat-3074306/>

U razgovoru s crnogorskim književnikom Miloradom Proročićem dopunio sam to o fašističkoj agresiji na Hrvatsku:

Srbiji i onima koji danas vladaju u Crnoj Gori odgovara da Crna Gora stalno dokazuje da su njihovo drugo oko u glavi. Sigurno znate da je to Milošević samo preradio onu Hitlerovu "Njemačka i Austrija su dva oka u istoj glavi". I ne samo nju već je Milošević preradio još jednu Hitlerovu izjavu. Naime Hitler je rekao: „Njemačka će biti svjetski faktor ili je neće biti.“ Miloševićeva prerada je bila: „Srbija će biti cijela ili je neće biti.“

Zapravo sam fašističkog karaktera srpske antibirokratske revolucije bio svjestan kada sam počeo tražiti i našao posao u Zagrebu. Javno sam to i kazao. Naime bila je u Zagrebu organizirana tribina o položaju Hrvata u ostalim dijelovima bivše države. Znali su da nas ima i u Makedoniji, ali nisu znali za nas Bokelje. Na dan održavanja zvala me je organizatorica

i ispričala se što nas nije pozvala i zamolila me da je da dođem na tribinu i nešto kažem o nama. Kada sam došao stavili su me među sudionicima pa sam zadnji i govorio. Međutim prije mene su govorili Hrvati s Kosova i iz Slovenije.

Hrvat iz Kosova je govorio o teškom položaju koji imaju naši Janjevci u Miloševićevoj Srbiji i izrazio želju da se svi oni presele u Hrvatsku. Spomenuo je da njihova djeca nisu imala ni hrane za Božić.

Hrvat iz Slovenije je počeo ovako:

„Prije nego što nešto kažem o položaju Hrvata u Slovenije želio bih polemizirati sa željom Hrvata sa Kosova da se presele u Hrvatsku. Mislim da oni ne trebaju odlaziti sa svojih ognjišta, a mi ćemo iz Slovenije slati hranu i pomoći im.“ Prepuna dvorana mu je dugo pljeskala.

Onda sam i ja počeo kao i on:

„Prije nego što nešto kažem o položaju Hrvata u Boki Kotorskoj, želio bih polemizirati s vašim aplauzom koji ste dali kolegi iz Slovenije. Zamislite da su tridesete godine ovog stoljeća, vi ste Židovi u Njemačkoj. Ja vam održim ovakav sjajan govor nagovarajući vas da ostanete u Njemačkoj. Pitam vas koliko će vas uskoro biti živih?

Jedan posjetitelj je jedno dlan o dlan i tajac.

Lijepo su primili moj govor o nama. Jedan posjetitelj me pitao jesam li ja nedavno u Glasu koncila rekao U Boki kotorskoj svaki kamen govori hrvatski. Jesam, vjerojatno Vam je bilo bilo dosadno danas to ponovno čuti.

NE. Svaki put to kada nastupate to kažite!

<https://akademija-art.hr/2025/10/29/boka-identitet-i-pritisci-razgovor-s-akademikom-josipom-pecaricem/>

<http://www.radiodux.me/vijesti/drustvo/bozidar-prorocic-intervju-s-josipom-pecaricem>

<https://dragovoljac.com/index.php/razno/45653-bozidar-prorocic-intervju-sa-josipom-pecaricem>



Foto: Damir Markuš, na slici s lijeva na desno: Zvonimir Ćurković, Nikica Burić 'Samoborac' i Jean Michel Nicolier

58 HRABRIH RATNIKA

HOS U OBRANI VUKOVARA: NOSILI SMO ZDS I BILI NAJČIŠĆI HRVATSKI ANTIFAŠISTI

2. studenoga 2025.

Luka Šarić

Pripadnici **Hrvatskih obrambenih snaga (HOS)** u pomoć Vukovaru stigli su gotovo u zadnji čas, **krajem rujna 1991.**, neposredno prije **1. listopada** kada je JNA presjekla „kukuruzni

put“ i stavila grad u potpuno okruženje. **58 dragovoljaca HOS-a** branilo je selo **Bogdanovce** i gradsko naselje **Sajmište**, 25-ero ih je poginulo, a gotovo svaki je ranjen barem jedanput.

> **Uz Nicoliera identificirana još trojica branitelja: Tko su oni?**

Prva skupina HOS-a, njih 39, u Vukovar je stigla **27. rujna**. S njima je stigao i 25-godišnji Francuz **Jean Michel Nicolier**. Druga skupina stigla je dan kasnije i zauzela položaje u selu **Bogdanovci**, najisturenijoj točki obrane Vukovara. Treća i zadnja skupina ušla je u grad **u noći s 29. na 30. rujan**.

HOS je na Sajmište vodio ogorčene ulične borbe za svaku kuću

Po dolasku u grad HOS-ovci je dočekao zapovjednik obrane **Mile Dedaković Jastreš** i rasporedio ih na kritične točke obrane grada, pretežno na Sajmište gdje je zapovijedao **Petar Kačić – Bojler**.

Možda će vas zanimati



Obilježena pogibija zapovjednika obrane Sajmišta u Vukovaru Petra Kačića čiji je maloljetni sin ubijen na Ovčari: 'Platili smo visoku cijenu'

2. listopada 2019. u 23:41

Pukovnik **Petar Kačić** poginuo je na Sajmištu 2. listopada 1991. godine. Bio je jedan od najvećih junaka obrane Vukovara

HOS je na Sajmištu vodio **ogorčene ulične borbe prsa o prsa**, provodili su akcije čišćenja, a odmarali su samo noću.

Nikica Burić Samoborac, čovjek kojemu su se HOS-ovci iz Vukovara divili zbog njegovog ratničkog umijeća ovako je opisao

stanje na bojišnici i dolazak HOS-a na Sajmište: „Pješačke borbe su vođene **svakodnevno**, ali samo po danu, jer se noću četnici nisu usudili prilaziti. HOS-ovci su bili **svježa i nevjerovatno nabrijana snaga**. Čim su došli inzistirali su da ih se pošalje u akciju, pa smo ih ja i još dvojica „domaćih“ i povel. Obzirom da su došli u najgore vrijeme, **Zvone Ćurković, Damir Markuš, Igor Široki, Stjepan Antolić** i ostali, pokazali su ono što sam priželjkivao. Neopisivu hrabrost i borbu bez uzmicanja.“



Foto: Damir Markuš – Kutina, iz knjige: “58 – HOS u obrani Vukovara i Bogdanovaca” – S lijeva: Damir Markuš, Vlado Kašerin ‘Rus’, Viktorin Jurić ‘Paša’ i Igor Široki
HOS u obrani Vukovara i Bogdanovaca
1 od 17



























> HOS stao uz navijače: ‘Pa koga se najviše napada i udara nego nas?’

Memoari Damira Markuša Kutine

Povijesni zapis u obliku memoarskog gradiva o postrojbi HOS-a u Vukovaru i Bogdanovcima zabilježio je **Damir Markuš – Kutina**, jedan od boraca HOS-a sa Sajmišta. Knjiga je objavljena uz stručnu pomoć povjesničara iz Hrvatsko-memorijalno dokumentacijskog centra Domovinskog rata. Naziva se: **“’58’ HOS u obrani Vukovara i Bogdanovaca”**.



Foto: Damir Markuš, Facebook

Od 58 HOS-ovaca koji su se borili u Vukovaru i Bogdanovcima, 25 ih je poginulo u akciji, od posljedica ranjavanja ili su ubijeni kao ratni zarobljenici. **Svaki od preživjelih bio je ranjen, a mnogi i više puta.** Dio HOS-ovaca izašao je u **proboju** iz grada, a posebno je zanimljiva priča o proboju HOS-ovaca iz okupiranih **Bogdanovaca**. Tada su HOS-ovci hodali prvi, jedan iza drugoga kako bi civilima osigurali slobodan put kroz minska polja. Kada bi onaj na čelu kolone poginuo, zamijenio bi ga sljedeći. Taj požrtvovni i hrabar podvig naziva se **HOS-ovom štafetom smrti**.

> (VIDEO) Preživjeli heroji HOS-a iz ‘štafete smrti’: ‘Nismo se predavali, bili smo jedan uz drugog i ležali tamo 12 dana’

ŽZvone Ćurković: Dok smo izdržavali mi, izdržavao je i Vukovar
O ulozi HOS-a u obrani Vukovara **Zvone Ćurković**, zapovjednik postrojbe, prošle godine je medijima u Koloni sjećanja kazao kako su dali maksimum od sebe, a dok su oni trajali i izdržavali na Sajmištu, izdržavao je i Vukovar.



Foto: Snimka zaslona, Zvone Ćurković

O povezivanju HOS-a sa Drugim svjetskim ratom rekao je: „**Ne ustaše, ne partizani, to me smeta**, kad se kroz antifašizam dižu simboli koji su **najveći pokolj hrvatskog naroda napravili u povijesti**. Dakle, imati jedan balans i pristojan pristup prema tome. Nisam za crne uniforme bio ni 91' ni danas. Vrlo jednostavno.“

Određeni mediji u Hrvatskoj te su njegove riječi protumačili kao osudu pozdrava „**Za dom – spremni**“. Primjerice, „Jutarnji list“ izbacio je članak pod naslovom „Zapovjednik vukovarskog HOS-a: ‘Iskreno, nisam ljubitelj uzvika ‘Za dom spremni‘“. Iako su ovu izjavu stavili kao citat, **Ćurković to nije rekao**, već je govorio u kontekstu spajanja HOS-a sa ustaškim pokretom.

Istu manipulaciju izveo je i „Večernji list“. Naime, Ćurković je ispod kaputa nosio majicu s amblemom HOS-a i pozdravom „Za dom spremni“.

> **Šarić: Ako ne znaš šta je bilo, nek' ti kaže amblem na ramenu
Žarka Manjkasa Crvenkape**

Zapovjednik vukovarskog HOS-a: Domovinski rat bio je izrazito čist, etičan i Bogu drag

O karakteru ratovanja HOS-a u Vukovaru rekao je kako je ono bilo izrazito **efikasno, čisto i pošteno**. Čuvala su se i hrvatska i srpska djeca i za njih se jednako odlazilo i po hranu i po lijekove. „Dakle, čistoća našeg ratovanja je bila **besprijeekorna**. Pogledajte što se događa u svijetu i koje zvijeri ratuju bez ikakve milosti prema ženama, djeci i bilo kome“, te je dodao:

„Ova bitka i Domovinski rat bio je izrazito čist, etičan i Bogu drag.“

U dokumentarnom serijalu „Heroji Vukovara“ prije desetak godina Ćurković je o pozdravu **„Za dom – spremni“** rekao: „Bili smo izloženi najvećoj neljudskosti i najvećem fašizmu, a unatoč tome mi smo nosili „Za dom – spremni“, što je istina da smo bili spremni. Mi smo zapravo bili **najčišći hrvatski antifašisti**“.

Pogledajte video.



> Intervju: Povjesničari Mance i Jurčević najavili knjigu o pozdravu 'Za dom spremni'

Poginuli i umrli HOS-ovci nakon rata

Donosimo popis poginulih i umrlih vukovarskih HOS-ovaca nakon Domovinskog rata:

Anđelko Sakač (+6. 10. 1991.)
Željko Delić – Švico (+10. 10. 1991.)
Ivan Brdar (+12. 10. 1991.)
Zdravko Špalj – Papundek (+13. 10. 1991.)
Nikola Bogojević (+13. 10. 1991.)
Mladen Armstrong – Grof (+28. 10. 1991.)
Dubravko Rusek (+1. 11. 1991.)
Zdravko Bezuk (+10. 11. 1991.)
Žarko Manjkas – Crvenkapa (+10. 11. 1991.)
Ante Šarić (+10. 11. 1991.)
Zoran Antunović (+10. 11. 1991.)
Robert Šilić – Robi (+11. 11. 1991.)
Dragan Peša – Šiljo (+17. 11. 1991.)
Vid Ivanić (+18. 11. 1991.)
Ivan Krajinović – Ičo (+19. 11. 1991.)
Rudolf Vuković – Senzen (+19. 11. 1991.)
Ohran Merić (+19. 11. 1991.)
Dragan Granić (+19. 11. 1991.)
Duško Smek – Bosanac (+19. 11. 1991.)
Jadranko Anić Antić – Šnica (+19. 11. 1991.)
Pavao Spudić – Dado (+19. 11. 1991.)
Željko Herceg – Đero (+20. 11. 1991.)
Tihomir Tomašić – Tihica (+20. 11. 1991.)
Jean Michel Nicolier (+20. 11. 1991.)
Tomislav Lesić – Dok (+20. 11. 1991.)
Umrli nakon Domovinskog rata:
Tihomir Iveta – Piđo
Željko Špiljar – Žac
Velimir Kvesić – Velja

Vijoleta Antolić – Viky

> 27. listopada 1991. Vukovar – HOS-ovci u obrani Sajmišta

https://narod.hr/vjera-i-kultura/hos-u-obrani-vukovara-nosili-smozds-i-bili-najcisci-hrvatski-antifasisti?fbclid=IwY2xjawN1JVtleHRuA2FlbQIxMQABHpBvLM77iKZmt8ZPhn-EAW6J83mEzskK0yHgwOeDa0ZZLluPRE7tBRP8S5P6_aem_Neb0YKR-EecIJAV3XAAvw

TURUDIĆ NAJAVIO PRAVNU BITKU



**Turudić najavio pravnu
bitku protiv Nicolierovog
ubojice, obrušio se na
srpske vlasti: "Nemamo
apsolutno nikakvu
suradnju"**

AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS

Akademik Josip Pečarić rođen je 2. rujna 1948. godine u Kotoru. Tamo je završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, a 1972. diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu s radom iz područja nuklearne fizike. Na istom fakultetu je i magistrirao 1975. godine, a 1982. obranio doktorsku disertaciju iz područja matematike s naslovom Jensenove i srodne nejednakosti.

Nakon završenog studija radio je u Geomagnetskom institutu u Grocki te od 1977. kao asistent fizike na Građevinskom fakultetu u Beogradu. Godine 1987. se s obitelji preselio u Zagreb te zaposlio na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao izvanredni profesor matematike. Od 1990. radi kao redoviti profesor na istom fakultetu, od 1996. kao redoviti profesor u trajnom zvanju. Umirovljen je 2018. Do početka agresije Rusije na Ukrajinu bio je istraživač Matematičkog instituta Sveučilišta RUDN u Moskvi (Rusija).

Od 2000. godine je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od 2016. inostrani je član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti

Za doprinose u znanosti je 1996. godine dobio Državnu nagradu za znanost (prirodne znanosti), te je 1999. odlikovan ordenom Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića.

Akademik Josip Pečarić je jedan od vodećih svjetskih stručnjaka u području matematičkih nejednakosti. Jedan je od najproduktivnijih svjetskih matematičara s više od 1300 objavljenih ili prihvaćenih za

tisak radova u matematičkim časopisima. Također je i najcitiraniji hrvatski matematičar, a ima preko 230 suradnika iz zemlje i svijeta (na svjetskim bazama ima:

Google Scholar: 1725 publikacija, 26243 citata, H-index: 57;

MathSciNet: 1.397 publikacija, 7.527 citata, H-index: 29;

Scopus: 855 publikacija, 8916 citata, H-index: 41;

WoS: 854 publikacija, 7853 citata, H-index: 38.

Prema istraživanjima sa Sveučilišta Stanford u Kaliforniji (SAD) Pečarić je po broju objavljenih radova na 2434. mjestu njihove liste za cijelu karijeru od 204644 svjetskih znanstvenika, a prvi iz RH je 8046. Na njihovoj listi za 2022. godinu koja ima 210199 znanstvenika Pečarić je po broju objavljenih radova na 2331. mjestu, a prvi iz RH je 9412.

Osim velikog broja članaka u međunarodnim matematičkim časopisima, autor je ili koautor 40 monografija. O jednoj monografiji je u poznatom časopisu Amer. Math. Monthly, July-August 1991, poznati matematičar D. Pedoe objavio cijeli članak, a izdavačka kuća Element pokrenula je seriju „Monographs in inequalities“ u kojoj je tiskano 22 monografije.

Osnivač je seminara Matematičke nejednakosti i primjene na Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, i s tog je seminara do sada izašlo preko četrdeset doktora matematičkih znanosti. Danas ovaj seminar također ima i svoj dio na Sveučilištu u Splitu. Niz godina gostovao je na Abdus Salam school of mathematical sciences in Lahore pa i u Pakistanu ima niz svojih učenika koji rade po tamošnjim sveučilištima. Akademik Pečarić ima preko 230 suradnika iz cijeloga svijeta.

Prvi hrvatski matematički časopis koji je uvršten na svjetske liste najboljih znanstvenih časopisa bio je Pečarićev časopis *Mathematical inequalities and Applications* (MIA). Taj časopis je bio i na Q1, a sada je na Q2 listi, kao jedan od dva hrvatska znanstvena časopisa koji su na toj listi Q2 časopisi. Drugi Pečarićev časopis *Journal of Mathematical inequalities* (JMI) je na Q1 listi kao jedan od dva hrvatska znanstvena časopisa na toj listi koji su Q1

časopisi. Ono što je još impozantnije JMI je top 5% matematičkih časopisa, tj. 15. od 329 matematičkih časopisa koji se tiskaju u svijetu a imaju impact faktor. Pokrenuo je i časopis „Fractional Differential Calculus“ koji je na Scopus listi.

Krajem godine je zatražio da se njegovo ime izbriše iz uredništava tih časopisa:

J. Pečarić, „Pomozi sirotu na svoju sramotu! / Više to nisu moji časopisi” dragovoljac.com, 2024.:

<https://www.dragovoljac.com/images/minifp/visetonisumojicasopisi.pdf>

Glavni urednik je časopisa „Pakistan Journal of Mathematical Sciences“ i „The Pečarić Journal of Mathematical Inequalities“.

Osim toga, član je uredništava ili recenzent brojnih međunarodnih časopisa. Kao pozvani ili plenarni predavač akademik Josip Pečarić je održao mnoga predavanja na međunarodnim konferencijama, a povodom njegovog 60-og rođendana je 2008. godine u Trogiru održana međunarodna konferencija „Mathematical Inequalities and Applications 2008“. Tu konferenciju su slijedile:

Mathematical Inequalities and Applications 2010, Lahore, Pakistan, March 7-13, 2010., Pakistan

Mathematical inequalities and nonlinear functional analysis with applications, July 25-29, 2012, Jinju, South Korea.

U lipnju 2014. godine (22.-26. lipnja) u Trogiru se pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU održala konferencija pod nazivom „Mathematical Inequalities and Applications 2014 – One thousand papers conference“ u čast akademika Josipa Pečarića povodom objavljivanja više od 1000 znanstvenih matematičkih radova,

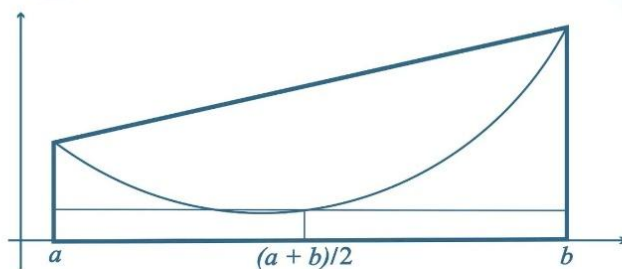
Slijedeće godine je održana konferencija Mathematical Inequalities and Applications 2015, 11-15 November, Mostar, BiH

Tri godine kasnije je u Zagrebu održana međunarodna konferencija MIA 2018 povodom njegovog 70-og rođendana.



PSR Press
Polymath Scientific Research Press

The Pečarić Journal of Mathematical Inequalities



ISSN: xxxxx (online)

ISSN: xxxxx (print)

Zbog njegovih zasluga u matematici, akademiku Pečariću je posvećen jedan broj časopisa „Banach Journal of Mathematical

Analysis“, Vol. 2, No.2 (2008). Riječ je o međunarodnom znanstvenom časopisu koji je na SCIE i CC listi, a u tom posebnom broju članke su objavili i posvetili ih akademiku Pečariću mnogobrojni svjetski matematičari. Intervju koji je tamo objavljen (str. 163-170) objavljen je i na kineskom u časopisu Mathematics 3 (2012), 245-249. Nekim Pečarićevim istraživanjima (inače citiranih i u časopisu “Nature”, a s P.T. Landsbergom objavio je članak u časopisu Phys. Rev., A35 (1987), 4397–4403.) posvećen je i članak "Accentuate the negative", Math. Bohem. 134 (2009), no. 4, 427-446. kojeg je napisao Peter Bullen, profesor emeritus sa Sveučilišta u Vancouveru.

Nedavno je tiskana knjiga Matice Hrvatske PRIJELOMNA VREMENA / Hrvatske zemlje nakon 1918, u kojoj postoji i poglavlje o znanosti. Tako na str. 413. piše: *Djelovali u inozemstvu ili u Hrvatskoj, neki od hrvatskih znanstvenika su tijekom 20. stoljeća dali važan doprinos svjetskoj znanosti, prvenstveno nobelovci Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog (kemija). Značajan ugled stekli su i fizičar Ivan Supek (električna vodljivost materijala na niskim temperaturama), matematičari Vilim (William) Feller (teorija vjerojatnosti) i Josip Pečarić (teorija nejednakosti), molekularni biolozi Miroslav Radman i Ivan Đikić, fizičari Davor Pavuna (supraprovodljivost i nano-inženjering) i Marin Soljačić (bežični prijenos energije i nano-fotonika) i mnogi drugi.*“

Akademik Pečarić poznat je i po svom publicističkom radu. Ovo je njegova 250. publicistička knjiga.

28. 10. 2025.